

Securitatea

STRICT SECRET

590

Nr. 4 (28) – 1974



„Vom acorda, ...în continuare, atenția necesară îmbunătățirii activității organelor Ministerului de Interne, a organelor de securitate și miliție, cărora le revin sarcini importante în lupta împotriva oricăror încercări ale elementelor dușmănoase de a atenta, sub o formă sau alta, la cuceririle noastre revoluționare, în apărarea avutului obștesc, a avutului fiecărui cetățean, în asigurarea ordinii publice și a liniștii oamenilor muncii. Ele trebuie să vegheze cu strictețe la aplicarea fermă a legilor, neadmițînd nici un fel de abuz, de încălcare a legalității socialiste, dar, totodată, nepermițînd tolerarea, nepedepsirea celor care încalcă legile țării. În acest sens se impune realizarea unei conlucrări tot mai strînse între organele Ministerului de Interne și masele de oameni ai muncii, participarea activă a cetățenilor la adoptarea și aplicarea măsurilor de apărare a cuceririlor revoluționare ale întregului nostru popor".

NICOLAE CEAUȘESCU

Raport la cel de-al XI-lea Congres
al Partidului Comunist Român

STRICT SECRET

PENTRU PATRIA NOASTRĂ, REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA!

Securitatea



1974

Exemplar nr. 590

Cuprins

ANALIZE, ÎNDRUMĂRI, OPINII

Obligațiile ce revin organelor teritoriale ale Ministerului de Interne pe linia activității de securitate și gardă — general-maior Paul MARINESCU 5

Pregătirea noului an de invățămint profesional — convorbire cu colonel Eugen JELEDINȚAN 12

Obiectivul numărul 1 al muncii cu rețeaua : verificarea — locotenent-colonel Mihai NIȚĂ, locotenent-colonel Constantin ARONESCU, maior Nicolae MIHUȚA . 17

Apărarea secretului de stat

Presa — un posibil canal de scurgere a unor date și informații cu caracter secret — locotenent-colonel Ion VLAICU, locotenent-colonel Gheorghe IONESCU . 22

INFORMAȚII INTERNE

Caietele cu coperți albastre — locotenent-colonel Tudor VLADIMIRESCU 27

CONTRAINFORMAȚII ECONOMICE

Mai multă operativitate în clarificarea evenimentelor feroviare — locotenent-colonel Constantin DUMITRU, maior Traian ULARU 30

CONTRASPIONAJ

Informații căutate de serviciile de spionaj în România — locotenent-colonel Vergiliu IONESCU, căpitan Sorin-Ioan BOLDEA 34

Emigratul — căpitan Ioan MASTAN 39

CONTRAINFORMAȚII MILITARE

„Răzbunătorii" — locotenent-colonel Ion GHEORGHE 42

De ce era furios domnul Samuel — colonel Nicolae UNGUREANU . . . 47

C. I. D.

Rolul dispeceratului în munca de valorificare a informațiilor referitoare la străini — locotenent-colonel Gheorghe NEGRUȚĂ . . . 50

Pregătirea contrainformativă a populației

Pregătirea contrainformativă a tineretului școlar — căpitan Tudor NEGOIȚĂ . . . 55

Pornind de la unele acțiuni informative — căpitan Vasile MIHĂILĂ . . . 59

Dezbaterea publică — o formă eficientă de prevenire a infracțiunilor de frontieră — maior Ioan MICLEA . . 63

CURIER JURIDIC

Delimitarea activității infracționale de activitatea religioasă în cadrul sectei „Martorii lui Iehova" — Direcția Cercetări Penale . . . 68

DIN PRESA DE PESTE HOTARE

Spionajul economic în epoca computerelor — traducere și prelucrare de S. MARIA . . . 74

Strategia terorii — traducere și prelucrare de maior Ion SCURTU . . . 79

Obligațiile ce revin organelor teritoriale ale Ministerului de Interne pe linia activității de securitate și gardă

General-maior Paul MARINESCU
doctor în știință militară

Articolul de față își propune să evidențieze unele aspecte privind modul cum trebuie concepute, organizate și puse în aplicare măsurile de securitate și gardă cu prilejul vizitelor în teritoriu ale Comandantului nostru Suprem sau ale unor înalți oaspeți care ne vizitează țara. În acest sens, se poate aprecia că, acționîndu-se în spiritul ordinelor nr. 174/1969 și nr. 98/1970 (acte normative încă în vigoare), precum și al unor dispoziții ulterioare, s-au obținut rezultate pozitive și s-a dobîndit de către organele și unitățile teritoriale ale Ministerului de Interne o experiență însemnată în îndeplinirea acestor misiuni.

Cu toate acestea se mai întîlnesc situații cînd, măsurile nefiind elaborate într-o concepție unitară, se lucrează fragmentat ori se acționează cu întîrziere. Din aceste motive uneori se realizează dispozitive vulnerabile, ceea ce implică și pericole corespunzătoare. Așa s-a întîmplat cu ocazia vizitelor efectuate în acest an de Comandantul nostru Suprem, cînd datorită forțelor insuficiente sau nerațional repartizate pe dispozitive, cordoanele de ordine au cedat (Olt, Gorj, Cluj-Napoca, Baia-Mare), sau au fost penetrate cu ușurință de cetățeni care au încercat să-și rezolve pe căi neoficiale probleme personale (Timișoara, Gorj, Cluj-Napoca). S-au întîlnit, de asemenea, minusuri și în ceea ce privește: neprevederea unor posturi de gardă la tribună (județul Covasna), neluarea măsurilor necesare verificărilor tehnice de securitate, lipsa consemnelor și a unor reguli precise de acces la obiective (Timișoara).

Experiența a demonstrat că o misiune avînd ca obiectiv asigurarea securității șefului statului într-un județ se înscrie pe fondul general al muncii organului teritorial respectiv și trebuie să cuprindă două etape distincte: etapa pregătitoare, **care începe în momentul cînd organele de partid locale lansează invitația și** etapa nemijlocită, **care se declanșează în momentul cînd se stabilește data începerii vizitei și durata ei.**

Corespunzător acestor etape, inspectorul șef al județului ia măsuri de elaborare a planului de măsuri și a ordinului de misiune.

Planul de măsuri

Se elaborează în etapa pregătitoare a misiunii și trebuie să fixeze principalele direcții în care urmează să se acționeze, în cooperare, de către organele de securitate, miliție, trupe de securitate și de pompieri, pe întreg teritoriul de competență. În principiu, planul cuprinde două părți: măsuri informativ-operative; măsuri de securitate și gardă, pază-ordine, intervenție, siguranță a circulației și paza contra incendiilor.

Detaliile planului diferă în funcție de misiune, de amploarea acesteia, precum și de situația operativă existentă în județ, ori de o anumită conjunctură.

Prima parte a planului de măsuri se referă la:

a) Persoane: elemente dușmănoase, pe categorii (după o temeinică analiză a situației operative), pe obiective, probleme (linii) de muncă și medii; salariați, de diferite categorii (alții decît cei care fac parte din nomenclatura organelor de partid) care concură la pregătirea și desfășurarea acțiunii (cunoașterea lor obligatorie și avizarea individuală, sub semnătură); militari, folosiți în dispozitivele de securitate și activitățile ceremoniale.

b) Obiective: economice; militare; de frontieră; penitenciare.

c) Măsuri anti-teroriste: elemente capabile să întreprindă acțiuni teroriste și măsurile de neutralizare a lor; măsuri de verificare temeinică a coletelor și trimiterilor poștale generatoare de pericole; alte măsuri care decurg din analiza situației informative generale și speciale.

Aceste măsuri (cu sarcini concrete pe compartimente și responsabilități) trebuie să asigure, în fapt, cunoașterea situației operative pe teritoriul județului. Pentru aceasta este necesar ca sarcinile din plan să fie concrete și precis formulate (și nu generale, de genul: „se va intensifica munca cu rețeaua", cum s-a întîlnit deseori). De asemenea, este indicat să fie cuprinsă în plan cooperarea cu inspectoratele județene vecine, astfel încît să putem stăpîni situația operativă în întreaga zonă.

O atenție deosebită trebuie să se acorde elementelor care fac obiectul ordinelor nr. 174/1969 și nr. 98/1970 care pe durata vizitei trebuie încredințate unor cadre (ofițeri, subofițeri) spre a nu le permite accesul în zonele vizitate, în locurile de desfășurare a adunărilor populare sau în apropierea reședințelor.

Datele și informațiile cu privire la intențiile, faptele și evenimentele care pot aduce prejudicii securității conducătorilor de partid și de stat și înalților oaspeți, precum și măsurile luate pentru rezolvarea operativă a unor astfel de situații, se raportează de îndată conducerii ministerului și Direcției a V-a.

În cea de-a doua parte a planului de măsuri, se stipulează sarcinile privind:

— paza și ordinea generală, la care participă diferite organe și unități ale ministerului;

— măsuri speciale în vederea asigurării securității personale, privind dispozitivele de securitate și gardă;

— măsuri organizatorice și de asigurare tehnico-materială.

Această parte a planului cuprinde, de regulă, sarcini care privesc desfășurarea vizitei în timp și spațiu în așa fel încît orice schimbare în program să ne găsească pregătiți.

Rolul determinant în asigurarea bunei desfășurări a vizitei revine comandamentului misiunii, stabilit prin planul de măsuri, în componența căruia sînt numite, de regulă, cadre cu munci de conducere în unitățile de securitate, miliție, trupe de securitate și de pompieri de pe raza județului.

În atribuția comandamentului misiunii intră:

— stabilirea unei grupe operative permanente (cu serviciul în ture) care va rezolva probleme curente de pregătire și execuție a misiunii, precum și centralizarea informațiilor ce prezintă interes operativ pentru misiune; informarea operativă a inspectorului șef și a ofițerului Direcției a V-a, care răspunde de organizarea misiunii; asigurarea măsurilor de siguranță asupra persoanelor depistate că intenționează să săvîrșească acte nepermise, care ar periclita buna desfășurare a misiunii;

— stabilirea modului de cooperare, pe timpul acțiunii, cu unele unități centrale, cu inspectoratele limitrofe, cu alte unități ale Ministerului de Interne, cu unități ale Ministerului Apărării Naționale, Gărzile Patriotice, unele instituții civile și altele;

— elaborarea documentelor de stat-major pentru organizarea și desfășurarea acțiunii; hărți și schițe ale dispozitivelor de securitate și gardă realizate în obiective și pe trasee; necesarul de efective, modul de realizare și de repartiție a lor, răspunderi nominale; consemnele generale și particulare ale diferitelor elemente de dispozitiv (șefi de sectoare, ofițeri de gardă la reședințe, ofițeri și subofițeri aflați în posturi pe trasee etc.); organizarea recunoașterilor și instructajelor în vederea îndeplinirii misiunilor; necesarul de mijloace auto, transmisiuni radio și cu fir și modul de realizare a lor;

— stabilirea modalităților de acces și elaborarea documentelor de reglementare a accesului (permise, ecusoane, insigne, „parbrize", fluturași etc.) cu responsabilități nominale;

— pregătirea unei (unor) mașini de luptă, echipată corespunzător, stabilirea locului acesteia (acestora) în coloană, instruirea ofițerilor din echipaj asupra modului de acțiune în diferite situații;

— asigurarea legăturii permanente cu Ministerul de Interne, cu județele limitrofe și cu ofițerul (ofițerii) de contrainformații al trupelor de securitate, prezent în zonă;

— controlul permanent al executării măsurilor stabilite și întărirea operativă a măsurilor unde este cazul;

— documentarea asupra programului acțiunii: locul (locurile), data și durata acțiunii; cine participă; caracterul și amploarea acțiunii; obiectivele economice și social-culturale ce se preconizează a fi vizitate; mijloacele de deplasare (aero, navale sau terestre) și itinerarele stabilite;

— prospectarea în teren și stabilirea sistemelor de securitate și gardă la toate obiectivele și itinerarele (de bază și de rezervă) cuprinse în program, printre care: locul de sosire și plecare (aeroporturi, stadioane sau locuri accesibile aterizării elicopterelor, gări, porturi maritime sau fluviale, limite de județ); itinerarele de deplasare (lungimea, starea lor tehnică, puncte vulnerabile și măsuri ce trebuie luate); case de oaspeți sau reședințe cu caracter temporar, la care se are în vedere: amplasarea, împrejurimile, construcția și rezistența clădirii; măsuri de asigurare a liniștei depline; sistemul de transmisiuni radio și cu fir; în afara persoanelor oficiale, ce posibilități de cazare mai oferă (locuri de cazare pentru aghiotanți și ofițerii de escortă); sursele de aprovizionare (alimente, apă, gaze naturale și energie electrică) și ce

personal de deservire există ; căile de acces și de circulație publică ; dacă este gardată permanent, dacă a mai fost folosită și de cine ; ce lucrări de reparații, amenajări și întreținere s-au făcut și de către cine; obiective economice, social-culturale în construcție și altele, unde se va avea în vedere : amplasarea și împrejurimile ; itinerarele de deplasare (în obiective) ; starea de spirit și operativă din obiectiv ; locul de primire și plecare ; numărul de salariați care vor întîmpina delegația pe itinerarul din incinta obiectivelor ; ce secții se vor vizita ; dacă programul prevede mitinguri (adunări populare) sau ședințe de lucru cu activul de partid și ce măsuri se impun ; dacă la locul de primire se dau explicații pe planșe și machete ; dacă cu acest prilej se aduc oameni ai muncii din alte obiective ; recepții sau mese tovărășești, care pot fi organizate în săli de recepție, restaurante sau săli amenajate special. Se va ține seama de locul de amplasare a clădirii și a sălii propriu-zise, protocolul la primire, data și durata acțiunii, dacă se vor pronunța alocuțiuni, numărul participanților, cine organizează acțiunea, ce meniu va fi servit, de unde se aduc alimentele și băuturile, unde se vor pregăti și păstra preparatele culinare pînă la darea în consum, căile și sistemul de acces către sală, sursele de aprovizionare cu energie electrică și calorică, măsuri de prevenire sau remediere a unor pene, măsuri de rezervare a unei camere și a unui grup sanitar, cu destinație specială, în exclusivitate pentru persoanele oficiale, recunoașterea și stabilirea unor căi de retragere în situații deosebite, mijloacele de transport și locul de parcare, măsuri de asigurare a liniștei și ordinii publice etc.

Este deosebit de important să se prevadă din vreme modul de realizare a efectivelor necesare, avîndu-se în vedere timpul la dispoziție, mijloacele de transport, situațiile neprevăzute ce pot apare (scurtarea programului, aglomerarea traficului auto și pietonal etc.). De regulă, se va conta pe manevrele strict necesare. Este indicat ca la dispoziția comandamentului să existe o rezervă suficientă de oameni și mijloace.

Planul de măsuri se semnează de către șeful securității, șeful miliției, comandantul batalionului (brigăzii) de securitate și comandantul grupului de pompieri și se aprobă de către inspectorul șef.

Ordinul de misiune

Se întocmește de către fiecare unitate a Ministerului de Interne și este documentul prin care inspectorul șef și ceilalți șefi de organe și unități detaliază și stabilesc amănuntele și modul de transpunere în viață a misiunilor prevăzute în planul de măsuri.

Ordinul de misiune cuprinde misiunile și modul concret de îndeplinire a lor. De exemplu, ordinul de misiune al inspectorului șef al securității județene trebuie să precizeze :

1. misiunile ce revin organului de securitate ;

2. modul de organizare a securității în cadrul misiunilor : cine este șeful obiectivului, ce efective are la dispoziție, de unde și cînd va primi aceste efective, recunoașterile și instructajele ce se fac cu acestea ; sistemul de securitate și gardă ce se aplică ;

3. trasee și itinerare : cine este șeful dispozitivului global pe trasee, numărul de trasee și numele șefilor de trasee, efective la dispoziție și modul de realizare a lor ;

4. sistemul conducerii și al legăturii : cine conduce de la comandament, cine însoțește permanent misiunea (de regulă, inspectorul șef), modul de asigurare a legăturilor radio și cu fir ;

5. asigurarea tehnico-materială : responsabilități privind organizarea transportului, cazării și hrănirii efectivelor ;

6. momentul cînd efectivele trebuie să fie gata de misiune : data și ora la care se intră în dispozitiv și modul de raportare a realizării lui ;

7. organizarea cooperării : efective și mijloace ce se dau în sprijin de către vecini, schimbul de informații cu vecinii și modul de finalizare a lor, modul de acțiune în situații deosebite, ce forțe mai intervin în aceste situații în afara celor antrenate nemijlocit în executarea misiunii ;

8. organizarea și executarea controlului privind modul de îndeplinire a misiunilor.

Ordinul de misiune trebuie să fie redactat clar și concis.

El se încheie cu un tabel care conține factorii responsabili de îndeplinirea misiunii, care semnează de luare la cunoștință.

În situații deosebite, atunci cînd timpul la dispoziție este extrem de scurt, ordinul de misiune poate să înlocuiască planul de măsuri.

Măsuri privind verificările tehnice de securitate și asigurarea mijloacelor de transmisiuni

În zilele noastre, fapte fără echivoc demonstrează posibilitatea folosirii de către elemente extremiste a celor mai noi descoperiri ale științei și tehnicii pentru săvîrșirea unor acte teroriste. Implicit, și măsurile de apărare împotriva unor asemenea acțiuni sînt astăzi mai eficace, datorită mijloacelor și metodelor moderne de cea mai înaltă tehnicitate de detectare a variatelor mecanisme, substanțe, bacterii, radiații, explozivi, emanații nocive etc., care ar putea prezenta pericol pentru conducătorii de partid și de stat.

Cu toate acestea, trebuie să avem în vedere faptul că indiferent de tehnica pe care o posedăm, factorul principal rămîne omul care o mînuiește, cu capacitatea și discernămîntul său, precum și faptul că orice mijloace tehnice destinate verificărilor de securitate trebuie dublate de controlul făcut prin simțurile ofițerului, de cercetare organoleptică. Deși inspectoratele Ministerului de Interne nu au fost dotate în mod special cu mijloace tehnice specifice activității pe linia Direcției a V-a, acestea dispun totuși de suficiente posibilități locale pentru a executa în bune condiții verificări tehnice de securitate, necesitate de rapiditatea declanșării unor misiuni care nu fac posibilă întotdeauna deplasarea ofițerilor de specialitate din cadrul direcției de profil.

Acest lucru se poate face prin cooptarea specialiștilor de încredere din diferite instituții civile sau unități ale Ministerului Apărării Naționale, ori ai trupelor de securitate, pentru a efectua asemenea verificări tehnice (însoțiți fiind în toate acțiunile, pentru a avea certitudinea unei depline securități, de specialiști ai organelor de securitate sau de miliție).

Verificările de securitate cu mijloace tehnice și specialiști vor fi precedate de cercetarea fizică amănunțită a terenului și clădirilor, folosind, pentru aceasta, după caz, ofițeri și subofițeri de securitate sau militari ai trupelor de securitate.

Verificările tehnice de securitate se efectuează numai după ce dispozitivul de gardă la obiectiv a fost instalat.

*

Vom sublinia în continuare cîteva probleme, pe momente, de care este bine să se țină seama în instruirea subordonaților cu prilejul organizării și executării unor acțiuni. Astfel:

a) La primirea oficială, pe aeroport sau platouri de aterizare, se va executa: controlul genistic al pistei de aterizare sau al platformei, folosind subunități specializate de la Ministerul de Interne sau Ministerul Apărării Naționale; controlul armamentului gărzilor de onoare; asigurarea radioamplificării la garda de onoare (cu mijloace locale); în apropierea locului de aterizare vor fi aduse mașini de pompieri și autosalvare; pentru pîinea, sarea și băutura care urmează să fie oferite la primirea oficială se vor asigura, cu sprijinul organelor de specialitate, analize chimice, toxicologice și control radioactiv; supravegherea frămîntării și coacerii pîinii, precum și asigurarea acestora de către un ofițer de securitate pînă la folosire; controlul genistic, chimic, radioactiv (cu aparatură) și manual al buchetelor de flori;

b) La reședințe (case de oaspeți, hoteluri etc.): se va executa controlul genistic, radioactiv, chimic, radio și de prevenire a incendiilor în construcții (inclusiv subsoluri, poduri) și împrejurimi. Pentru controlul genistic al spațiilor verzi și al instalațiilor de canalizare, se folosesc subunități de geniu ale Ministerului de Interne sau Ministerului Apărării Naționale din zona respectivă; verificarea cu echipe de specialiști a tuturor instalațiilor existente în construcții (iluminat, ventilație, încălzire, alimentare cu apă, canalizare etc.); verificarea carnetelor de sănătate ale personalului de deservire; asigurarea unui grup electrogen de rezervă cu personal avizat; dezinsecția și dezinfecția în toată clădirea; analiza apei, a produselor alimentare și băuturilor, din punct de vedere chimic, toxicologic, bacteriologic și radioactiv (se vor întocmi și prezenta buletine de analiză pentru fiecare);

c) La obiectivele ce urmează a fi avizate se vor controla: armamentul gărzilor patriotice; florile și cadourile ce urmează a fi înmînate oaspeților; machetele și produsele prezentate în expoziții; căile de acces și sistemul de canalizare.

În construcții (secții sau hale) se va controla și asigura: utilajul pe lîngă care se trece să fie în perfectă stare de funcționare și cu mijloacele de protecție în regulă; fixarea capacelor la instalația de canalizare; acoperirea denivelărilor și evitarea alunecărilor de pardoseală sau scări; fixarea și asigurarea lozincilor, panourilor, tablourilor etc.; evitarea căderii din părțile superioare ale încăperilor a corpurilor de iluminat, decorațiunilor și a altor obiecte; verificarea și asigurarea instalațiilor de aer comprimat și de abur; a recipienților sub presiune și a emanațiilor de gaze sau vapori și controlul toxicității acestora.

Se vor lua măsuri pentru: închiderea și sigilarea, dacă nu sînt strict necesare, a procesului de producție, a substanțelor toxice, explozive, radioactive și supravegherea lor; închiderea secțiilor unde se folosesc raze roentgen și scoaterea de sub înaltă tensiune a aparaturii; eliminarea de pe traseu a buteliilor de gaze sub pre-

siune (O_2, H_2, C_2H_2 etc.); oprirea podurilor rulante și macaralelor și deplasarea lor lateral față de căile de trecere; măsurarea cu aparatură specifică a emanațiilor radioactive la utilaje ce folosesc izotopi radioactivi și delimitarea zonei pînă unde este permisă apropierea de acestea; dacă se creează curenți de aer ce ar putea deranja, se vor lua măsuri pentru limitarea acestora; evitarea zonelor ce prezintă pericole.

Pe timpul acțiunii se va asigura supravegherea cu specialiști și posturi de pază a centralelor termice, centralelor electrice, tablourilor electrice și se vor lua și alte măsuri de securitate specifice utilajului tehnologic folosit în obiective;

d) La mitinguri se va asigura: supravegherea tribunelor și paza lor pe tot timpul construirii și amenajării, cît și pe timpul desfășurării acțiunii; solicitarea constructorilor să amenajeze (dacă nu este) o copertină de protecție împotriva intemperiilor (ploi, arșiță), cel puțin pentru cele mai proeminente personalități; controlul genistic al zonei de adunare a publicului, inclusiv al sectorului de canalizare aferent; verificarea instalațiilor de amplificare; în cazul în care mitingul are loc într-o hală, se vor scoate de sub tensiune utilajele tehnologice și — obligatoriu — se va conecta un grup electrogen de rezervă; instalarea de puncte sanitare fixe și mobile în zona de adunare a publicului; asigurarea de forțe și mijloace de pompieri.

În ceea ce privește asigurarea legăturilor, trebuie să avem în atenție ca permanent acestea să fie în perfectă stare de funcționare, atît cele cu fir, cît și cele prin radio. Telefoanele pe cît posibil să fie dublate, iar unde este necesar, să se asigure și agenți de legătură (cu mașini, motociclete, biciclete etc.).

Trebuie să se atragă atenția tuturor celor care intră în rețeaua radio, asupra respectării disciplinei traficului și al conspirativității, iar canalul pe care lucrează Direcția a V-a să fie folosit de organul teritorial, în timpul misiunii, strict limitat.

Este necesar ca la reședințe să fie asigurate telefoane T.O. („guvernamental") și „scurt" (acesta din urmă numai acolo unde există posibilități tehnice).

La aeroporturi, obiective vizitate, la locurile de cazare ale personalităților din delegație, se vor instala telefoane T.O. În toate cazurile unde este posibil se vor instala și telefoane MPT sau speciale (M.I., prin centrala obiectivelor vizitate etc.).

La stabilirea posturilor telefonice, organizatorii vor indica locurile unde solicită instalarea și ce fel de legături sînt necesare pentru asigurarea convorbirilor conducătorilor partidului și statului sau înalților oaspeți. Pentru realizarea legăturilor operative în cadrul sistemelor de securitate, trebuie, de asemenea, găsite locurile cele mai potrivite de instalare a telefoanelor în comandamente, la grupele operative etc.

Verificările tehnice de securitate au o importanță covîrșitoare și din această cauză nici un motiv nu poate justifica renunțarea la ele sau realizarea lor formală. Revenim la sublinierea că cercetarea fizică este o metodă a verificării tehnice de securitate din cele mai importante și care nu poate fi înlocuită cu nimic, nici chiar cu cele mai perfecționate și moderne mijloace și aparate tehnice.

Desigur, activitatea de securitate și gardă, la care sînt chemate să-și aducă contribuția organele și unitățile teritoriale ale Ministerului de Interne, nu se rezumă la cele prezentate în materialul de față, ea fiind foarte complexă și de fiecare dată oferind aspecte inedite.

Ingeniozitatea, spiritul de inițiativă, înalta răspundere, care trebuie să caracterizeze lucrătorii organelor noastre, sînt calități care se pun pe deplin în valoare cu ocazia unor astfel de misiuni. Conducerea Direcției a V-a este interesată să-și perfecționeze continuu metodele de muncă și de aceea așteaptă cu interes propunerile pe care cititorii le vor face.

Să discutăm despre...

Pregătirea noului an de învățămînt profesional

De curind, s-au încheiat verificările de sfîrșit de an la pregătirea de specialitate, juridică și militară a cadrelor de securitate, la baza căreia în anul 1974 au stat indicațiile rezultate din hotăririle de partid, ordinele ministrului de interne, precum și sarcinile prevăzute în Programul de măsuri adoptat de Biroul executiv al Consiliului de conducere al ministerului, cu privire la pregătirea cadrelor. Rezultatele obținute la aceste verificări de majoritatea ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor arată că invățămîntul profesional în anul care a trecut s-a axat în principal pe însușirea unor cunoștințe profesionale, teoretice și practice impuse de nevoile imediate și de perspectivă ale muncii, pentru îndeplinirea deziderătului major al perfecționării continue a întregii activități de securitate cerute de conducerea superioară de partid și de conducerea ministerului.

Pe tema desfășurării invățămîntului profesional și a structurii acestuia, în anul care începe, am purtat recent o discuție cu tovarășul **colonel Jeledințan Eugen,** șeful serviciului invățămînt din cadrul Direcției cadre și invățămînt, care a răspuns cu amabilitate la întrebările noastre.

— Am dori mai întîi tovarășe colonel să-i informăm pe cititori în legătură cu noutățile ce vor fi incluse în procesul de pregătire de specialitate a cadrelor din unități în noul an de invățămînt.

— Cea mai importantă problemă care se pune în fața tuturor formelor de invățămînt — deci și în fața pregătirii de specialitate — în anul 1975 este însușirea temeinică a istoricelor documente ale Congresului al XI-lea al Partidului Comunist Român, înțelegerea lor profundă și întreprinderea de măsuri concrete pentru asigurarea îndeplinirii sarcinilor rezultate din aceste documente pentru organele noastre: perfecționarea întregii activități, respectarea legalității socialiste, strîngerea legăturilor cu masele de oameni ai muncii etc. De asemenea, în anul de invățămînt 1975, urmează să fie mai bine însușite și aplicate problemele legate de munca de prevenire a faptelor antisociale, urmărindu-se, și prin intermediul procesului de instruire, găsirea de noi metode de realizare a acestuia. Planurile tematice orientative întocmite pentru următorii ani (inclusiv 1975) cuprind teme rezultate din nevoile activității practice în raport cu sarcinile ce se pun în fața unităților. Cu titlu de exemplu cităm: prevenirea acțiunilor posibil a fi întreprinse de organizațiile extremist-teroriste din străinătate împotriva țării noastre; forme, metode și mijloace actuale folosite de serviciile de spionaj, organizațiile reacționare din străinătate și elementele dușmănoase din interior în activitatea îndreptată împotriva securității statului român; sarcinile ce revin organelor Ministerului de Interne pe linia prevenirii acțiunilor de refuz de înapoiere în țară și altele. Totodată, va fi extinsă gama activităților de pregătire legate de cunoașterea nemijlocită a obiectivelor deservite informativ și a metodelor de descoperire a infractorilor prin aplicarea mai eficientă a mijloacelor de tactică și tehnică criminalistică și întocmirea unor planuri de măsuri complexe care să ducă în timp scurt la descoperirea vinovaților.

— Printre temele de care va beneficia invățămîntul profesional în 1975 sînt desigur și unele din domenii specifice muncii de securitate. Ne-ați putea informa asupra cîtorva?

— Date fiind numeroasele profiluri specifice ministerului, îmi este foarte greu să arăt asupra căror probleme anume se va insista la fiecare profil în cadrul invățămîntului. Ca exemplu, pot să arăt doar că nu va fi neglijată problema cunoașterii tehnicii noi introduse în dotarea unităților și formarea deprinderilor necesare pentru utilizarea acesteia. Așa cum prevăd hotăririle de partid și ordinele tovarășului ministru, întreaga pregătire de specialitate va fi orientată spre ridicarea nivelului de cunoștințe și formarea acelor deprinderi care să ajute ofițerii, maiștrii militari și subofițerii să-și îndeplinească la un nivel calitativ superior sarcinile de serviciu ce le revin. Probleme noi vor trebui să fie introduse și în metodica de desfășurare a pregătirii. Vom acționa pentru reducerea ariei formelor de instruire cu caracter informativ și înlocuirea lor cu cele cu conținut formativ. În acest scop în afara ședințelor și exercițiilor practice, dezbaterilor de caz, momentelor operative, aplicațiilor (executate în majoritatea cazurilor la sediile unităților), se va realiza desfășurarea unor teme nemijlocit în obiective, laboratoare, în teren, cu participarea mai frecventă a unor specialiști care să asigure un conținut științific înalt procesului de invățămînt.

— Ne-ar interesa să cunoaștem modalitățile concrete pe care le aveți în vedere pentru realizarea sarcinii de pregătire juridică a cadrelor din unități, în domenii legate memijlocit de munca profesională.

— Metodele și procedeele de pregătire juridică practică a cadrelor sînt variate. În principal trebuie să se țină seamă de nevoile de instruire a celor vizați. În acest scop este necesar să se stabilească din vreme pentru fiecare loc de muncă (la nevoie, pentru fiecare lucrător) hotăririle de partid, legile și alte acte normative care reglementează munca în obiectivele sau domeniile de care cel care se pregătește se ocupă

nemijlocit (de exemplu, ofiţerul de securitate care lucrează pe linie de culte-secte trebuie să-şi însuşească bine înainte de toate legislaţia în acest domeniu; la fel pentru cel ce lucrează pe linie de tineret, pe linie de artă şi cultură etc.). Bineînţeles, că respectivele cadre au, în egală măsură, obligaţia de a cunoaşte întreaga legislaţie, în special acele legi şi acte normative cu un caracter mai larg şi care trebuie cunoscute de toţi (avem în vedere aici prevederile constituţionale, ale Codului penal şi Codului de procedură penală, în părţile care au legătură directă cu munca organelor de securitate ş.a.). Acesta ar fi un prim aspect al problemei. Nu trebuie să se piardă din vedere, ca un alt aspect, studierea în mod organizat, imediat după apariţie, a actelor normative noi, studiere care trebuie negreşit urmată de formularea sarcinilor şi a măsurilor de aplicare pe care respectivul act normativ le incumbă pentru organele noastre. Asupra însuşirii tuturor acestor documente cu caracter normativ trebuie să se prevadă, la intervale de timp, verificări.

— Cu aceasta, probabil am putea considera enunţate căile principale de pregătire teoretică a cadrelor, în domeniul juridic. Care ar fi deci modalităţile şi căile de pregătire practică ?

— Nu cred că întrebarea e formulată corect. Nu putem, în nici un caz, face o astfel de delimitare: pînă aici, teorie, de aici încolo, practică. Legile şi alte acte normative nu se însuşesc sec, de dragul unor texte, ci avîndu-se în vedere întotdeauna necesităţi de ordin practic. In mod concret — şi în aceasta stă de fapt eficienţa orelor de pregătire profesională — există o continuă interferenţă între latura teoretică şi activitatea practică. La drept vorbind nici n-ar avea rost să se afecteze ore din programul de muncă pentru pregătire dacă nu s-ar avea în vedere deziderätul îmbunătăţirii continue a practicii profesionale în urma acestei pregătiri... Continuînd acum enumerarea metodelor şi procedeelor de perfecţionare juridică de care vorbeam, vom include fireşte la acest capitol toate acţiunile cu caracter practic dar şi teoretic în acelaşi timp, iniţiate periodic în aproape fiecare unitate de securitate şi care au ca obiect tocmai stadiul de aplicare a legilor şi altor acte normative (inclusiv ordine ale ministrului de interne), cum sînt: analiza trimestrială a unor cauze şi a unor dosare de cercetare penală (cu insistenţă pe laturile deficitare, demonstrînd necunoaşterea ori interpretarea eronată a unor prevederi legale); realizarea unor bilanţuri pe compartimente, ceea ce presupune o analiză critică şi autocritică a muncii (cu referiri obligatorii la textul unor acte normative); punerea în dezbatere a unor cauze aflate în lucru (fireşte, avîndu-se în vedere principiul compartimentării muncii), pentru găsirea celor mai bune soluţii de continuare a acţiunii; executarea unor exerciţii practice (de exemplu, pentru însuşirea unor metode şi procedee practice de cercetare la faţa locului) etc. Cum puteţi remarca, există o varietate de metode cu caracter didactic-aplicativ pentru însuşirea unor documente de bază şi pentru a se crea deprinderi...

— Cred că putem să încorporăm în cele spuse mai înainte şi unele acţiuni iniţiate în comun cu ofiţerii din alte compartimente, cu procuratura şi justiţia.

— Intocmai. Aceasta era dealtfel problema la care vroiam să mă refer în continuare. Seminariile comune cu ofiţerii din compartimentele informativ-operative şi cu cei din sectoarele de cercetare penală urmăresc elucidarea şi aprofundarea unor aspecte teoretice şi practice privind: instituţia actelor premergătoare; posibilitatea transformării unor materiale informative în mijloace de probă; metodele folosite de ofiţerii informativi pentru documentarea activităţii infracţionale a elementelor urmărite; rolul ofiţerului de cercetare penală în prevenirea desconspirării mijloacelor muncii informative şi altele. Acelaşi efect instructiv îl au şi analizele critice, împreună cu organele de procuratură şi justiţie, a unor cauze (după pronunţarea hotărîrilor) şi stabilirea concluziilor ce se desprind cu privire la modul cum au fost soluţionate; ca şi „întîlnirile" cu activişti de partid, cadre din justiţie şi procuratură, în care se subliniază semnificaţia politică şi socială a unor hotărîri de partid, legi şi alte acte normative, activităţi ce sînt înfăptuite pe baza unei tematici elaborate, spre exemplu, semestrial.

— Altă problemă pe care v-aş ruga s-o abordaţi este structura pregătirii cadrelor cu funcţii de conducere din unităţi. Ce va aduce nou în acest domeniu anul 1975 ?

— Perfecţionarea pregătirii cadrelor cu funcţii de conducere este una din laturile esenţiale ale activităţii de instruire, urmărind să asigure creşterea competenţei în rezolvarea problemelor de muncă. In acest scop, în tematicile orientative elaborate în comun de unităţile centrale de profil şi Direcţia cadre şi învăţămînt, au fost incluse probleme de organizare şi conducere ştiinţifică a muncii, precum şi de pregătire de specialitate şi juridică, în acestea din urmă accentul punîndu-se pe executarea unor activităţi de învăţămînt care să le asigure cunoştinţele şi deprinderile necesare pentru îndeplinirea atribuţiilor de organizatori şi conducători ai întregii activităţi din unităţi. Ca şi în anii anteriori, comandanţii trebuie să realizeze pregătirea metodică, necesară pentru organizarea şi conducerea activităţilor de instruire cu subordonaţii, prin convocări de 2—3 zile, ce se vor desfăşura la începutul şi pe parcursul anului de învăţămînt. O latură importantă a instruirii cadrelor cu funcţii de conducere o va constitui antrenarea acestora la întocmirea unor materiale de sinteză, analiză şi instruire, urmărindu-se cum aceştia cunosc şi aplică în viaţă prevederile hotărîrilor de partid, legile şi ordinele în vigoare.

— Presupun că se va continua şi în 1975 pregătirea unor cadre de conducere prin cursuri speciale.

— Da. Potrivit aprobării conducerii ministerului, în 1975 va continua pregătirea unor cadre cu funcţii de conducere la cursurile CEPECA, organizate pe lîngă Academia „Ştefan Gheorghiu", prin cursurile special organizate în cadrul Şcolii militare de ofiţeri activi a Ministerului de Interne, precum şi la cursurile post-universitare şi de doctorat. In plus, în scopul adîncirii unor probleme ale pregătirii de specialitate şi generalizării experienţei pozitive, în 1975 şefii de compartimente vor participa la convocări de 4—6 zile, organizate de către unităţi centrale de profil.

— Vă rugăm să ne vorbiți — ca o ultimă problemă — de cîteva măsuri principale preconizate pentru îmbunătățirea pregătirii militare cu cadrele din unități.

— Spre regretul nostru trebuie să arăt că această categorie de pregătire a stat mai puțin în atenția unor comandanți de unități în anul de pregătire încheiat. Afirmația se întemeiază pe faptul că pe ansamblu, la tragerile cu armamentul din dotare, rezultatele au fost mai slabe ca în anii anteriori; de asemenea, mai slabe au fost rezultatele la unele activități, ca topografie militară, geniu și pregătire antichimică. O atenție sporită va trebui să se acorde însușirii concepției Partidului Comunist Român cu privire la apărarea patriei în condițiile războiului întregului popor. Cu mai mult curaj vor trebui abordate problemele specifice ce revin cadrelor Ministerului de Interne, diferitelor unități și compartimentelor de muncă în condiții de război. În acest sens, în afara unor expuneri, se vor realiza dezbateri largi, urmate de concluzii și sarcini pentru ofițeri, maiștri militari și subofițeri. De asemenea, vor fi reluate și extinse unele forme de luptă specifice sub conducerea consiliilor locale de apărare și în cooperare cu forțele din subordinea acestora. Prin planurile de pregătire ale unităților trebuie să se asigure executarea unui număr limitat de trageri de precizie și fără folosirea aparatelor de ochire, diversificate în raport cu compartimentele în care lucrează cadrele respective, dar care să fie temeinic însușite în anul 1975. Trebuie realizată întocmai prevederea Programului de măsuri a Biroului executiv al Consiliului de conducere al ministerului privind efectuarea lunară a tragerilor, deoarece numai astfel se menține antrenamentul necesar și se obțin rezultate bune și foarte bune. Este timpul să se treacă mai hotărît la executarea în toate unitățile a unor ședințe speciale de pregătire cu slabii trăgători. Se vor realiza, de asemenea, forme mai diversificate și pe linia pregătirii topografice, genistică, antichimică și de pregătire fizică a cadrelor. În anul 1975 va trebui, de asemenea, extinsă pregătirea de stat major a unor cadre cu funcții de conducere, care trebuie antrenate în elaborarea unor documente și în luarea deciziilor.

Apreciem că efortul colectiv al comandanților, cadrelor cu funcții de conducere și tuturor ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în realizarea integrală a hotărîrilor de partid, legilor și ordinelor tovarășului ministru, vor asigura măsuri complete și diversificate de pregătire în anul care urmează a cadrelor la nivelul cerințelor actuale, va face să crească contribuția procesului instructiv-educativ la îndeplinirea ireproșabilă a sarcinilor și misiunilor ce ne sînt încredințate.

Convorbire consemnată de I. V.

Obiectivul numărul 1 al muncii cu rețeaua: VERIFICAREA

La Inspectoratul județean Bihor al Ministerului de Interne, activitatea de verificare a rețelei informative constituie o preocupare de prim ordin. Pe această linie, conducerea inspectoratului a acționat în sensul impulsionării aparatului informativ să obțină date concludente asupra profilului moral, concepțiilor politice, sincerității și devotamentului celor din rețea.

Procesul de verificare a rețelei informative se desfășoară acordindu-se o mai mare atenție surselor utilizate în lucrarea unor acțiuni și cazuri deosebite, cum sînt: cadre și agenți ai spionajului străin, vîrfuri ale fostelor organizații fasciste, emisari și militanți activi ai sectelor ilegale, alte elemente cu poziție și atitudine dușmănoasă prezentă. Se acordă desigur prioritate în verificare acelor surse asupra cărora în procesul colaborării apar anumite semne de întrebare, cu privire la comportare și sinceritatea față de noi.

Ca urmare, în acest an au fost depistate și înlăturate din rețea elemente despre care s-au obținut materiale neîndoielnice privitoare la inoportunitatea menținerii lor.

Informatorul „Radomir" era apreciat ca fiind o sursă de valoare datorită multiplelor sale relații și posibilități de informare în rîndul elementelor pe lîngă care era dirijat. El colabora de mai mulți ani cu noi și dăduse materiale interesante, utile, motiv pentru care necesitatea verificării sale a fost uitată. Au apărut însă la un moment dat anumite elemente de *neconcordanță între informațiile furnizate de el și informațiile obținute de la o altă sursă dirijată în aceeași acțiune.* Era un prim semnal de alarmă.

O analiză atentă a informațiilor obținute de la cele două surse, ambele cu o ridicată capacitate de percepere și sesizare și cu o experiență îndelungată în munca informativă, a arătat că din informațiile lui „Radomir" lipseau anumite aspeote care, în mod normal, avînd în vedere pregătirea lui, nu ar fi trebuit omise. În această situație, se ridicau semne de întrebare cu privire la obiectivitatea și sinceritatea uneia dintre surse și, ca urmare, avînd în vedere importanța problemei în care erau folosiți, s-au hotărît măsuri complexe de verificare a ambilor in-

formatori, pe baza unui plan comun. Concomitent cu verificarea prin alte mijloace, ambii informatori au fost dirijați pe baza unei combinații spre rezolvarea informativă a unei probleme deja cunoscute de către organele noastre, dar nu străină de sarcinile lor de pînă atunci. Au fost create în plus condiții ca prin măsuri speciale conduita ambelor surse să se desfășoare sub controlul nostru.

Analizînd informațiile furnizate de cele două surse, paralel cu datele rezultate din măsurile speciale, a rezultat clar că „Radomir" *are rețineri* în a sesiza organele noastre, atenuînd mult manifestările ostile ale elementului pe lîngă care fusese dirijat. Această situație a impus luarea lui „Radomir" în lucru activ, pentru a se stabili cauzele care au determinat schimbări în poziția sa față de organul de securitate.

Prin mijloacele complexe care au fost utilizate în cazul lui, a rezultat că, în contact cu elementele dușmănoase din țară și îndeosebi din străinătate, „Radomir" a căzut sub influența acestora, că în concepțiile sale au reapărut idei pe care le avusese în tinerețe și la care renunțase o perioadă de timp. Au fost luate în consecință măsuri de excluderea sa din rețea, ducîndu-se însă prin el o muncă sistematică de dezinformare și de prevenire a unor acțiuni ostile, din partea lui și a legăturilor pe care le avea.

Este desigur bine că a fost sesizată la timp „superficialitatea" informatorului și că au fost luate măsuri menite să clarifice poziția sa, ba chiar să o exploatăm operativ. Dar greșeala noastră există și a constat în *subestimarea influenței îndelungate a mediului în care informatorul era dirijat*. Lipsa unei munci de educare adecvate, permanente, eficiente a condus astfel la pierderea unui informator care se dovedise cîndva a fi bun.

Un alt exemplu îl constituie informatorul „Bucur", fost preot iezuit. Și în cazul acesta, sinceritatea informatorului părea la prima vedere mai presus de orice îndoială. Ani de-a rîndul, acest preot furnizase informații ce conțineau aspecte interesante pentru organele noastre, despre persoane din diferite medii sociale, precum și despre cetățeni străini și legăturile suspecte ale acestora. În ultimul timp însă informațiile furnizate de „Bucur" se refereau tot mai mult la persoane fără antecedente politice și penale, printre ele unele deținătoare ale unor funcții de răspundere în viața social-economică și de stat, necunoscute în evidențele organelor de securitate. „Bucur" punea pe seama acestor persoane activități și legături suspecte cu cetățeni străini, iar informatorul reieșea că intrase în atenția directă a unor servicii de spionaj și a unor organizații dușmănoase din exterior care preconizau, chipurile, să-l atragă la activitate ostilă statului nostru. O altă caracteristică suspectă a materialelor furnizate de „Bucur" era aceea că, de regulă, în notele informative se ocolea cu abilitate redarea elementelor de probațiune și verificare. S-a ridicat astfel întrebarea legitimă cu privire la obiectivitatea și sinceritatea informatorului.

Analizînd rezultatele verificării unor informații anterioare furnizate de „Bucur", a reieșit cu necesitate întreprinderea unor măsuri complexe de verificare a sincerității lui. Pentru aceasta ne-am folosit de o situație reală, semnalată de el : sosirea în țară a unui străin, pe care îl prezenta drept „trimis cu sarcini" al unei grupări din străinătate. „Bucur" a fost instruit detaliat asupra liniei de conduită pe care trebuia să o adopte și a problemelor pe care să le abordeze în discuțiile cu străinul, iar intîlnirea a fost organizată sub controlul măsurilor speciale.

Confruntînd ulterior informațiile furnizate de „Bucur" cu datele obținute prin măsurile speciale, a rezultat în mod cert că „Bucur" este un element provocator, că punea în sarcina cetățeanului străin probleme de natură ostilă statului nostru — care de fapt nici nu fuseseră abordate în discuții...

Așa stînd lucrurile, s-a trecut la lucrarea prin acțiune informativă a lui „Bucur", stabilindu-se în final că acesta preconiza să se folosească de relațiile pe care le avea cu organele de securitate pentru a intra în contact cu elemente dușmănoase din exterior și, concomitent, pentru a-și rezolva anumite interese de ordin personal. Împotriva lui a fost luată măsura demascării ca element fățarnic, dușmănos și a fost luat în cercetare pentru unele fapte de drept comun, care — tot cu ocazia verificărilor la care a fost supus — reieșise că le-a săvîrșit.

Într-un alt caz, în comportarea informatorului „Marcu" au apărut la un moment dat anumite indicii de reținere și rezervă față de noi. De unde pînă atunci era activ în colaborare, manifesta inițiativă și interes, informatorul a început să se sustragă în mod abil, să tărăgăneze realizarea sarcinilor, *să-i ascundă ofițerului cu care avea legătura unele frămîntări de ordin personal, pe care pînă atunci le discutase cu el deschis.*

Sesizînd această situație, ofițerul a întreprins măsuri de verificare, care au scos în evidență faptul că în urma unei vizite pe care a făcut-o într-o țară occidentală, unde avea rude, „Marcu" a căzut sub influența acelor rude. Influența a fost exercitată ulterior asupra sa prin contactele pe care le-a avut cu persoane din exterior ce l-au vizitat. Măsurile de scoatere a lui în afara problemelor importante de muncă s-au dovedit binevenite întrucît, după o perioadă de timp, informatorul a cerut plecarea definitivă din țară.

Din acest caz se desprinde necesitatea educării permanente a rețelei, a grijii care trebuie acordată în mod special celor care pleacă în exterior. Totodată reiese cît de important este să luăm *măsuri de verificare, imediat după înapoierea în țară a surselor.*

Un alt caz și un alt aspect : în procesul de verificare a rețelei ne-au parvenit date din care reieșea că sursa „Reiner" întreține legături suspecte cu cetățeni străini, prin intermediul cărora ar fi făcut depuneri de bani într-un stat din Occident și că la proxima ieșire peste graniță

nu se va mai înapoia în țară. Pentru ofițerul care îl avea în legătură, sesizarea primită a constituit un semnal de alarmă și, fără a întreprinde mai întîi verificările cuvenite, a propus excluderea sursei din rețea și luarea ei în lucru, prin dosar de urmărire informativă.

Procedîndu-se însă la o analiză mai temeinică a activității lui „Reiner", a rezultat că toate materialele furnizate de el se verificau în întregime, că atît prin natura atribuțiilor de serviciu, cît și ca urmare a sarcinilor primite din partea organelor noastre, a făcut deplasări în străinătate și a intrat în raporturi cu anumite persoane din exterior, despre care la înapoiere a prezentat informații detaliate, cu conținut operativ, materiale care nu ridicau nici un fel de suspiciuni la adresa sa. În afară de aceste fapte, în conduita și comportarea informatorului nu surveniseră nici un fel de schimbări.

Semnalările primite nu puteau fi totuși ignorate, așa că au fost întreprinse măsuri de natură să ducă la o verificare temeinică a informatorului. S-au obținut astfel date din care a rezultat că sesizările referitoare la sursa „Reiner" proveneau de la o persoană rău intenționată și că aveau la origine animozități de ordin personal. Respectiva persoană viza de fapt compromiterea și înlăturarea lui „Reiner" din funcția de răspundere pe care o deținea.

În aceeași măsură însă în care acordăm atenție informatorilor trebuie să acordăm atenție și verificării caselor și a locurilor în care se efectuează întîlnirile cu rețeaua informativă. Neglijarea acestui aspect poate avea consecințe dintre cele mai grave.

Cu gazda casei de întîlniri, „Florica", pensionară, recrutată de puțină vreme, exista înțelegerea ca, pe timpul efectuării întîlnirilor, pe baza unui telefon prealabil, să plece de acasă. Mergînd spre locul de întîlnire, ofițerul a observat că gazda casei era postată undeva în apropiere, de unde avea un bun unghi de vedere asupra intrării în locuință. Din prudență, ofițerul a renunțat la întîlnire, pentru a nu desconspira sursa. Spre a verifica situația ivită, el a anunțat apoi, la cîteva zile, o nouă întîlnire, însă de această dată a pus-o în filaj pe gazda casei. Și de această dată, s-a stabilit că gazda urmărește cu interes, dintr-un anumit loc, să vadă persoanele care intră în locuință împreună cu ofițerul.

Ce însemna aceasta? Era vorba doar de o curiozitate feminină, ori de ceva mult mai grav? Pentru clarificarea acestor ipoteze au fost organizate măsuri complexe de verificare, prin rețea și mijloace speciale, concomitent cu sistarea folosirii casei.

La scurt timp, rezultatele verificărilor au evidențiat faptul că gazda casei, „Florica", este un element cu concepții ostile, că în intenția sa era să cunoască persoanele din rețeaua securității, pentru ca apoi să le compromită.

Dosarul de urmărire informativă deschis asupra ei a fost finalizat prin avertizare, luîndu-se totodată măsuri de neutralizare a influenței sale în cercul de prieteni și cunoscuți pe care îi avea. Concomitent au fost întreprinse măsuri de verificare a conspirării celor două surse care fuseseră introduse în casă.

Din cazurile expuse, se desprind unele învățăminte, dintre care ni se par mai importante următoarele:

În procesul de analiză al rețelei informative este necesar *să se acorde atenție oricărui aspect, cît de neînsemnat ar părea la prima vedere*, dar care ridică suspiciuni cu privire la sinceritatea și la conduita persoanelor din rețea. Procesul de verificare al rețelei trebuie să aibă *caracter permanent*, dar să se facă în mod *diversificat*, prin toate mijloacele muncii de securitate.

În cazul apariției unor semnalări deosebite, se impune ca *verificările să se desfășoare pe bază de plan, cu mijloace complexe, folosind legende și combinații informative.* Măsuri suplimentare de verificare se impun cu necesitate a fi luate în cazurile surselor care fac deplasări în străinătate, atît înainte, cît și după întoarcere.

Continuu trebuie să se acorde atenție *muncii de educare* și atragere permanentă de partea organelor noastre, avînd în vedere influențele negative ce se pot exercita asupra surselor de către elementele dușmănoase în mediul în care sînt dirijate.

Cu exigență sporită trebuie efectuată verificarea gazdelor caselor de întîlniri, atît la introducerea lor în rețea, cît și pe parcursul folosirii.

Am putea spune în concluzie — practica a dovedit — că a verifica un informator este o necesitate, *o regulă obligatorie a muncii informative*, care nu înseamnă numaidecît a nu avea încredere în informator.

Verificarea este în primul rînd o măsură de precauție, de apărare a unui om care pătrunde mereu într-un mediu străin aspirațiilor sale, dar plin de diverse tentații, îmbibat de concepții pe care poate cîndva și informatorul le-a avut.

Slăbirea muncii de verificare combinată cu o insuficientă muncă educativă cauzează deci chiar informatorului, profilului său politic și moral, îl lasă să alunece pe o pantă de unde uneori este greu de recuperat. În consecință, verificarea din partea noastră este și un aspect al responsabilității pe care o avem față de oamenii care ne ajută.

Locotenent-colonel Mihai NIȚĂ
Locotenent-colonel Constantin ARONESCU
Maior Nicolae MIHUȚA

PRESA — un posibil canal de scurgere a unor date și informații cu caracter secret

„— Pentru o perioadă de timp, sarcina dumitale în România va consta în a ține la zi «harta informativă», operînd în compartimentele respective informațiile culese în fiecare zi pe diferite căi, să le spunem neutre, și care nu comportă nici un fel de pericol, cum ar fi diferitele publicații de specialitate, presa cotidiană și periodică sau pălăvrăgeala cetățenilor care cunosc anumite secrete. Nu va fi prea ușor. Din păcate, de o bună bucată de vreme, datele pe care le putem obține pe aceste canale s-au împuținat simțitor, ca urmare a apariției unei legi foarte severe cu privire la păstrarea secretului de stat. Totuși, dacă nu plouă, picā. Așa că, oricum, nu vei ajunge în situația să șomezi. Deci, repet, la început pentru cîtva timp, încă nu știu pentru cît anume, sarcina dumitale va consta în culegerea informațiilor pe această cale. Ulterior, după ce te vei fi familiarizat cu această muncă, mai exact, după ce, studiind-o, iți vei da seama că ți-au rămas sectoare neacoperite din punct de vedere informativ, vei putea face propuneri concrete și problema se va soluționa fie prin trimiterea în România a unui agent cu misiune precisă, pentru sectorul respectiv, fie recrutînd din interior pe cineva competent în problemă. Dar, cum iți spuneam, asta e o treabă de viitor...“

Cititorul a înțeles desigur că pasajul prezentat face parte din „instructajul“ făcut unui agent la o centrală de spionaj, înaintea trimiterii lui în România. Indiferent de caracterul lui, textul relevă un adevăr incontestabil, binecunoscut tuturor cadrelor de securitate, anume : *eforturile tuturor serviciilor de spionaj din lume de a culege date utile, cu caracter secret de pe teritoriul altor state, exploatînd cu migală și perseverență lucrările și materialele (nesecrete) destinate informării publice prin intermediul mijloacelor de presă.* Operația aceasta, foarte comodă de altfel, pentru că practic îl așează pe agentul respectiv în afara oricărui pericol (și în afara oricărui risc de punere sub acuzare) mai prezintă și marele avantaj pentru spionajul străin (bineînțeles, atunci cînd secretul de stat nu este apărat cu grijă și este lăsat să circule la voia întîmplării) că furnizează date de sinteză din domenii variate și uneori din domenii inaccesibile culegerii de informații prin utilizarea altor căi. Se estimează astfel că mai bine de trei pătrimi dintre informațiile de spionaj, serviciile de spionaj din întreaga lume le obțin prin exploatarea unor surse accesibile pentru toată lumea, cum sînt ziarele, revistele, buletinele de specialitate și alte publicații, emisiunile de radio și de televiziune etc.

Istoria spionajului mondial oferă numeroase exemple, unele dintre ele de-a dreptul spectaculoase, cînd, prin simpla cumulare și confruntare a unor date inserate în presă, serviciul de spionaj advers a putut ajunge la cunoașterea unor date extrem de valoroase despre inamic *). Goana după noutate (în bună măsură justificată) a tuturor celor ce lucrează în domeniul presei, la care se adaugă neglijența și ușurința cu care uneori sînt lăsate să fie publicate date care la o analiză mai atentă (și mai responsabilă) ar trebui oprite, face ca nu o dată materialele din presă să ofere serviciilor de spionaj informații și date utile. Printre corespondenții de presă acreditați în Capitală se afla și „Justin“, agent al unui serviciu de spionaj, a cărui activitate de culegere de informații se limita la exploatarea presei și a publicațiilor, date pe care le cumula cu pălăvrăgelile unor navetiști — funcționari și muncitori la mari întreprinderi ale orașului. Luate fiecare în parte, datele și informațiile obținute de „Justin“ pe această cale, păreau lipsite de interes (mai cu seamă pentru cititorul neavizat), dar selecționîndu-le cu răbdare și confruntîndu-le, el a obținut curînd o imagine aproximativ exactă a activității unor obiective economice republicane, capacitățile de producție, dificultățile ivite în diferite sectoare, calitatea sortimentelor destinate exportului etc.

Dar datele și informațiile care se oferă cititorului prin intermediul tiparului nu sînt totdeauna lipsite de interes nici măcar în aparență. O analiză făcută nu demult asupra unor informații publicitare, în scopul verificării modului în care în acest domeniu se păstrează secretul, a relevat serioase nereguli. De exemplu, „Breviarul statistic al României“ conține lungimea căilor ferate cu ecartament normal și îngust și cea a tuturor drumurilor pe categorii, probleme ce sînt urmărite de serviciile de spionaj. Aceeași publicație poate servi cadrelor și agenților spionajului străin pentru a extrage date cu privire la producția de autocamioane, tractoare și alte mijloace de transport, probleme despre care s-a stabilit că un serviciu de spionaj le-a dat spre rezolvare unui agent care acționează în țara noastră.

În unele prospecte sau reviste de reclamă, difuzate unor firme sau comercianți străini, sînt publicate și date despre anumite produse cu destinație specială sau aspecte legate

*) Vezi **„Securitatea“ nr. 4/1973**, articolul **„Să prevenim scurgerea de informații secrete prin intermediul presei și tipăriturilor“**, în care este prezentat și cazul Berthold Iacob, care, utilizînd numai datele apărute în presa nazistă, a reușit să reconstituie organizarea Wehrmachtului, cu cadrele și armamentul din dotare.

PRESA — un posibil canal de scurgere a unor date și informații cu caracter secret

„— *Pentru o perioadă de timp, sarcina dumitale în România va consta în a ține la zi «harta informativă», operînd în compartimentele respective informațiile culese în fiecare zi pe diferite căi, să le spunem neutre, și care nu comportă nici un fel de pericol, cum ar fi diferitele publicații de specialitate, presa cotidiană și periodică sau pălăvrăgeala cetățenilor care cunosc anumite secrete. Nu va fi prea ușor. Din păcate, de o bună bucată de vreme, datele pe care le putem obține pe aceste canale s-au împuținat simțitor, ca urmare a apariției unei legi foarte severe cu privire la păstrarea secretului de stat. Totuși, dacă nu plouă, pică. Așa că, oricum, nu vei ajunge în situația să șomezi. Deci, repet, la început pentru cîtva timp, încă nu știu pentru cît anume, sarcina dumitale va consta în culegerea informațiilor pe această cale. Ulterior, după ce te vei fi familiarizat cu această muncă, mai exact, după ce, studiind-o, îți vei da seama că ți-au rămas sectoare neacoperite din punct de vedere informativ, vei putea face propuneri concrete și problema se va soluționa fie prin trimiterea în România a unui agent cu misiune precisă, pentru sectorul respectiv, fie recrutînd din interior pe cineva competent în problemă. Dar, cum îți spuneam, asta e o treabă de viitor...*"

Cititorul a înțeles desigur că pasajul prezentat face parte din „instructajul" făcut unui agent la o centrală de spionaj, înaintea trimiterii lui în România. Indiferent de caracterul lui, textul relevă un adevăr incontestabil, binecunoscut tuturor cadrelor de securitate, anume : *eforturile tuturor serviciilor de spionaj din lume de a culege date utile, cu caracter secret de pe teritoriul altor state, exploatînd cu migală și perseverență lucrările și materialele (nesecrete) destinate informării publice prin intermediul mijloacelor de presă.* Operația aceasta, foarte comodă dealtfel, pentru că practic îl așează pe agentul respectiv în afara oricărui pericol (și în afara oricărui risc de punere sub acuzare) mai prezintă și marele avantaj pentru spionajul străin (bineînțeles, atunci cînd secretul de stat nu este apărat cu grijă și este lăsat să circule la voia întîmplării) că furnizează date de sinteză din domenii variate și uneori din domenii inaccesibile culegerii de informații prin utilizarea altor căi. Se estimează astfel că mai bine de trei pătrimi dintre informațiile de spionaj, serviciile de spionaj din întreaga lume le obțin prin exploatarea unor surse accesibile pentru toată lumea, cum sînt ziarele, revistele, buletinele de specialitate și alte publicații, emisiunile de radio și de televiziune etc.

Istoria spionajului mondial oferă numeroase exemple, unele dintre ele de-a dreptul spectaculoase, cînd, prin simpla cumulare și confruntare a unor date inserate în presă, serviciul de spionaj advers a putut ajunge la cunoașterea unor date extrem de valoroase despre inamic *). Goana după noutate (în bună măsură justificată) a tuturor celor ce lucrează în domeniul presei, la care se adaugă neglijența și ușurința cu care uneori sînt lăsate să fie publicate date care la o analiză mai atentă (și mai responsabilă) ar trebui oprite, face ca nu o dată materialele din presă să ofere serviciilor de spionaj informații și date utile. Printre corespondenții de presă acreditați în Capitală se afla și „Justin", agent al unui serviciu de spionaj, a cărui activitate de culegere de informații se limita la exploatarea presei și a publicațiilor, date pe care le cumula cu pălăvrăgelile unor navetiști — funcționari și muncitori la mari întreprinderi ale orașului. Luate fiecare în parte, datele și informațiile obținute de „Justin" pe această cale, păreau lipsite de interes (mai cu seamă pentru cititorul neavizat), dar selecționîndu-le cu răbdare și confruntîndu-le, el a obținut curînd o imagine aproximativ exactă a activității unor obiective economice republicane, capacitățile de producție, dificultățile ivite în diferite sectoare, calitatea sortimentelor destinate exportului etc.

Dar datele și informațiile care se oferă cititorului prin intermediul tiparului nu sînt totdeauna lipsite de interes nici măcar în aparență. O analiză făcută nu demult asupra unor informații publicitare, în scopul verificării modului în care în acest domeniu se păstrează secretul, a relevat serioase nereguli. De exemplu, „Breviarul statistic al României" conține lungimea căilor ferate cu ecartament normal și îngust și cea a tuturor drumurilor pe categorii, probleme ce sînt urmărite de serviciile de spionaj. Aceeași publicație poate servi cadrelor și agenților spionajului străin pentru a extrage date cu privire la producția de autocamioane, tractoare și alte mijloace de transport, probleme despre care s-a stabilit că un serviciu de spionaj le-a dat spre rezolvare unui agent care acționează în țara noastră.

În unele prospecte sau reviste de reclamă, difuzate unor firme sau comercianți străini, sînt publicate și date despre anumite produse cu destinație specială sau aspecte legate

---

*) Vezi **„Securitatea" nr. 4/1973**, articolul **„Să prevenim scurgerea de informații secrete prin intermediul presei și tipăriturilor"**, în care este prezentat și cazul Berthold Iacob, care, utilizînd numai datele apărute în presa nazistă, a reușit să reconstituie organizarea Wehrmachtului, cu cadrele și armamentul din dotare.

de volumul global al producției, investițiile ce se fac etc., în loc să fie redați numai parametri calitativi ai produselor respective, care, într-adevăr, servesc popularizării lor. Spre exemplu, în „Ghidul economic și comercial al R.S. România" pe anul 1969—1970, editat de Camera de comerț, se arată producția pe 1970 de oțel și fontă a Combinatului Siderurgic de la Galați, iar în prospectul privind producția petrolieră din România, se publică date nu numai despre carburanții folosiți de motoarele turboreactoarelor din aviația civilă, ci și din cea militară. Acestea sînt doar cîteva exemple de informații și date găsite în publicațiile civile, subliniate în scopul înțelegerii tot mai clare a sarcinilor și obligațiilor deosebite care ne revin pe linia apărării secretului în mijloacele de informare publică.

Se știe că spionajul străin se arată tot mai interesat și în culegerea de informații ce privesc activitățile de ansamblu ale Ministerului de Interne și în acest scop exploatează foarte mult materialele din presă. Aceasta obligă cadrele Ministerului de Interne la sporirea vigilenței atunci cînd dau spre publicare (indiferent la care organ de presă) articole care se referă la activități ce privesc sectoarele de muncă ale diferitelor unități ale ministerului. Trebuie spus însă că uneori acest deziderat nu este totdeauna realizat. O dovedesc, între altele, numărul încă ridicat de date conținînd secrete, oprite de la publicare (uneori materiale întregi) de către organul de cenzură al Ministerului de Interne. De exemplu, în perioada 1973—1974 s-au scos de la publicare un număr de peste 300 date cu caracter secret, marea majoritate din publicațiile editate de Ministerul de Interne.

Un prim grup de date secrete, cu frecvență încă ridicată la apariție, se referă la *dislocări (garnizoane) ale unor unități ale Ministerului de Interne, interzise de la publicare*. Într-un articol referitor la momentul solemn al depunerii jurămîntului, se indica de exemplu numele comandantului, precum și localitatea în care este dislocată Marea unitate; într-un alt articol („Obiectivul Cezara") se indica locul exact unde fusese amplasată o unitate nouă, specială, de radiolocație.

Au fost (și mai sînt încă) dese cazurile, cînd în diverse articole destinate presei apăreau în clar *gradul, numele și funcția unor cadre de comandă din unități, interzise la publicare* (numai de la gazetă în 1974 au fost scoase 24 asemenea date), precum și *diverse date și informații referitoare la efective*. Din categoria acestora din urmă menționăm, pentru exemplificare, enumerarea subunităților existente într-o școală de gradați (în articolul: „Ce ascundea calificativul de F.B."); subunitățile din subordinea unei brigăzi de securitate (articolul „Bilanț rodnic").

Ridicat se menține de asemenea numărul datelor secrete trimise spre publicare referitoare la *metode și mijloace ale muncii de securitate și miliție*. Spațiul nu ne îngăduie o tratare în detaliu a acestui aspect și de aceea, cu precizarea că asemenea date, odată divulgate, fac ineficace mijloacele și metodele respective (publicarea lor constituind un deserviciu adus securității sau miliției și nu un bun serviciu, cum poate își imaginează autorii respectivelor scrieri), ne vom referi la cîteva cazuri mai recente. În articolul „Gonio în acțiune" era prezentat un ofițer de securitate care se instalează sub acoperirea de geolog în casa unui element urmărit, spre a stabili dacă din respectivul imobil se transmit mesaje radio; asemănător, într-un alt articol („Fondul bunei-speranțe la scadență") se detalia cum o echipă de ofițeri de securitate, travestiți în electricieni, telefoniști și chiar coșari, au pătruns în incinta unui obiectiv; în articolul „Operațiunea Văzduh", ofițerii de securitate apăreau ca lucrători de la telecomunicații. Lucrurile nu se opresc însă aici. Au fost semnalate cazuri cînd din cuprinsul unor articole rezultau metode folosite de organele de securitate care de fapt au caracter strict-secret și a căror divulgare poate crea complicații nebănuite. De exemplu, într-un asemenea articol (intitulat „Spionii nu vin numai noaptea") autorul descria, nici mai mult nici mai puțin, cum un ofițer de securitate instala un emițător ascuns în automobilul unui străin. Alte articole au încercat să facă publică metoda interceptării corespondenței persoanelor urmărite (articolul „Cicatricea albă") sau a convorbirilor telefonice ale acestora (articolul „Eroii miliției").

Printre datele scoase de la publicare de către organul de cenzură al Ministerului de Interne sînt și cele referitoare la *locul de obținere a stupefiantelor de către traficanți* (în articolul intitulat „Atenție stupefiante!"), *locurile unde sînt concentrate documente secrete*, precum și *cazuri (de securitate sau miliție) aflate în curs de finalizare* (articolul „Printre sutele de cazuri rezolvate" a fost oprit complet de la publicare, deoarece cazul despre care se vorbea era încă în lucru).

Lista datelor oprite de la publicare este firește lungă, dar considerăm că nu cazurile în sine interesează cel mai mult pe cititor, cît regula de principiu pe care trebuie s-o aibă în vedere atunci cînd se va afla în situația de a scrie sau de a aprecia ceea ce scriu alții în scopul publicării în presă cu referire la sectoarele de muncă profesională. Iar această regulă ar putea să fie formulată, în puține cuvinte și înțeleasă astfel: *materialele din presă au fost și rămîn în continuare un posibil canal de scurgere a unor date și informații cu caracter secret intens exploatate de către serviciile de spionaj și, ca urmare, obligația fiecărui ofițer, subofițer și salariat civil al Ministerului de Interne, indiferent de sectorul*

din care face parte, este să vegheze necontenit ca în articolele trimise spre publicare să nu se strecoare nici un fel de date sau informații care, prin cumulare și confruntare cu altele, să poată oferi dușmanilor noștri informațiile pe care le caută.

În acest sens trebuie să mai adăugăm că controalele efectuate de Cenzura Ministerului de Interne în anul 1974 în unități din teritoriu, îndeosebi la inspectorate județene, au demonstrat că majoritatea neajunsurilor în acest domeniu își au originea în necunoașterea prevederilor Instrucțiunilor (aprobate prin Ordinul ministrului de interne nr. 160/1972) cu privire la organizarea și funcționarea activității de cenzură în cadrul ministerului. Așa se explică de ce în organele de presă județene sînt publicate unele materiale (articole) care nu sînt verificate și avizate de ofițerii cenzori numiți în acest scop la fiecare inspectorat, sau sînt multiplicate și difuzate pînă la nivelul șefilor de posturi materiale nesecrete, dar în al căror conținut sînt exemple care nu pot fi date publicității.

O cauză a neajunsurilor enunțate o reprezintă și insuficienta colaborare cu cenzorii Comitetului pentru presă și tipărituri din centrele județene, colaborare care de regulă trebuie inițiată și menținută de ofițerii cenzori din unitățile teritoriale.

Pentru a se evita în viitor astfel de situații care, perpetuate, ar fi de natură să înlesnească desconspirarea de date și informații, sînt necesare măsuri hotărîte. Dintre cele mai principale am putea enumera : evitarea publicării în gazeta și revista editate de Ministerul de Interne a unor articole de sinteză sau de bilanț care conțin aprecieri de ansamblu sau indicații de linie asupra muncii unor unități centrale (asemenea date să fie publicate numai cu aprobare superioară expresă) ; a unor articole care se referă la metodele și mijloacele de muncă, ce nu sînt de notorietate publică, ale unor unități ; a denumirilor exacte (cu localitatea de dislocare) a unor unități din care se prezintă cazuri mai deosebite ; a datelor privitoare la munca concretă a ofițerilor de securitate în obiectivele economice ; a referirilor de ansamblu asupra conținutului organizării și rezultatelor învățămîntului de specialitate ; a diferitelor date biografice despre cadrele ministerului nostru.

Reamintim că șefii de unități răspund nemijlocit de probleme de cenzură și că obligațiile lor și ale ofițerilor cu sarcini pe această linie, din fiecare unitate, sînt formulate în Instrucțiunile privind cenzura în cadrul Ministerului de Interne la care ne-am referit și care trebuie să fie cunoscute și aplicate întocmai, pentru ca secretul de stat să fie apărat cum se cuvine și în acest domeniu, atît de vulnerabil, al presei și tipăriturilor.

Locotenent-colonel Ion VLAICU
Locotenent-colonel Gheorghe IONESCU

Caietele cu coperți albastre

— Domnule „Baco Oituzeanu", de ce ați intrat în organizația legionară?

— Datorită spiritului meu protestatar.

— Cum se face că n-ați renunțat la concepțiile dumneavoastră nici în detenție ?

— A fost ceva trecător, la care au contribuit condițiile de acolo. Dar după detenție mi-am schimbat concepțiile. Am văzut ce a realizat noul regim din țară. De fapt nu numai eu mi-am schimbat concepțiile legionare, ci și toți amicii cu care mă văd.

— Ce preocupări mai aveți ?

— Beletristice. V-am arătat tot ce am scris și vă voi arăta și de aici înainte. Nu va plăcut „Rabinul din Bertlomer" ?

— E un caz autentic ?

— Desigur. Un gest de umanitate pe care l-am făcut chiar eu pe frontul de est față de o comunitate evreiască. Primisem ordin să împușc un grup de 11 evrei. Și nu i-am împușcat.

— Literatură legionară mai posedați ?

— La ce bun aș mai ține-o ? ! Am alte concepții. N-am mers împreună și la casa părintească de la Oituz ? Ați avut posibilitatea să vă convingeți personal.

Contactările efectuate de-a lungul anilor, modul abil de a-și ascunde concepțiile și preocupările, neîncadrarea informativă corespunzătoare, toate acestea au dus la concluzia că dosarul de urmărire informativă a lui „Baco Oituzeanu" poate fi închis. De fapt a și fost închis. Mai mult, atunci cînd „Baco Oituzeanu" a cerut să fie chemat mai rar la organele de securitate, pe motiv că aceste chemări i-ar „reactualiza resentimentele", s-a acceptat această „doleanță".

Cine este „Baco Oituzeanu" ?

A aderat la organizația legionară din ultima clasă de liceu și a început o intensă activitate încă din 1931. În 1937 este numit șeful legionarilor de pe raza județului Bacău și desfășoară o intensă activitate organizatorică. Contribuie la lovitura de stat din septembrie 1940, prin pregătirea și instruirea unor echipe de șoc. Un an mai tîrziu, devine unul dintre principalii organizatori ai activităților teroriste declanșate pe întreg cuprinsul României. În august 1944 se retrage cu cîțiva ofițeri hitleriști în Carpații Meridionali din zona Oituzului, cu intenția de a organiza unele acțiuni teroriste. Planul nereușindu-i, „Baco Oituzeanu" se retrage în București, unde înființează firma „FIAR". În 1949 este arestat, judecat și condamnat pentru crime de război. În penitenciar nu renunță la concep-

țiile sale legionare, emite idei în sensul cum trebuie continuată activitatea în detenție și după eliberare.

În 1964 este pus în libertate.

Dosarul de urmărire informativă se redeschide

Ceea ce atrage atenția în mod deosebit și determină principala direcție de acțiune în urmărirea lui „Baco Oituzeanu" sînt două aspecte : preocupările din detenție și discuțiile purtate de cîțiva legionari într-un cerc restrîns, asupra unor însemnări ale obiectivului, referitoare la activitatea organizației legionare.

Analiza atentă a conținutului informațiilor, dirijarea corespunzătoare a surselor informative, folosirea mijloacelor speciale relevă aspecte deosebite. Astfel, în detenție, „Baco Oituzeanu" face parte din „grupul rezistenței active", este preocupat, în discuțiile pe care le poartă cu foști legionari, de a strînge date și fapte cu privire la fosta organizație, în vederea conceperii unei „istorii" legionare. Tot în detenție, „Baco" este inițiatorul colportării ideilor legionare printr-o foaie volantă.

Prin informatorul „Cătălin", fost asociat la firma „FIAR", aflat în raporturi de vizită cu „Baco", reușim să stabilim că obiectivul intenționează să realizeze o lucrare vastă. Conform instructajului, „Cătălin" nu se arată interesat să afle despre ce fel de lucrare este vorba. Reține însă cîteva amănunte : că la domiciliu, într-o cameră puțin frecventată și la un loc ferit, „Baco" posedă niște caiete mari cu coperți albastre ; are relații cu mai mulți scriitori și ziariști din Capitală ; se deplasează de cîteva ori pe an la locurile natale, unde consătenii și cei care au activat în organizația legionară nu-l evită.

Informatorul „Valeriu", cunoscut al obiectivului din penitenciar și care continua să se vadă cu „Baco" pe stradă sau să discute cu el la telefon, la indicația noastră propune obiectivului să se întîlnească din cînd în cînd acasă la „Mărău", fost colonel în armata veche și fost condamnat. „Baco Oituzeanu", care îl cunoștea și el pe „Mărău", acceptă. „Valeriu", orientînd discuțiile „în trei" asupra preocupărilor și planurilor lor din detenție, stabilește că adevărata preocupare a obiectivului este elaborarea unei istorii cu caracter politic la care dealtfel lucrează de prin 1966, cînd se afla „internat" în sanatoriu la Poiana Țapului. De asemenea, informatorul reușește să citească mai multe pagini din pretinsa istorie. „Valeriu" face precizarea că lucrarea este scrisă sub formă de „memorii".

Materialele informative obținute de la „Cătălin" și „Valeriu" se verifică prin mijloacele speciale. În plus, mai rezultă că „Baco Oituzeanu" este vizitat de mai mulți foști legionari. Cu unii dintre ei poartă discuții pe marginea memoriilor cuprinse în cîteva caiete pe care le ține într-un dulap cu fundul dublu. Pe un anume „Penu Aurel", care prin natura preocupărilor se deplasează în provincie, obiectivul îl folosește pentru intermedierea unor legături cu diverși legionari cu care a desfășurat activitate înainte și în timpul detenției.

Pentru a cunoaște și preveni eventualele acțiuni dușmănoase în rîndurile unor persoane fără antecedente politice și penale, „Penu Aurel" a fost luat în contact și apoi recrutat. Acesta a confirmat că din 1966 a început să se întîlnească cu „Baco Oituzeanu" într-o casă din apropierea Capitalei, unde împreună cu alte persoane de la diferite redacții din București a discutat pe marginea unor lucrări literare redactate de cei prezenți acolo.

Un sfîrșit neașteptat

Antrenîndu-se în mai multe chefuri cu persoane din anturajul său, „Baco Oituzeanu" se îmbolnăvește. Urmează un timp tratamentul indicat de medici, după care face o cură contraindicată, ceea ce îi aduce sfîrșitul. La înmormîntare, „Mărău" citește un necrolog, în care elogiază „personalitatea" defunctului, preocupările acestuia de a lăsa „urmașilor" scrieri importante.

Nu mult timp după înmormîntare, soția lui „Baco Oituzeanu" primește vizita mai multor foști legionari, pentru a discuta modalitatea de conservare a memoriilor și chiar eventualitatea scoaterii lor în străinătate. Aceasta fiind situația, s-a hotărît ridicarea fără întîrziere, însă în mod oficial, a „istoriei" lui „Baco Oituzeanu".

Pentru a acoperi sursele informative, s-a speculat faptul că „Mărău", în necrologul defunctului a vorbit tangențial și despre scrierile acestuia. Fostului colonel i s-a luat o declarație, care a fost arătată soției lui „Baco Oituzeanu". Prin rețea, s-a întărit versiunea că „Mărău" a făcut greșeala de a vorbi în legătură cu scrierile defunctului. Pusă în fața faptului împlinit, soția lui „Baco Oituzeanu" a predat organelor noastre patru caiete și 53 foi volante, cu alte cuvinte întreaga „istorie" a fostului legionar. Pentru organele noastre, „memoriile" lui „Baco Oituzeanu" prezintă o mare importanță operativă. În afară de istoricul organizației, însemnările relevă rolul conducător al unor elemente, acțiunile unor grupări subversive, activitatea și comportarea diferiților legionari înainte și în timpul detenției și a altor elemente care au desfășurat acțiuni antisociale, evidențiază cauzele eșecurilor unor acțiuni ale organizației legionare.

Așadar, în anul 1959, „Baco Oituzeanu" este luat în lucru prin dosar de urmărire informativă și se stabilește că se menține pe poziție legionară. După 1964 dosarul este închis pe baza unor concluzii insuficient de fondate. Este luat în contact în vederea „clarificării neclarităților pe care le-ar avea cu privire la organizația legionară, a relațiilor cu unele elemente legionare, precum și a preocupărilor literare". Dialogul de la începutul acestui material considerăm că este elocvent. Unele exteriorizări, care ar fi putut constitui suficiente elemente pentru a se trage concluzia că „Baco Oituzeanu" își ascunde cu abilitate intențiile și preocupările, nu au constituit, într-o perioadă, un semnal de alarmă. Numai faptul de a susține că pe frontul de est, unde a fost ofițer, nu a dat ordine și nici nu a participat personal la împușcarea unui grup de 11 evrei, poate spune totul. A scris lucrarea „Rabinul din Bertlomer", pentru a convinge că el a făcut în timpul războiului un gest de umanitate, cînd de fapt realitatea a fost cu totul alta. Apoi întîlnirile frecvente dintre „Baco Oituzeanu" și diverși foști legionari la domiciliu lui sau în acea casă din apropierea Bucureștiului. Sau hotărîrea lui de a încredința „memoriile" lui „Andrei", nepotul său, elev la un liceu din Capitală.

Cazul prezentat arată încă o dată că sarcina de bază este buna organizare a muncii cu rețeaua și folosirea combinativă a tuturor mijloacelor de care dispune securitatea.

Locot.-colonel Tudor VLADIMIRESCU

În condițiile apariției unor stări de pericol pentru siguranța circulației pe calea ferată, sau în cazul producerii de evenimente, deplasarea cu maximum de operativitate la fața locului oferă posibilități sporite de preîntîmpinare a dispariției ori deteriorării unor urme și corpuri delicte, asigură o mai bună conservare și ridicare a lor, cît și o mai exactă delimitare a cercului de suspecți spre care trebuie orientate verificările.

Pentru a ilustra importanța operativității în clarificarea evenimentelor feroviare, vom recurge la cîteva exemple.

În după-amiaza zilei de 29 mai a.c. autori necunoscuți au introdus nisip în cinci cutii de ungere la două vagoane de marfă aflate la linia publică de încărcare din stația Pașcani, creîndu-se prin aceasta pericolul unui eveniment de cale ferată. Gradul de dificultate al cazului era sporit și de faptul că această linie se afla doar la cîțiva metri de șosea, deci un loc cu fluctuație mare de persoane.

Pe baza sesizării unui informator din rîndul lăcătușilor de la revizia de vagoane, la fața locului s-a deplasat imediat un colectiv de

MAI MULTĂ OPERATIVITATE ÎN CLARIFICAREA EVENIMENTELOR FEROVIARE

ofițeri de securitate care au ridicat probe de nisip din cutiile de ungere, pentru comparare granulometrică cu cel din frontul de încărcare-descărcare, și au trecut la identificarea lucrătorilor din echipele ce descărcaseră vagoanele cu aproape trei ore înainte. S-a procedat apoi la ascultarea acestora în vederea stabilirii persoanelor care au circulat prin preajma locului unde s-a comis fapta, s-au purtat discuții cu lăcătușii de revizie, cu manevranții și cu locatarii din zonele învecinate.

Din cercul de suspecți format nu au fost omise persoanele despre care se cunoștea că se găsesc în conflict cu salariați ai căilor ferate și nici acelea îndepărtate din serviciu pentru abateri de la siguranța circulației. O atenție deosebită s-a acordat, de asemenea, verificării elementelor domiciliate în zonă, cunoscute în evidențele organelor noastre cu antecedente politice și penale.

În cadrul măsurilor informative întreprinse, precum și cu prilejul investigațiilor efectuate asupra modului cum ce-i bănuiți și-au petrecut

timpul în după-amiaza zilei în care a avut loc evenimentul, ofițerii de securitate au aflat faptul că în intervalul de trei ore de cînd se terminase descărcarea vagoanelor și pînă la depistarea nisipului în cutiile de ungere, în acel perimetru s-au jucat șase copii și că aceștia au acasă ulei furat de la vagoane, pe care îl folosesc la ungerea bicicletelor.

Indiciile obținute s-au dovedit deosebit de prețioase, în sensul că atunci cînd s-a stat de vorbă cu copiii, aceștia au mărturisit că într-adevăr ei au sustras uleiul din cutiile de ungere și au introdus în ele nisip.

Pentru ofițeri se ridica însă o problemă, care impunea noi măsuri de verificare, și anume aceea dacă fapta minorilor a fost într-adevăr săvîrșită din joacă sau la comiterea ei au fost instigați de vreo persoană majoră rău intenționată. Iată de ce măsurile informativ-operative au trebuit să fie continuate încă o perioadă de timp, cazul fiind considerat clarificat numai după ce *verificările au confirmat, neîndoielnic, inexistența caracterului premeditat al acțiunii săvîrșite*. Faptele minorilor au fost prelucrate de conducerea școlii unde respectivii erau elevi, iar părinții acestora au fost sancționați pecuniar, pentru lipsa de supraveghere a copiilor lor.

Se cuvine a fi subliniat că și cercetările efectuate cu prilejul altor evenimente feroviare au condus la identificarea ca autori a unor minori între 8 și 14 ani, lipsiți de supraveghere, care, în momentul săvîrșirii faptelor nu și-au dat seama de caracterul lor infracțional și de pericolul urmărilor.

Iată de ce este necesar ca în vederea prevenirii unor asemenea fapte săvîrșite de minori, împreună cu serviciile I să se ia măsuri pentru desfășurarea unei largi munci de educație atît în școli cît și în cartiere. În aceste acțiuni trebuie să fie antrenate în mai mare măsură organizațiile U.T.C. și de pionieri din școli, diriginții precum și părinții elevilor.

Într-un alt caz, privind pe B.G. (șef de echipă la Șantierul 11, poduri căi ferate) și pe alți meseriași de la lotul construcții Cîmpina, măsurile stabilite în cadrul dosarului de urmărire informativă s-au dovedit, de asemenea, că au fost judicios concepute și, prin operativitatea cu care au fost întreprinse, au condus la documentarea activității celor implicați, la trimiterea lor în justiție și, în final, la condamnarea lor.

În esență, situația se prezenta în felul următor : la începutul lunii noiembrie 1973 a fost obținută o informație din care rezulta că la betonarea camerei chesonului unei pile de la un pod de cale ferată, aflat în construcție peste rîul Prahova, au fost lăsate goluri, în care s-au introdus bucăți de lemn și saci din hîrtie.

Apreciindu-se pericolul creat pentru stabilitatea podului și siguranța circulației, prin darea lui în exploatare în condițiile unei rezitențe slăbite, informația a fost verificată operativ și în urma confirmării aces-

teia s-au luat măsuri de prevenire. În acest sens, situaţia a fost raportată direcţiei de linie care, la rîndul ei, a informat conducerea Ministerului Transporturilor şi Telecomunicaţiilor, cerînd constituirea unei comisii de specialişti, în scopul efectuării unor constatări tehnico-ştiinţifice. Pe baza celor stabilite la faţa locului, comisia a întocmit un raport, în care a specificat : calitatea necorespunzătoare a lucrării, pericolul pe care îl prezintă pentru siguranţa circulaţiei, necesitatea refacerii construcţiei şi cheltuielile suplimentare aferente.

Paralel cu această măsură, asupra şefului de echipă şi a meseriaşilor-chesonari, care efectuaseră necorespunzător lucrarea, s-a început urmărirea informativă specială, pentru a se stabili dacă aceştia au acţionat sau nu în scop de sabotaj.

Exploatîndu-se judicios posibilităţile de pătrundere ale unor informatori în intimitatea persoanelor suspecte, printr-o instruire temeinică a acestora cu sarcini concrete şi dirijare diferenţiată, s-a ajuns la obţinerea unor date deosebit de preţioase.

În acelaşi timp, stabilindu-se că în cadrul lotului există şi alţi angajaţi care au cunoştinţă de calitatea necorespunzătoare a lucrărilor executate la pod, s-a procedat, tot prin intermediul reţelei informative, la cunoaşterea poziţiei lor.

Relatările persoanelor ce aveau cunoştinţă despre aceste fapte şi despre vinovaţi, coroborate cu rezultatele constatării tehnico-ştiinţifice, precum şi cu datele obţinute prin intermediul mijloacelor speciale şi din alte verificări, au pus în evidenţă mobilul acţiunii elementelor urmărite. Astfel, s-a putut stabili că *B.G. şi cei patru meseriaşi nu au acţionat în scop de sabotaj, fapta lor încadrîndu-se în prevederile art. 249 C. pen. (neglijenţă în serviciu)*. În această situaţie, datele acumulate, constituite în acte premergătoare, au fost trimise organelor competente în soluţionarea cauzei, fiind folosite ca probe în cadrul urmăririi penale.

Dacă în cazurile relatate s-a manifestat operativitate şi spirit analitic în luarea de măsuri corespunzătoare, menite să conducă la clarificarea lor deplină, în exemplul pe care îl vom prezenta în continuare ne vom referi la implicaţiile lipsei de operativitate.

La 13 februarie 1972, între haltele de mişcare Mohu şi Caşolţ, de pe raza judeţului Sibiu, la km 97 + 630, autori necunoscuţi au aşezat de-a curmezişul căii ferate o traversă, cu puţin înaintea trecerii unui tren de marfă.

Dacă existenţa obstacolului nu a provocat un accident de cale ferată, aceasta se datoreşte numai vigilenţei personalului de locomotivă care, observînd traversa, a frînat şi oprit la timp trenul, evitînd producerea unor importante pagube materiale şi tulburări în activitatea de transport. Faţă de situaţia creată, se impunea deplasarea operativă la faţa locului, pentru cercetări. Deplasarea s-a făcut însă cu întîrziere şi astfel a fost posibil ca din cîmpul infracţional să dispară principalul corp delict — traversa. Aceasta a fost găsită abia a doua zi, acasă la revizorul de cale, unde fusese transportată de tatăl acestuia pentru folosinţă personală. De asemenea, cu toate că în perimetrul infracţiunii se aflau şi unele urme de încălţăminte, presupuse a fi ale autorului, ofiţerii prezenţi la cercetare s-au rezumat la consemnarea lor în procesul-verbal întocmit cu acel prilej, fără a proceda la conservarea şi ridicarea acestora. Totodată, întrucît cercetările şi măsurile de verificare au fost întrerupte pînă a doua zi, iar paza locului pe timpul nopţii nu a fost asigurată, s-au creat premise favorabile alterării şi dispariţiei urmelor existente.

Chiar şi unele date preliminare, obţinute prin intermediul reţelei informative şi din declaraţii, ce prezentau utilitate pentru identificarea persoanelor pretabile la săvîrşirea unei asemenea fapte, în vederea includerii lor în cercul de suspecţi, au fost exploatate cu mare întîrziere, verificarea lor devenind considerabil mai greoaie.

Deşi se impunea ca într-un asemenea caz suspect de diversiune, paralel cu dirijarea reţelei, să se întreprindă şi alte măsuri imediate, ca : folosirea de mijloace speciale în cursul audierilor, investigaţii în rîndul unui larg cerc de persoane din mediul înconjurător, filaj asupra persoanelor suspecte etc. măsurile respective nu au fost luate la timp şi astfel gradul de dificultate în elucidarea cazului a sporit pe măsura trecerii timpului.

Aşa se face că autorul faptei a fost descoperit abia în noiembrie 1973, în persoana unui fost salariat C.F.R. din ramura întreţinerii liniei care, aşa cum dealtfel a rezultat şi din datele obţinute în cadrul desfăşurării dosarului de urmărire informativă, *acţionase cu scopul de a se răzbuna pe revizorul ce avea în responsabilitate zona de cale ferată în care s-a petrecut evenimentul.*

Evident că, după trecerea a aproape doi ani, posibilităţile de verificare a mobilului real al acţiunii făptuitorului au fost mult diminuate, cu tot volumul mare de muncă depus în cadrul dosarului de urmărire informativă. De asemenea, unele aspecte privind împrejurările concrete în care s-a comis fapta şi mai ales dispariţia de la locul infracţiunii a traversei-corp delict nu au putut fi elucidate pe deplin.

Locotenent-colonel Constantin DUMITRU
Maior Traian ULARU

informații căutate de serviciile de spionaj în România

În prezent țara noastră, ca urmare a participării active la diviziunea internațională a muncii, la schimbul de valori materiale și spirituale cu toate țările lumii, întreține relații diplomatice cu 119 state, iar relații economice cu circa 130 de țări. În București există acum 55 ambasade, o reprezentanță consulară și comercială, iar în provincie sînt 3 consulate, peste 300 diplomați și peste 150 funcționari diplomatici, fără a-i mai socoti pe membrii familiilor lor. La aceștia trebuie să mai adăugăm zecile de mii de comercianți și oameni de afaceri ce vin frecvent în România, sute de cercetători, doctoranzi, studenți, mii de specialiști, navigatori, sute de mii de turiști și vizitatori la rude etc. A crescut de asemenea considerabil numărul cetățenilor români plecați temporar în străinătate la oficiile diplomatice, agențiile economice, birourile turistice, întreprinderi și societăți mixte, șantiere, grupuri de lucru, specializare, doctoratură, în diferite delegații sau ca turiști, sportivi etc.

Acest flux continuu de persoane, în ambele sensuri, la care trebuie să-i adăugăm și pe vizitatorii de ambasade (care în anul 1974 au ajuns la cîteva zeci de mii de persoane) constituie totodată atît posibile canale de scurgere a secretelor de stat în exterior cît și acoperiri pentru cadrele și agenții serviciilor de spionaj străine de a penetra în interiorul țării.

Interesul față de România rezultă și din orientările elaborate de serviciile de spionaj ale țărilor membre ale N.A.T.O. în care se arată necesitatea obținerii de informații din și despre țara noastră, considerindu-se că „atitudinea României în diferite probleme constituie pentru restul lumii un instrument de control asupra stării reale de fapt a relațiilor dintre țările socialiste".

Din **domeniul economic** interesează : organizarea de ansamblu și pe ramuri, politica de industrializare (succese și insuccese înregistrate), posibilități de distrugere (sistemul de pază al obiectivelor economice, sursele de energie și de apă, punctele vulnerabile, sursele și depozitele de materii prime și combustibili), aplicarea energiei nucleare în industrie, producția industriei extractive pe categorii și în ce proporție acoperă necesarul intern, politica agrară a statului, mecanizarea și chimizarea agriculturii, producții în economia piscicolă, zootehnie, exploatarea forestieră, situația comerțului exterior (import și export), sistemul bancar, situația devizelor și aurului, balanța comercială, aportul turismului la economia națională, situația exactă și la zi a căilor ferate, terestre, aeriene și navale și a mijloacelor respective de transport, hărți cu căi de acces, circulație și trafic, posibilitatea trecerii industriei de la producția de pace la producția de război etc.

De exemplu, un atașat militar la București al unei mari puteri occidentale, după ce timp de un an a studiat pe cetățeanul român „Grigoraș" și l-a apropiat împrietenindu-se cu el, l-a abordat într-o discuție confidențială, solicitîndu-i o situație a tuturor accidentelor și catastrofelor aeriene ce au avut loc pe aeroporturile românești în perioada 1971—1973 etc. Diplomatul-spion l-a instruit pe „amicul" lui asupra modului cum să procedeze pentru obținerea informațiilor respective, fără a trezi suspiciuni din partea persoanelor ce ar urma să fie exploatate informativ.

Comerciantul vest-german „Rheinhardt" a corupt un salariat român, care i-a furnizat informații referitoare la tehnologia de fabricație a unor produse românești pe care intenționa să le achiziționeze, calitatea materialului din care sînt fabricate, modul cum se efectuează controlul calitativ, termenele de livrare, seriozitatea furnizorului, prețurile minime la care ar putea fi cumpărate.

La rîndul său, comerciantul austriac „Fritsch" a studiat îndelung un funcționar român de la o întreprindere de comerț exterior propunîndu-i apoi ca, în schimbul unor sume de bani depuse la bănci în străinătate, să-i procure copii ale ofertelor concurenței.

Dar informațiile și datele economice sînt obținute de cadrele și agenții serviciilor de spionaj și prin intermediul unor vizitatori de ambasade. Astfel, un inginer textilist din biroul organizarea producției și muncii de la o filatură de bumbac, care a mers la ambasada unei țări capitaliste din București pentru a se interesa de actele de emigrare ale părinților săi, avea asupra lui darea de seamă pe anul 1973 a filaturii respective, cuprinzînd capacitățile de producție și folosirea lor, studiul tehnico-economic cu indicatorii de bază și graficul privind eșalonarea parametrilor proiectați pe anii 1972—1974, documente care au caracter de „secret de serviciu".

Informațiile cu caracter **politic** urmărite de către serviciile de spionaj privesc : modul de respectare a drepturilor politice și cetățenești în țara noastră, scopul și programul P.C.R. în domeniul politic, trăinicia politicii partidului și sprijinul de care se bucură din partea poporului, date despre personalități politice, rezolvarea problemei naționale, relațiile P.C.R. cu alte partide comuniste și muncitorești, relațiile României cu celelalte state socialiste și cu mișcările democratice și revoluționare, cu lumea a treia, poziția partidului și statului nostru față de principalele probleme și evenimente internaționale, raporturile României cu statele capitaliste dezvoltate, cu Piața comună etc.

Astfel, un diplomat (cadru C.I.A.) s-a interesat despre eventualitatea unor schimbări în conducerea de partid și de stat ; evoluția relațiilor româno-sovietice ; scopul vizitei la nivel înalt în R. P. Bulgaria și altele. În acest sens, el a invitat la o masă pe unii ziariști, pe care i-a cunoscut într-un cadru oficial, punîndu-le întrebări în legătură cu datele ce-l interesau, încercînd să cultive relații de „prietenie" cu ei.

Diplomatul britanic „Rică" a intrat în contact cu un ziarist în afara cadrului oficial, încercînd să obțină informații despre : relațiile României cu alte state și întreprinderea unor acțiuni de politică externă ; importanța Conferinței general-europene pentru România ; dacă schimbarea unor persoane din func-

ţii de conducere indică o „eventuală reorientare" în politica internă şi externă; eventuale nemulţumiri ale unor categorii ale populaţiei faţă de prevederile unor legi; situaţia unor cetăţeni români rămaşi în străinătate.

Acelaşi diplomat, vizitînd cîteva judeţe din Transilvania, a purtat discuţii la redacţiile unor publicaţii locale, unde prin întrebări provocatoare, de genul „am auzit că..." s-a interesat de efectul măsurilor organizatorice referitoare la redistribuirea forţei de muncă din administraţie (numărul celor rămaşi disponibili).

Ziarista engleză „Ioana" s-a interesat de starea de spirit din rîndul creatorilor de artă şi literatură; care este situaţia învăţămîntului în limbile naţionalităţilor conlocuitoare; care sînt cauzele pentru care mulţi tineri frecventează bisericile etc.

Cu ocazia unei deplasări la Cluj, un diplomat occidental s-a interesat dacă acolo există diferende între populaţia română şi maghiară; dacă în posturi de conducere sînt persoane de origină maghiară; dacă funcţiile importante sînt ocupate numai de membrii de partid; care este opinia maselor în legătură cu vizitele la nivel înalt şi ce se aşteaptă de la acestea etc.

În legătură cu **armata** „interesează totul (după cum afirma un ataşat militar occidental), de la cuvîntările preşedintelui României pînă la faptul că un ofiţer din Secţia legături externe a Ministerului Apărării Naţionale se află în concediu".

Informaţiile cu caracter militar căutate de cadre şi agenţi ai serviciilor de spionaj străine se referă la: forţele terestre, aeriene şi maritime ale ţării noastre (organizare, componenţă, efectiv, surse şi sisteme de recrutare şi de trecere în rezervă, dotare tehnică, pregătirea de luptă, starea moral-politică şi disciplinară, obiectivele industriei de apărare etc.), colaborarea cu armatele ţărilor socialiste etc.

Astfel, cadrele sub acoperire diplomatică ale unui serviciu de spionaj străin caută să se informeze de la vizitatorii de ambasade despre unităţile şi depozitele militare amplasate de-a lungul şoselei Ploieşti-Tîrgovişte; unităţile militare din Bucureşti, Braşov, Ploieşti, Hunedoara, Orăştie, Tîrgovişte, Bacău; fabricile existente la Moreni şi dacă acestea produc tehnică de luptă; care este sistemul de radiolocaţie în municipiul Hunedoara; date complete privind pregătirea, organizarea şi sediile gărzilor patriotice din Ploieşti; localităţile unde sînt amplasate trupe speciale de rachete; ce salarii au acum ofiţerii români etc. Adesea se condiţionează eliberarea paşapoartelor de furnizarea unor astfel de date.

Ataşaţii militari specializaţi în culegerea de informaţii cu caracter militar culeg sau verifică informaţii şi prin metoda observării directe, efectuînd în acest scop deplasări sistematice în provincie. Cu aceste ocazii ei cercetează multilateral zonele vizate sub aspect geografic, militar, economic, social etc. Uneori — mascînd scopul deplasărilor — ei le dau caracter de agrement, luîndu-şi soţiile şi alţi membri de familie ori pe unii funcţionari, şi efectuînd fotografieri în apropierea obiectivelor armatei. Pe traseu ei consultă hărţi, marcînd obiectivele ce-i interesează, circulă cu viteză mică în jurul unităţilor militare, simulează pene de motor sau de cauciuc în jurul obiectivelor militare. Ataşaţii militari americani obişnuiesc să facă deplasări împreună cu omologii lor turci, englezi, greci, italieni etc. Pe unele trasee unii circulă cu automobilul, apoi cu trenul şi ulterior cu avionul. Aceleaşi trasee sînt străbătute şi de alţi ataşaţi militari cu alte mijloace de transport, pentru a putea sesiza ceea ce ar fi putut scăpa celorlalţi. În final informaţiile şi datele obţinute prin observare directă, exploatare informativă, de la agentură etc., sînt schimbate între ei şi coroborate.

Ataşaţii militari ai unei ţări capitaliste balcanice se remarcă prin interesul manifestat pentru cunoaşterea sistemului de apărare antiaeriană al ţării noastre, precum şi pentru obţinerea de informaţii din domeniul transporturilor.

Uneori ataşaţii militari pătrund în imediata apropiere a obiectivelor militare, neţinînd seama de semnele de interzicere a circulaţiei rutiere. De exemplu, recent, un ataşat militar al unei mari puteri occidentale, însoţit de un subofiţer din ataşatură, în timpul unei deplasări prin Dobrogea, s-a abătut de la şoseaua naţională intrînd pe un drum secundar ce ducea spre o unitate de aviaţie. Ei au refuzat să oprească la semnalul ostaşului de pază, ocolindu-l cu viteză mare, staţionînd apoi în zonă, unde au executat fotografieri în ciuda indicatorului de fotografiere interzisă. La întoarcere au încercat să ocolească santinela, oprind numai în momentul cînd aceasta — după ce i-a somat şi a văzut că accelerează — a tras în aer un cartuş de manevră. Au refuzat să coboare, iar la sosirea ofiţerului de serviciu au predat filmul din aparat numai după ce l-au voalat.

Referitor la **domeniile tehnico-ştiinţifice,** serviciile de spionaj străine acordă importanţa primordială fizicii nucleare, electronicii, chimiei, biologiei, astronauticii. Interesează în acest sens organizarea cercetării ştiinţifice fundamentale şi aplicative, existenţa (amplasarea, dotarea, încadrarea, obiectivele) institutelor şi laboratoarelor de cercetare ştiinţifică cu aplicabilitate în domeniul militar sau civil, identificarea invenţiilor şi inovaţiilor importante, precum şi a oamenilor de ştiinţă.

Unele informaţii de acest gen se obţin prin intermediul vizitatorilor la ambasade, unde aceştia sînt chestionaţi asupra locului de muncă, ocupaţiei, profesiei, activităţi şi realizări pe tărîm ştiinţific, tehnic, artistic. Dacă vizitatorii sînt autori ai unor invenţii, inovaţii, lucrări deosebite cu caracter ştiinţific, diplomaţii-spioni le cer astfel de materiale, în original sau copii, sfătuindu-i să le transfere în ţara lor şi oferindu-se să le înlesnească această acţiune.

Dar informaţii şi date cu caracter ştiinţifico-tehnic sînt obţinute de cadrele şi agenţii serviciilor de spionaj şi prin exploatarea informativă a interlocutorilor, prin agentura recrutată în acest domeniu, prin pierderea de către români a unor lucrări de acest gen, prin observarea directă de către specialişti în timpul efectuării unor vizite în institute de cercetare departamentale sau uzinale etc.

Astfel, în atenţia spionajului american se află culegerea de informaţii şi date despre o invenţie românească pentru folosirea cenuşii din arderea cărbunilor la termocentrale; valorificarea zăcămintelor de gaze condensate; preocupările cercetătorilor români în privinţa me-

todelor noi de foraj și îndeosebi a forajului prin eroziune, dacă se folosește injecția de gaze la recuperări ; ce pierderi de catalizatori sînt la cracarea catalitică etc.

Despre Ministerul de Interne serviciile de spionaj străine caută informații referitoare la : organizare ; concepție ; competențe ; sedii ; ordine și instrucțiuni de muncă ; cadre active și de rezervă ale organelor de securitate și de miliție ; date de studiu despre ofițeri, inclusiv stabilirea celor ce pot fi corupți ; posibilități de infiltrare sau pătrundere în rîndul ofițerilor ; mijloace, metode, procedee folosite în activitatea profesională ; identificarea rețelei informative a aparatului nostru etc.

Astfel, „Anton" — atașat de presă la o ambasadă a unei țări occidentale la București și cadru al serviciului de informații respectiv — se interesează despre : atribuțiile Ministerului de Interne ; puterea pe care organele de securitate o dețin precum și rolul și locul lor în sistemul aparatului de stat ; atitudinea populației față de aceste organe ; delimitarea atribuțiilor în acest minister și controlarea lui de către organele superioare de partid și de stat ; dacă securitatea face arestări direct sau prin intermediul miliției ; cum se fac încadrările în Ministerul de Interne etc.

Recent, cetățeanului român „Mihai", care în prealabil a fost studiat îndelung de cadre ale unui serviciu de spionaj străin, i s-au cerut, în timpul cît se afla în Occident, date de identificare și de studiu despre : ofițeri de securitate și miliție, căutînd să afle care dintre aceștia ar putea fi corupți ; foști salariați ai Ministerului de Interne care acum lucrează în alte sectoare ; persoane care colaborează cu securitatea și miliția ; salariați ai unor fabrici de muniție sau din obiective speciale și alții.

La centrul de interogări din Stuttgart o persoană originară din țara noastră a fost întrebată dacă cunoaște ofițeri de securitate cerîndu-i-se apoi și date de studiu despre aceștia ; de cine a fost contactată înainte de emigrare și dacă i s-a solicitat să furnizeze informații organelor de securitate.

La Nürnberg un fugar a fost interogat despre unitățile militare în care a satisfăcut stagiul militar și dacă a colaborat cu securitatea română.

Într-un alt caz, „Murgu", aflat temporar pe teritoriul unei țări capitaliste, a fost invitat oficial la un sediu acoperit al organelor de stat respective și interogat despre obținerea aprobării de plecare în străinătate, locul de muncă și funcția, numele ofițerului de securitate de la instituția unde lucrează, locul de muncă exact al unei rude din Ministerul de Interne, localități vizitate și persoane cu care a venit în contact în timpul șederii în țara respectivă, dacă a avut misiunea de a intermedia vreo legătură cu cineva de acolo etc.

În acest material am încercat o prezentare succintă doar a unor informații și date culese de serviciile de spionaj străine din domeniile economic, politic, militar, științifico-tehnic și despre aparatul Ministerului de Interne. Despre alte obiective urmărite de serviciile de spionaj în R. S. România, într-un alt articol.

Locot.-colonel Vergiliu IONESCU
Căpitan Sorin-Ioan BOLDEA

EMIGRATUL

La numai cîteva luni după ce „Horea" emigrase din țară, în ianuarie 1971, s-au obținut materiale din care rezulta că, în afara chestionariilor care le-a întocmit în lagărul de tranzit, el fusese invitat în mai multe rînduri, la unele instituții ale căror adrese ne erau cunoscute. Erau birouri speciale pentru chestionarea emigranților, în vederea obținerii de informații din domeniul militar și cu privire la activitatea cadrelor Ministerului de Interne din România.

S-au mai obținut apoi și alte informații, din care rezulta situația materială prosperă a lui „Horea", faptul că a reușit, în urma unor intervenții, să-i fie echivalată diploma de studii, că era deseori prezent în lagărul de transfugi. Pe baza acestor date, s-a trecut la încadrarea informativă a rudelor și a principalelor legături din țară ale lui „Horea", urmărindu-se completarea informațiilor asupra acestuia. S-a stabilit astfel că în vara anului 1972, „Horea" intenționa să vină în România. S-au luat desigur măsuri corespunzătoare pentru a cunoaște activitatea acestui vizitator, măsuri în urma cărora eram convinși că vom reuși să cunoaștem tot ce va face pe timpul cît va sta în țară. Mizam pe faptul că, dacă este trimis cu sarcini, va folosi multiplele relații pe care le are și că în felul acesta... vom fi informați.

Numai că, în august 1972, cînd „Horea" a sosit în țară, ne-am convins că măsurile pe care le luasem nu erau atît de complete pe cît credeam la început, uneori străinul reușind să ne scape de sub control. Astfel, în Bistrița, unde eram pregătiți să-l întîmpinăm, nu a stat decît cîteva zile, după care a plecat să-și viziteze niște rude îndepărtate — cu care nu ținuse legătura nici înainte și nici după emigrare, decît cu totul sporadic. Vizitarea tocmai a acestor rude ne-a întărit convingerea că „Horea" venise „în misiune" în România (localitatea unde s-a deplasat și unde a rămas cîteva zile este situată într-o zonă cu multe obiective militare de importanță deosebită).

În august 1972, informatorul „Helmuth", prieten și fost coleg cu „Horea", ne sesiza că, într-o discuție, acesta i-a confiat că anumite organe din străinătate i-au cerut, înainte de a veni în vizită, să culeagă informații din România, dar că el ar fi refuzat să se angreneze în asemenea acțiuni. Faptele însă dovedeau contrariul. „Horea" fusese surprins în mai multe rînduri în preajma unor obiective militare, fără

a-şi putea justifica prezenţa acolo. În urma acestei vizite, s-a putut trage concluzia că „Horea" se limitează deocamdată la culegerea de informaţii prin observare directă şi că, în acest scop, face multe deplasări în teritoriu, mai ales în zonele unde sînt amplasate obiective militare.

După plecarea lui „Horea" din ţară, am continuat urmărirea activă a rudelor şi a principalelor sale legături, obţinînd date care confirmau suspiciunile noastre. Informaţii interesante despre el ne-au parvenit şi prin intermediul altor vizitatori străini care îl cunosc bine: „Sombach", „Sergiu" şi „Olaru", toţi originari din Bistriţa. S-au obţinut astfel informaţii din care reieşea că „Horea" ar avea neplăceri în familie, din cauza preocupărilor sale. Informatorul „Erich" ne relata textual: „...sursa a discutat cu «Berger» care i-a făcut recent o vizită lui «Horea» în străinătate. Printre alte probleme legate de situaţia materială bună a lui «Horea», s-a referit şi la faptul că acesta are necazuri în familie, fiind bănuit de tatăl său că s-ar ocupa cu procurarea unor informaţii din România. «Horea» însă neagă că s-ar ocupa de asemenea treburi..."

Acelaşi aspect ne era semnalat şi de informatorul „Hans", care stabilise, tot în mod indirect, că „Horea" intenţionează să mai facă o vizită în ţara noastră şi că ar fi fost prevenit de tatăl lui să înceteze cu activităţi de genul celor menţionate anterior, pentru a nu crea neplăceri rudelor pe care le mai are în România.

Cu ocazia analizării cazului, s-a hotărît exploatarea datelor obţinute prin informatorii „Hans" şi „Erich".

După ce s-au luat o serie de măsuri speciale, prin „Erich" — aflat în relaţii mai apropiate cu părinţii soţiei lui „Horea" — li s-a adus la cunoştinţa acestora cele aflate de la „Berger" şi temerile sale că asemenea acţiuni ar putea avea într-adevăr urmări grave, atît pentru „Horea", cît şi pentru rudele şi chiar prietenii săi din România. A lăsat să se înţeleagă că, dacă cele aflate sînt reale, el, „Erich", este hotărît ca, atunci cînd vine „Horea", să-i spună totul, inclusiv faptul că-l va evita, pentru a nu avea neplăceri.

Cu ocazia discuţiilor, socrul lui „Horea" s-a arătat foarte surprins faţă de cele relatate de „Erich", exprimîndu-şi îndoiala că ginerele său ar fi „atît de nemernic". După ce i-a cerut informatorului să-i spună de la cine a aflat cele relatate, l-a rugat să nu mai discute cu nimeni.

Urmărind evoluţia situaţiei, s-a stabilit că socrul lui „Horea" era frămîntat, neliniştit. După unele ezitări, el a luat legătura cu „Berger". Nu cunoaştem ce anume au discutat, dar am stabilit ulterior din conduita şi atitudinea socrului faţă de „Horea" că „Berger" i-a confirmat cele spuse de „Erich". Astfel, dintr-un material, rezultau primele indicii ale reacţiei. Pe lîngă faptul că socrul îi comunica lui „Horea" despre o discuţie „necesară", lăsa să se înţeleagă că are de lămurit cu el unele probleme atunci cînd va veni în vizită.

O schimbare în atitudinea faţă de „Horea" ne-a fost semnalată şi de informatorul „Helmuth". Reieşea că socrul emigratului se interesa de activitatea şi preocupările ginerelui său pe timpul cît a stat în Bistriţa şi despre persoanele cu care a luat legătura. Mai mult, el i-a dat ocazia lui „Helmuth" să bănuie că are îndoieli cu privire la „seriozitatea" lui „Horea", fapt considerat de informator ca ceva neobişnuit.

Prin cei doi informatori s-a acţionat în continuare în direcţia întăririi bănuielilor că „Horea" ar putea să se ocupe cu unele lucruri necinstite — evident, fără ca vreunul să afirme că ştie ceva concret. Astfel, „Helmuth" a lăsat să se înţeleagă cele ce cunoştea despre „Horea", susţinînd însă, fără prea multă convingere, că el nu crede totuşi să fi acceptat „Horea" aşa ceva, deoarece lui (informatorului) i-a spus clar că a refuzat să se ocupe de culegerea de informaţii din România.

Rezultatul acestor acţiuni a fost cel scontat de noi. Atunci cînd „Horea" a revenit în ţară — iunie 1973 — socrul său i-a cerut lămuriri asupra intenţiilor sale. I-a dat de înţeles că ştie despre neplăcerile ce le-a avut cu tatăl său în străinătate şi că el nu concepe că ar fi putut accepta să rişte atît de mult şi să-şi pună într-o situaţie neplăcută rudele şi cunoscuţii pe care îi mai are în România.

Reacţia lui „Horea" — care nu se aştepta la un asemnea atac frontal — a fost ştearsă. Fără prea multă convingere, el a negat că s-ar ocupa cu lucruri necinstite, i-a reproşat chiar socrului că îl crede capabil de aşa ceva, dar tot cu gura pe jumătate.

Din datele verificate obţinute pe parcursul şederii sale în ţară, rezultă că poziţia socrului său i-a dat însă mult de gîndit lui „Horea". Activitatea lui s-a limitat de data aceasta doar la vizitarea rudelor din Bistriţa. L-a asigurat apoi pe socrul său că nu doreşte pentru nimeni neplăceri, cu atît mai mult pentru rudele sale. A făcut referiri şi la faptul că intrarea lui în zona militară interzisă accesului străinilor (şi soldată cu o amendă), i-a dat încă de atunci de gîndit cu privire la consecinţele pentru rude şi că nu va mai face asemenea lucruri.

Într-adevăr, cu ocazia vizitei din 1974, lui „Horea" nu i s-a putut reproşa nimic. A rămas însă în continuare în atenţia noastră, pentru a stabili eficienţa măsurilor întreprinse.

Acest caz ni se pare ilustrativ pentru faptul că rudele unor foşti cetăţeni români nu sînt doar surse, directe ori indirecte de informare. Ele pot constitui, ca oameni care trăiesc şi muncesc pe acest pămînt, un factor destul de eficace de influenţare a expatriaţilor în direcţia de a nu acţiona împotriva ţării noastre.

Căpitan Ioan MASTAN

„RĂZBUNĂTORII"

Din datele cunoscute de către organele Ministerului de Interne rezultă că anumite elemente — nestatornice și aventuriere, interesate să plece ilegal din țară — se asociază în grupuri, își procură armament și muniție, folosesc pașapoarte false pentru trecerea frontierei, intră în contact cu diferiți cetățeni străini, cărora le solicită sprijin, nu se supun la somația legală și recurg, cîteodată, chiar la atacarea posturilor și patrulelor grănicerești. În cazul în care reușesc să ajungă în străinătate, fugarii trimit emisari sau revin uneori ei înșiși, pentru a scoate din România rude sau cunoștințe apropiate.

În acțiunea pe care o prezentăm, deși s-a obținut un rezultat pozitiv cert, s-au făcut și multe greșeli. Cazul ni se pare semnificativ pentru a fi publicat, tocmai în ideea evitării pe viitor a unor asemenea greșeli.

„Răzbunătorii" își anunță intențiile

La data de 23 decembrie 1973, informatoarea „Stela" a solicitat o intîlnire urgentă, la care a relatat că fugarii F.L. și M.L., originari din municipiul Arad, însoțiți de un alt infractor al cărui nume nu îl cunoștea, urmau să revină ilegal în țară, cu scopul de a-și scoate concubinele. Totodată, „Stela" aflase că fugarii „sînt puși pe fapte mari", avînd unele intenții de răzbunare și că vor veni în țară cu un autoturism marca „Opel"—1900, condus de un cetățean străin.

Pentru a preveni eventualele acțiuni ostile ale fugarilor — care erau lucrați prin dosare de urmărire informativă — pe baza unui plan comun al Direcției a IV-a și al inspectoratelor județene Arad, Timiș și Bihor ale Ministerului de Interne, s-au luat o serie de măsuri care vizau cunoașterea momentului în care cei trei urmau să intre în țară și a intențiilor lor cît mai exacte. S-a acordat desigur o atenție deosebită supravegherii informative a concubinelor și a rudelor celor două elemente cunoscute. Au fost informate organele de miliție și de grăniceri, trimițîndu-li-se semnalmentele și fotografii, pentru a le servi la identificare. În municipiile Timișoara, Arad și Oradea s-a organizat supravegherea locuințelor unde s-a presupus că își vor face apariția fugarii respectivi sau alte elemente cunoscute că ar putea lua legătura cu ei.

Toate aceste măsuri erau justificate de fapt prin aceea că fugarii erau cunoscuți ca elemente într-adevăr periculoase, ce fugiseră din țară pentru a scăpa de pedeapsă. Astfel, F.L., zis „Loti", element care nu avusese o profesie, dar suferise nu mai puțin de unsprezece condamnări pînă la vîrsta de 30 de ani, reușise să evadeze în perioada detenției de la un punct de lucru. Apoi, în noaptea de 19/20 iulie 1972, împreună cu M.L. și alte trei persoane au trecut ilegal frontiera și s-au stabilit temporar în Franța. Condamnările suferite de F.L. însumau 11 ani de închisoare pentru infracțiuni ca : tîlhărie, furt din avutul obștesc, huliganism etc. Celălalt element, M.L., zis „Laicica", tot fără profesie, trecuse de două ori frontiera ilegal, fapt pentru care fusese condamnat la 3 ani închisoare.

Informativ s-a stabilit că fugarii făceau parte dintr-o organizație de emigranți din străinătate și că, venind în țară, intenționau să se răzbune pe unele cadre de miliție din municipiul Arad care-i cercetaseră și le întocmiseră dosare penale pentru infracțiunile comise. Acest lucru rezulta și dintr-o scrisoare adresată de F.L. concubinei sale, în care fugarul arăta : „...Am să plătesc și polița la mulți de la miliție, că le sînt dator cu cîte un glonț în cap".

Primele indicii și... o hotărîre pripită

În seara zilei de miercuri 26 decembrie 1973, în jurul orei 19,30, de la P.C.T.F. Jimbolia s-a anunțat că dorea să intre în țară algerianul O.M., cu autoturismul „Opel"—1900 și număr din Franța. La controlul efectuat, asupra străinului s-au găsit trei scrisori expediate din Arad și Timișoara pe adresa din străinătate a fugarului M.L.

În aceeași seară, pe la ora 20,30, un soldat din postul grănicesc al zonei respective raporta șefilor săi că trei indivizi ce veneau dinspre frontieră pe marginea șoselei internaționale Ternea-Jimbolia nu s-au supus la somație, reușind să dispară. În aceste împrejurări, un alt post grănicesc alarmat de focurile de armă trase de primul militar, a reținut un individ ce fugea spre interiorul țării.

După multe eforturi, la ora trei noaptea, anchetatorii au reușit să-l determine pe infractorul reținut să recunoască faptul că a călătorit spre țară împreună cu fugarii F.L. și M.L., în mașina cetățeanului algerian. Inițial infractorul declarase un nume fals. Cînd i s-au prezentat fotografiile de identificare, el i-a recunoscut pe cei doi fugari, fapt confirmat și de cetățeanul algerian care se afla încă în cercetări, la P.C.T.F. Jimbolia.

Acum era clar. Fugarii pe care îi așteptam veniseră cu mașina algerianului și apoi — profitînd de unele neajunsuri în ce privește supravegherea zonei de frontieră — reușiseră să pătrundă clandestin în țară.

Noua situație impunea organizarea imediată a unei acțiuni de scotocire în zonă, care să permită identificarea infractorilor încă înainte de a se îndepărta prea mult de locul infracțiunii. Abia după nouă ore de la producerea evenimentului, au fost identificate urmele pe fișia de control a grănicerilor, timp în care infractorii au avut posibilitatea să se îndepărteze. Desigur, o lipsă au avut și organele noastre, îndeosebi ofițerii de contrainformații frontieră, care, sesizînd intenția infractorilor, după primirea semnalării, puteau întreprinde acțiuni mai eficace în zonă.

Cu toate acestea, datorită faptului că în planul de acțiune inițial erau prevăzute măsuri complexe, dispuse pe variante posibile, au apărut curînd noi indicii privind existența fugarilor. Astfel, în noaptea de 27 spre 28 decembrie 1973, în jurul orei 3 dimineața, postul de supraveghere de la adresa mamei lui M.L., din orașul Timișoara, a observat că în locuință intraseră două persoane. După ce s-a analizat situația, s-a hotărît efectuarea pătrunderii în locuință, considerîndu-se că-i vorba de fugari. În realitate, situația era evident alta, iar măsura s-a dovedit pripită și inoportună.

De fapt, în locuință intraseră într-adevăr două persoane, dar nu fugarii. Una era o femeie, mama lui M.L., care se întorcea acasă împreună cu concubinul ei, B.A., de la adresa unde tocmai îi găzduise pe fugari. Dacă echipa de supraveghere ar fi procedat cu atenție, rezultatele ar fi fost altele. Procedîndu-se însă la pătrunderea în locuință, mama fugarului a fost practic avertizată că ne aflăm pe urmele lor.

Alte greșeli consecutive

Aceasta era situația, cînd a apărut un alt aspect. Un subofițer de miliție — plutonierul Onici Gheorghe — sectorist în Timișoara, analizînd persoanele pretabile să-i găzduiască pe indivizi, a ajuns la concluzia că una dintre acestea ar putea fi chiar B.A., concubinul mamei fugarului M.L. Ideea era logică, așa că sectoristul a cerut să fie ajutat de către cineva, cu care să se deplaseze la adresa unde locuia B.A. Dar propunerea subofițerului nu este luată în seamă de către ofițerii care cercetau cazul.

Plutonierul Onici Gheorghe pleacă totuși singur la locuința lui B.A., unde îi găsește într-adevăr pe fugarii M.L. și F.L., pe care îi arestează și-i escortează singur spre locuința mamei lui M.L., unde se aflau ceilalți ofițeri și subofițeri. Ajunși în preajma curții respective și observînd acolo ofițeri de miliție și de securitate, cei doi fugari acționează spontan, lovindu-l pe milițian, după care dispar (trecînd chiar pe lîngă mașina cu ofițerii de filaj — care trebuiau să-i identifice !). Alertați, toți cei prezenți trec la o urmărire desperată a fugarilor și după circa 30 de minute îl descoperă și arestează doar pe F.L., care se ascunsese într-un coteț. M.L. însă dispare.

Cum se executaseră controalele

Din declarațiile celui arestat a rezultat : după ce au trecut în mod fraudulos frontiera, cei doi infractori au pătruns în periferia de est a orașului Jimbolia și au intrat în contact cu o familie de țigani, unde au fost găzduiți pînă în dimineața zilei de 27 decembrie 1973. În jurul orei 12 au călătorit cu un autobuz pînă în localitatea Iecea-Mare din județul Timiș. Aici F.L. și ML. au mers la o altă familie de țigani, după care, în jurul orei 18.30, au plecat la Timișoara. Cu un taxi au mers apoi pînă în apropierea domiciliului mamei fugarului M.L. din str. Bujoreni nr. 89 (unde se afla instalat postul de observare). Deducînd că locuința este supravegheată, la ora 23 au plecat împreună la locuința lui B.A., unde în cele din urmă au fost descoperiți de sectorist.

În noaptea de 28/29 decembrie 1973, către ora trei (deci în momentul cînd fugarul M.L. se găsea găzduit la o altă adresă din Timișoara), mama fugarului însoțită de o altă femeie s-au deplasat cu un taxi de la Timișoara la Arad, la concubina fiului său. S-au înapoiat cu același autoturism, la locuința din Timișoara, stabilind ca în ziua următoare să se întîlnească cu M.L.

Pentru a-l descoperi pe M.L., s-a intrat în legătură cu concubina acestuia care avea domiciliu stabil în Arad. Femeia a acceptat să ne sprijine. În acest sens, i s-a indicat să se deplaseze în Timișoara și, prin intermediul mamei lui M.L., să se întîlnească cu fugarul, urmînd ca toată acțiunea să fie supravegheată.

Procedînd întocmai în Timișoara, concubina lui M.L. s-a întîlnit cu mama acestuia și cu fugarul și s-au deplasat împreună la adresa indicată de noi. Intrarea fugarului la adresa respectivă nu a fost însă sesizată de către echipa care efectua supravegherea, din care cauză, oportunitatea pătrunderii în imobilul respectiv s-a hotărît abia după... trei ore.

După verificările și tatonările de rigoare, o echipă de trei ofițeri au pătruns în locuința unde se ascundea M.L. Inițial, fugarul a declarat că este soțul femeii cu care a fost găsit. La percheziția corporală s-a descoperit însă asupra lui un buletin de identitate pe numele fratelui său vitreg, buletin pe care M.L. intenționa să-l folosească „în caz de nevoie". În acest sens, își tunsese părul și purta o îmbrăcăminte adecvată.

În timpul cercetărilor, cei trei infractori au declarat că din Franța pînă în România au utilizat același procedeu de trecere ilegală a frontierelor pe care îl folosiseră și la intrarea în România, deoarece nu posedau acte legale. De asemenea, au confirmat faptul că au făcut afirmații

verbale şi scrise în legătură cu intenţia lor de a se răzbuna pe unele cadre de miliţie care îi cercetaseră anterior, pentru infracţiunile comise în ţară.

★

Deşi acţiunea s-a încheiat cu rezultate bune şi a fost prevenită orice acţiune de răzbunare din partea celor urmăriţi, analiza efectuată a scos la iveală unele concluzii ce trebuie avute neapărat în vedere.

Astfel, infractorii respectivi nu au folosit metode abile, ba mai mult decît atît, aspectul lor (netunşi, cu haine ponosite) putea atrage atenţia de la distanţă. Totuşi, ei au reuşit să se strecoare printre ofiţerii care se aflau pe urmele lor, fiind prinşi mult mai tîrziu decît ar fi fost normal. Cauzele acestei întîrzieri rezidă indiscutabil în modul defectuos în care s-a acţionat de către unii participanţi la operaţiunea de prindere a fugarilor.

Analiza a scos în evidenţă şi alte nereguli care au îngreunat arestarea. De pildă, **nu s-a avut în vedere introducerea unor cadre tinere şi bine pregătite din punct de vedere fizic în echipele mobile şi posturile fixe de supraveghere,** astfel că atunci cînd F.L. şi M.L. au fugit de sub escorta subofiţerului, nu au putut fi prinşi decît cu greu.

Deşi se ştia că mama unuia dintre fugari reprezenta un pion important în angrenajul acţiunii, **nu s-au folosit mijloacele speciale la domiciliul ei, nici la vreuna din concubinele fugarilor, fapt ce a dus la pierderea unor momente operative importante.** Mai mult, nu s-a cunoscut numele real, din acte, al mamei lui M.L., care a fost dată în urmărire pe un nume practic derutant.

Cu toate aceste neajunsuri, acţiunea în general a fost pozitivă, deoarece în afara aspectului preventiv, s-au putut obţine unele informaţii de valoare, legate de activitatea unor fugari în străinătate, de metodele folosite privind pătrunderea clandestină în ţară. Poate cel mai important aspect rămîne însă faptul că acţiunea aceasta a făcut să iasă în evidenţă importanţa realizării unei cooperări eficiente **între toate organele care concură la rezolvarea unor cazuri** şi participarea la realizarea unor sarcini mai deosebite a unor cadre de conducere din inspectoratele Ministerului de Interne din zona de frontieră şi Serviciul de contrainformaţii din Comandamentul trupelor de grăniceri.

Locotenent-colonel Ion GHEORGHE

De ce era furios domnul Samuel

Intr-o zi, pe la ora 10 dimineaţa, un bărbat înalt, cu aer sobru şi preocupat suna la uşa apartamentului unui ofiţer din Ministerul de Interne. Cînd „Sanda", soţia militarului, l-a întrebat ce doreşte, necunoscutul a îndepărtat mai întîi cîteva fire de praf de pe mîneca hainei, apoi a scos şi a arătat cu un gest discret o legitimaţie, recomandîndu-se pe un ton reţinut :

— Maior Niculin, de la securitate.

A fost poftit în încăpere, unde „Niculin" a solicitat gazdei o cafea, scuzîndu-şi nepoliteţea prin aceea că „nu vrea să adoarmă pe scaun". Şi, masîndu-şi fruntea, a dat cîteva lămuriri :

— Astă-noapte am avut o anchetă grea, fir-ar să fie ! A trebuit să mai urmăresc şi un individ...

„Sanda" a părăsit încăperea, mergînd la bucătărie. Cînd s-a întors cu cafeaua, „Niculin" răsfoia un caieţel lîngă telefon. A cerut voie „să dea o sîrmă" şi a format un număr !... «Tovarăşul colonel Teodoru ?... Niculin vă raportează. A început individul să vorbească ?... Nu ?!... Eram sigur. Să trăiţi !» Şi după ce a trîntit receptorul în furcă, „Niculin" a spus ca pentru sine, dar în aşa fel încît să poată fi auzit totuşi : „Am să scot eu untul din tine". A revenit la masă, unde a început să-şi soarbă tacticos cafeaua, şi-a răsfoit din nou caietul, făcînd din cînd în cînd sublinieri cu roşu, i-a confiat „Sandei" că se află „în urmărirea unui străin, care a fost văzut intrînd într-un bloc din apropiere". Ba a scos şi o fotografie, pe care a întins-o interlocutoarei. „Acesta este !" a precizat el.

„Sanda" îi spuse însă că în probleme „de acest gen" ar fi mai bine să stea de vorbă cu soţul ei.

— Dar unde lucrează soţul ? se interesă „Niculin".

— La dumneavoastră !

— Nu se poate ! Eu nu-l cunosc. Nici n-am auzit de un asemenea nume.

„Sanda" i-a explicat unde anume lucrează soţul ei, cine-i sînt colegii, şefii, pe unde a lucrat din tinereţe pînă în prezent şi alte probleme, de care „Niculin" se interesa pe un ton degajat. În final, a rugat-o ca, dacă vreo persoană din rîndul străinilor veniţi în ţară, şi mai ales cel din fotografie ar încerca să intre în legătură cu ea, să-i comunice imediat. I-a indicat următorul procedeu : el o va suna periodic. În cazul în care ea l-ar fi zărit pe acel străin, între timp, trebuia să răspundă la telefon doar : „A sosit medicamentul", ceea ce însemna că ulterior trebuie să se

întîlnească pentru a-i da detalii asupra străinului. „Niculin" a rugat-o insistent pe „Sanda" să nu spună nimănui, nimic, nici chiar soțului, explicîndu-i foarte serios că „activitatea lui este ultra-secretă". „Sanda" a promis, dar seara, cînd soțul său a venit acasă, i-a povestit totul.

Soțul a tras însă concluzia că „Sanda" ar fi fost „recrutată de cineva de la noi", a stat în dilemă, neștiind dacă e bine să-i spună sau nu comandantului că soția „se desconspirase" față de el. Pînă la urmă s-a hotărît să tacă.

După acest eveniment s-au scurs cîteva săptămîni, în care „Niculin" nu a mai apărut, nu a dat nici telefon. Într-o zi însă, cînd „Sanda" tocmai ieșea de la un magazin, a fost acostată de un individ elegant, în vîrstă, cu o alură distinsă. Controlîndu-și gesturile, făcînd risipă de maniere, el i-a cerut scuze doamnei că procedează într-un asemenea mod, dar e nevoit s-o facă întrucît dorește să-i dea o atenție din partea numitei Beatrice Morariu.

Într-adevăr, „Sanda" o cunoscuse bine pe Beatrice ; fuseseră colege la școală, lucraseră împreună cîtva timp, înainte ca Beatrice să plece din țară. De aceea s-a bucurat auzind vestea și i-a solicitat domnului Samuel — așa se recomandase distinsul domn — cît mai multe vești despre fosta prietenă. Manifestînd însă prudență, străinul a rugat-o să se întîlnească „undeva" — pentru că n-ar vrea să stea prea mult de vorbă în stradă — și, dacă se poate, să fie și soțul „Sandei", pentru că „nu ar dori ca discuțiile lor să fie înțelese greșit".

„Sanda" i-a relatat soțului ei propunerile domnului Samuel, iar ofițerul, gîndind că soția „are sarcină să-l urmărească pe străin", a acceptat invitația acestuia, mergînd cu amabilul domn împreună întîi la un restaurant, apoi la altele, ba chiar și într-o excursie.

Cînd se aflau la un restaurant, Samuel le-a spus celor doi soți că, numai cu o zi înainte, făcuse cunoștință cu un ofițer de securitate care „l-a impresionat prin curaj, solicitudine și cultură". În cele din urmă a precizat, era vorba de „maiorul Niculin". Nici de data aceasta ofițerul nu a bănuit nimic suspect, nici de data aceasta nu și-a amintit de obligația lui de a raporta comandantului despre contactele sale și ale soției cu un străin.

Curînd după aceasta, „Niculin" a luat de cîteva ori legătura cu „Sanda", care i-a relatat detaliat totul despre întîlnirile cu Samuel. Drept recunoștință „pentru serviciile aduse securității statului", „Niculin" i-a promis o recompensă de 1000 lei și i-a mai spus că „se va interesa ca ea să obțină un post mai bun" la instituția unde lucrează. De asemenea, cu ocazia zilei de naștere și a Anului nou, „Niculin" i-a trimis o telegramă de felicitare semnată : „Col. 313". Abia acum, acest „Col. 313", care suna prea mult a roman polițist, i-a dat în sfîrșit de gîndit militarului care și-a dat seama că ceva nu este în regulă și a raportat comandantului.

După măsurile impuse de situație, s-a stabilit că presupusul maior „Niculin" era un escroc, fost condamnat pentru furt din avutul obștesc și uzurparea de calități oficiale. Îl chema Iordache de fapt, nu „Niculin", iar legitimația pe care o arătase „Sandei" era o legitimație pierdută și, altminteri, veche.

Datorită pălăvrăgelii „Sandei", prin intermediul lui „Niculin", Samuel care se afla deja în atenția organelor noastre, fiind suspect de spionaj, intrase în posesia cîtorva date despre Ministerul de Interne. Iordache a fost reținut. Pus în fața probelor, el a recunoscut că îl cunoscuse pe Samuel și că îi spusese că e ofițer de securitate, ca să-i pară acestuia interesant. În timpul „conlucrării", străinul îi oferise diverse cadouri, sume de bani, pretinzînd însă în schimb date despre securitate și cerîndu-i totodată să-i facă cunoștință cu militari din Ministerul de Interne, „pentru a-și rezolva unele probleme cu pașaportul". În consecință, Iordache acționase așa cum am văzut.

★

Într-o seară, domnul Samuel sorbea liniștit un pahar cu coniac la un bar. Iordache a apărut în ușa localului, a aruncat o privire circulară, s-a apropiat de străin și, după ce i-a solicitat un coniac, a spus abia șoptit, cu buzele tremurînde :

— Dacă două zile mai sînt liber, e o minune.

— Cum ?! De ce ? s-a mirat străinul, arcuindu-și sprîncenele.

— Pentru că... pentru că nu sînt ce v-am spus. Am zis că-s ofițer, să scot și eu un ban. Ce să fac, am mirosit cam ce vă interesa și... Sînt de fapt mecanic de pompe.

— Cee !? a tresărit domnul Samuel. Escroc ordinar ! Escroc ! a șuierat el, căutînd în gînd, în limba română, niște expresii care să-i exprime mult mai clar furia care îl cuprinsese, înroșindu-i obrajii. „Maiorul Niculin" tăcea și privea posomorît în pahar. Așa că Samuel a întrebat doar scurt : Și chestia cu „Sanda" și bărbat-su !?

— Și-ăia au văzut securitatea tot cît mine. Dar mi se pare c-o s-o vedem curînd, a oftat „maiorul Niculin" și-a dat peste cap coniacul din pahar. Apoi a aruncat o privire peste umăr și-a adăugat fără să-l privească pe străin :

— Dacă m-adună ăștia, să n-aveți grijă. Mormînt am să fiu. Nu zic o vorbă de dumneavoastră. Da, mai dați un coniac ?!

— Du-te... !

Și domnul Samuel s-a ridicat de la bar, a plătit și a plecat din local cu pași mari.

A doua zi era la aeroport.

Colonel Nicolae UNGUREANU

Nota autorului. Evident, în cazul pe care l-am prezentat am avut de-a face cu un escroc și încă cu unul fără multă fantezie. Ce s-ar fi întîmplat însă dacă în locul lui Iordache era un cadru al unui serviciu de spionaj străin ? Ori dacă Iordache încăpea pe mîna unui cadru bine pregătit care să fi știut să-l instruiască, să-i valorifice tupeul ?

Iată de ce ni se pare necesar să atragem atenția încă o dată asupra necesității unor prelucrări detaliate, cu toți ofițerii și subofițerii unităților noastre, a normelor legale, a ordinelor în vigoare, privitoare la contactele cu cetățenii străini, insistîndu-se asupra ideii raportării imediate a oricăror probleme ce s-ar ivi, indiferent de forma în care s-a realizat contactul respectiv.

ROLUL DISPECERATULUI ÎN MUNCA DE VALORIFICARE A INFORMAȚIILOR REFERITOARE LA STRĂINI

În articolul de față ne propunem să prezentăm cititorilor cîteva aspecte privitoare la posibilitățile de valorificare a materialelor informative ce se concentrează în cadrul dispeceratului existent la Centrul de informatică și documentare al Ministerului de Interne.

Practica ne-a dovedit că aceste posibilități — cît și sarcinile ce revin pe această linie de activitate ofițerilor din informativ — sînt uneori insuficient cunoscute, fapt care duce la apariția unor situații nedorite. În luna iunie, să spunem, intră în țară cetățeanul străin S, care începe să-și creeze niște relații suspecte într-un județ oarecare. Ofițerii care lucrează în compartimentul respectiv solicită la dispecerat date și primesc un răspuns negativ : Nu, despre domnul S nu se dețin date. Se știe doar că a mai fost ca turist în România în urmă cu trei ani. Și turistul plecînd, trec două luni de zile, dispeceratul primește un dosar de cca 30 de file (de la alt inspectorat) din care rezultă că, în urmă cu trei ani, domnul S a desfășurat activitate suspectă pe raza respectivă de competență, că s-au obținut despre el o serie de informații interesante. Ce s-a întîmplat cu acest dosar ? El a fost uitat într-un colț de fișet, ori păstrat în speranța că cetățeanul respectiv va reveni și va fi luat în lucru activ.

Existența unor asemenea situații ne-a determinat de fapt să scriem materialul de față. Pentru că asemenea „uitări" înseamnă **nevalorificarea eficientă a potențialului informativ, inseamnă o risipă de informație, adică o risipă de energie.** Or, dispeceratul a fost conceput tocmai pentru a lichida această risipă de informație, tocmai pentru a pune cap la cap și verifica note de primă sesizare, asupra unor persoane din afara bazei de lucru, persoane ce nu constituie pe moment temeiul luării unor măsuri operative.

Iată însă un exemplu concret și recent asupra modului în care este valorificat potențialul informativ în cadrul dispeceratului :

O unitate din cadrul Ministerului de Interne intrase în posesia unui material informativ neverificat din care rezulta că o cetățeană austriacă, originară din R.S. România, vine frecvent în țara noastră, contactează cetățeni români care au intenții de evaziune și îi sprijină în realizarea intențiilor lor. Erau redate numele a cinci persoane ce ar fi fost ajutate de cetățeana austriacă să ajungă în țări occidentale, precum și numele altor patru persoane, trei din București și una din provincie, pe care străina se presupunea că le vizitase cu ocazia călătoriilor ei în R.S.R.

Materialul a fost trimis la Centrul de informatică și documentare, unde s-a trecut la verificarea în evidențe a cetățenei austriece, la identificarea pe teren și la verificarea în evidență a cetățenilor români apăruți în material. Au rezultat astfel date care nu numai că au confirmat conținutul informației, dar au și completat-o. S-a confirmat în primul rînd faptul că cetățeana austriacă venise frecvent în România, că o vizitase pe una din persoanele menționate în notă, că persoanele semnalate fuseseră sprijinite într-adevăr de cetățeana austriacă să plece din țară și se aflau acum în țări occidentale. Dintre persoanele aflate în România și menționate în notă ca legături ale cetățenei austriece, două sînt cunoscute că au rude în țări occidentale, iar uneia dintre ele i s-a dat aviz negativ de plecare în străinătate, cunoscîndu-i-se intenția de evaziune. Dintre cele trei persoane din București, doi sînt ingineri, al treilea economist, unul dintre ei se află deja în atenția unei unități operative. Astfel completată, informația a fost comunicată unităților competente spre exploatare. De asemenea, s-au luat măsuri de cuprindere a persoanelor în evidențele de securitate și a fost sesizată Direcția de pașapoarte, pentru a nu aproba plecarea în străinătate a cetățenilor români fără avizul unităților cărora le-a fost trimisă informația spre exploatare. Evident, toate aceste operații nu le putea face, ori le putea face mult mai greu, unitatea care primise nota informativă.

Să vedem însă ce se întîmplă cu materialele informative care nici în urma măsurilor întreprinse în cadrul dispeceratului nu devin suficient de concludente pentru a fi trimise spre exploatare. Analizăm acest aspect pentru că există din partea unor ofițeri o tendință, la prima vedere firească, de a considera că cel mai sigur loc de păstrare a unei note „cu perspective pretabile" este în fișetul lui. Menționăm de aceea că **materialele care sînt trimise la dispecerat spre păstrare pot fi puse la dispoziția cadrelor din aparatul informativ pentru studiu sau se trimit spre exploatare, în cazul cînd persoanele la care se referă sînt luate în atenție de către organele operative.**

Unele materiale referitoare la străini, deşi prezintă importanţă deosebită, se păstrează la dispecerat, întrucît persoanele la care se referă nu au venit de mult timp — sau nu au venit niciodată — în ţara noastră. La intrarea în ţară a persoanelor din această categorie, sînt anunţate imediat unităţile ce sînt competente să ia măsuri pentru urmărirea lor. Iată un exemplu ilustrativ :

La dispecerat se păstrează un material valoros, obţinut cu cîţiva ani în urmă de către o unitate centrală a Ministerului de Interne, din care rezultă identitatea unui mare număr de cadre ale unui anumit serviciu de spionaj străin. Într-una din zilele lunii septembrie a.c., lucrătorul de la dispecerat, care verifica în evidenţe străinii din ţările occidentale intraţi în România la data respectivă, a raportat că doi dintre străini figurează în materialul despre care am amintit. La una dintre aceste persoane nu corespundea, e adevărat, anul naşterii, dar, pentru mai multă siguranţă, şi acest străin a fost semnalat unităţii informative. Ulterior, ofiţerul de la unitatea informativă, verificînd datele de stare civilă ale străinului la hotelul unde acesta era cazat, a constatat că era vorba într-adevăr de persoana ce interesa. În felul acesta, un material deloc lipsit de interes a fost pus în valoare după o îndelungată perioadă de timp.

Datele cuprinse în evidenţe sau în diferite materiale sînt folosite cu rezultate bune şi în clarificarea unor situaţii operative ce se ivesc frecvent în munca informativă. Nu puţine au fost cazurile cînd un ofiţer de la o unitate informativă dispunea numai de numărul unui autovehicul sau doar de numele unei persoane şi avea foarte puţini indici asupra identităţii ei. Printr-o activitate de verificare în evidenţe şi o analiză atentă a datelor existente, s-a reuşit să se obţină nu numai date de identificare asupra persoanei ce interesa, dar şi materiale informative ce au fost de un real folos în clarificarea cazurilor respective.

Iată un alt caz, foarte recent, care ilustrează eficienţa folosirii cu pricepere a datelor conţinute în evidenţe.

În cursul lunii octombrie a.c., un ofiţer dintr-o unitate centrală a Ministerului de Interne a intrat în posesia unei informaţii din care reieşea că o persoană originară din România, stabilită cu mulţi ani în urmă într-o ţară occidentală, a venit ca turistă în ţara noastră şi întreprindea măsuri pentru identificarea unor obiecte de valoare ale familiei sale. Intenţiona de fapt să scoată ulterior acele obiecte ilegal din ţară.

Din informaţie rezultau date cu totul insuficiente pentru identificarea persoanei venite în România menţionîndu-se, de pildă, că „este în vîrstă de circa 60 de ani".

Rezultatul primelor verificări a fost negativ. Cunoscîndu-se faptul că cetăţeana respectivă se află în R.S. România — şi că ar fi putut intra în ţară cu o altă identitate — a urmat un şir întreg de combinaţii de nume, analiza atentă a datelor din evidenţe, discuţii amănunţite cu ofiţerul din informativ, care cunoştea unele detalii în legătură cu acest caz. Munca perseverentă, puterea de analiză, orientare şi discernămînt a celor doi lucrători şi-au spus în final cuvîntul. Astfel, nu numai că s-au obţinut date complete asupra persoanei în cauză, dar au fost identificaţi încă alţi cinci cetăţeni străini, legături ale obiectivului principal, care ar fi putut să ajute la scoaterea din ţară a obiectelor respective.

Concentrarea la dispecerat a informaţiilor obţinute în întreaga ţară despre turiştii străini creează posibilitatea sprijinirii unităţilor în cooperarea dintre ele.

Despre majoritatea străinilor care au o comportare suspectă, obţin informaţii cel puţin două-trei unităţi centrale sau teritoriale ale Ministerului de Interne.

La dispecerat s-au primit, de pildă, informaţii asupra unui cetăţean din R.F.G., din care rezulta că este originar din România, că întreprinsese recent o vizită în ţara noastră, prilej cu care luase legătura cu rude şi vechi cunoştinţe de pe raza unui anumit inspectorat. Prin verificările efectuate în evidenţe nu s-au obţinut alte date care să determine trimiterea materialului spre exploatare şi cetăţeanul respectiv a fost cuprins doar în evidenţe. Iată însă că la cîteva luni după această vizită, străinul revenea în România, de data aceasta ca reprezentant oficial al unei firme turistice, stabilindu-şi locul de muncă şi domiciliul pe raza altui inspectorat. De data aceasta desigur că materialul care exista asupra străinului a fost trimis spre exploatare unităţii pe raza căreia se stabilise.

Activitatea dispeceratului în acest caz nu s-a încheiat însă aici. Prin natura activităţii sale, străinul se deplasa frecvent pe raza mai multor unităţi, însoţind grupuri de turişti din ţara sa, cu care ocazie îşi crea relaţii cu cetăţeni români. Asupra lui s-au primit, tot la dispecerat, informaţii de la mai multe unităţi, din care rezulta că avea o comportare suspectă. Toate materialele informative au fost de asemenea îndrumate operativ spre unitatea care îl avea în atenţie. Din discuţiile purtate recent cu ofiţerul care se ocupa de caz, a rezultat că informaţiile obţinute de către diverşi alţi ofiţeri au oferit un tablou de ansamblu. au fost de un real folos în cunoaşterea activităţii ostile a străinului şi a cetăţenilor români care îl sprijineau.

Un alt aspect al activității de dispecerat constă în **valorificarea informațiilor de primă sesizare, rezultate din supravegherea informativă generală a cetățenilor români.**

Așa cum este cunoscut, aparatul informativ obține pe această linie un mare număr de informații care nu vizează persoane din baza de lucru și nici nu pot constitui temeiul luării unor măsuri informative.

Pentru a ne face o imagine asupra volumului acestor informații ce se obțin zilnic, să ne gîndim la marele număr de cetățeni români care vizitează neoficial reprezentanțe diplomatice ale țărilor occidentale acreditate în R. S. România, la cei care intră în legături neoficiale, directe sau prin corespondență, cu străini din țările occidentale.

Este adevărat că nu toate aceste persoane sînt elemente dușmănoase, că nu toate necesită a fi lucrate informativ. Dar printre ele — așa după cum știm — sînt persoane care se pun în slujba dușmanului, transmit date secrete diferitelor servicii de spionaj sau întreprind alte măsuri potrivnice statului nostru. Urmărirea tuturor acestor elemente pentru a stabili care dintre ele sînt dușmănoase, care este natura legăturilor lor cu cetățeni străini etc., este practic imposibilă. **Concentrînd însă aceste informații la Centrul de informatică și documentare sau la compartimentele de informatică din cadrul inspectoratelor județene ale Ministerului de Interne, în raza cărora își au domiciliul persoanele respective, se poate face o triere a lor, se pot completa cu datele existente în evidențe, transmițîndu-se organelor operative numai acele informații care pot sta la baza luării în lucru a persoanelor la care se referă.**

Prin activitatea desfășurată pe această linie, atît în cadrul Centrului de informatică și documentare, cît și în compartimentele corespondente din inspectorate, s-a reușit să se completeze un mare număr de materiale informative, care au fost expediate unităților interesate. Chiar dacă în unele cazuri materialele trimise spre exploatare nu au putut sta la baza luării imediate în lucru a persoanelor la care se referau, ele au creat cel puțin posibilitatea ca ofițerul să-și formeze o imagine mai clară asupra persoanei respective, să aibă concentrate toate materialele existente în țară asupra acelei persoane.

În încheiere, am vrea să precizăm că eficiența activității de dispecerat, rolul ei pozitiv în sprijinirea muncii informative nu reprezintă doar rezultatul activității cadrelor care lucrează pe această linie. Eficiența depinde în primul rînd de contribuția adusă de către întregul aparat informativ al Ministerului de Interne, ce are rolul hotărîtor în valorificarea completă a informațiilor — deci în sporirea randamentului propriei activități.

Locotenent-colonel Gheorghe NEGRUȚĂ

Acțiuni și inițiative privind pregătirea contrainformativă a populației

Pregătirea contrainformativă a tineretului școlar

Formele de pregătire contrainformativă a tineretului și mai ales de apropiere a sa de cei ce apără legile statului nostru pot fi desigur variate. Am aflat în acest sens în raidul recent efectuat, despre **expuneri**, prezentate în fața elevilor din unitățile de învățămînt (unele bazate pe întrebări concrete, pe care tinerii le pun fără rețineri), am văzut **articole publicate în presă** ori **seriale** de aventuri inspirate din fapte reale, inserate în ziarele ori în revistele locale.

Aceste forme sînt însă, mai mult sau mai puțin, utilizate cam în toate inspectoratele județene, iar munca de propagandă presupune inventivitate, cere modalități mereu noi, tot mai atractive de antrenare a tineretului, de ferire a sa de influențe nesănătoase, ori de-a dreptul ostile.

Iată de ce ni s-a părut semnificativă și salutară realizarea I. J. Satu-Mare, care a întreprins o acțiune de propagandă mai complexă, de perspectivă și cu efect vizibil în rîndurile celor mai tineri cetățeni ai orașului de pe malul Someșului.

Pentru a înțelege însă această acțiune trebuie cunoscut cadrul în care ea a avut loc. Iar cu cadrul acesta e o poveste mai lungă.

Scriam în nr. 1/1973 al buletinului intern „Securitatea" despre o frumoasă inițiativă a Inspectoratului județean Satu-Mare. Prin muncă patriotică, printr-un efort colectiv, cadrele acestui inspectorat reușiseră să transforme un loc viran de la marginea orașului într-o bază cultural-sportivă. Am revăzut de curînd această bază, perfecționată, extinsă, cuprinzînd acum, pe lîngă o cabană (cu sală de proiecții și prelegeri), un bazin de înot, un teren de fotbal, unul de baschet și de volei și trei terenuri de tenis. Căsuțele de tip camping, aleile asfaltate care taie peluzele împodobite cu piese decorative întregesc atmosfera tonică, primitoare, vorbesc de miinile gospodarilor și de constanța entuziasmului lor de a îmbina utilul cu frumosul.

Anul acesta însă inventivitatea nu s-a oprit la extinderea și la înfrumusețarea bazei. Anul acesta sătmărenilor le-a venit ideea că acel loc

poate constitui totodată un mijloc de propagandă contrainformativă. Și s-a dovedit o idee fericită, valorificată cu temeinicie și originalitate.

A început totul cu niște cursuri de înot. Aparent fără legătură cu pregătirea contrainformativă a populației. Iată însă că, auzindu-se despre baza sportivă a inspectoratului, unde se primeau înscrieri la cursuri de natație pentru tineret, un număr mare de părinți din oraș se prezentau aproape zilnic la inspectorat, rugînd să le fie înscriși copiii la acele cursuri. Și lecțiile s-au ținut, cu strictețe, cu punctualitate militară, cu concursul unui specialist pasionat. Iar tinerii din oraș, fără să-și dea seama, au început să se apropie tot mai mult de copiii cadrelor, apoi de cadrele aflate în timpul liber la bază. Era prima etapă.

Au urmat întîlniri amicale pe terenurile de sport, cu tineri din unitățile economice ale județului, s-au eliberat apoi un număr însemnat de permise pentru frecventarea bazei cultural-sportive unor tineri ori unor maturi din oraș. A apărut astfel posibilitatea unei apropieri mai directe, se pare mai eficientă decît articolele și conferințele. Pentru că oamenii veneau acum în contact, discutau diverse probleme de muncă și de viață, prietenește. Iar copiii întrebau, întrebau mereu. Îi interesau tot felul de lucruri despre gazdele lor.

Pentru că de citit, da, de citit citiseră ei o mulțime de cărți în care infractorii erau prinși așa și așa. Dar era adevărat ? Gazdele lor tot așa acționează ? Au ciini din aceia polițiști ? Au și instalații radio, prin care țin legătura ? Dar cum se procedează cînd s-a spart, de pildă, un fișet, în care erau documente secrete ori bani ? Cum se procedează la un incendiu ? Cum ? De ce ? Cum ?

După o consultare cu organele locale de partid și o discuție purtată cu directorul Casei pionierilor din oraș, s-a hotărît să li se răspundă la întrebări. S-a stabilit însă în prealabil tot, amănunțit : cu ce scop se va face această acțiune, care va fi factorul educativ, care stimulativ, cu ce mijloace, în ce fel, cînd, unde ? Măsuri concrete, responsabilități ferme. Și la treabă !

Era o dimineață frumoasă de iulie a anului acesta. La baza sportivă a inspectoratului au fost invitați pionieri din oraș. Dar nu „cine a vrut" de data aceasta, ci cei mai buni. Un careu, o disciplină impresionantă, un glas tînăr care, stăpînindu-și emoția, dădea raportul șefului securității județene. A urmat un cuvînt introductiv cald, scurt, ascultat într-o neclintire totală. Despre misiunea aparatului Ministerului de Interne, despre legătura cu cei ce muncesc, adică cu părinții ori cu frații celor prezenți, despre mijloacele moderne pe care aceiași părinți poate sau frați le-au făurit spre a ajuta organele de securitate și de miliție la prinderea infractorilor.

Apoi răspunsul la întrebarea de bază, pusă de atîtea ori de nenumărați tineri. Răspunsul însă...

— Alo, 802 sînt 801 ! spune colonelul Victor Pop, șeful securității județene, într-un radio portativ (despre care acum participanții știu că e fabricat în țara noastră). Și prin careul cravatelor roșii trece un freamăt. Apelul făcut, ca și răspunsul primit de la 802, dovedește că răspunsul la



Aspecte de la una din întîlnirile cadrelor I.J. Satu-Mare cu pionierii din localitate



întrebările lor nu va fi o poveste, nu va fi teorie, ci acțiune concretă. Vor vedea „pe viu" cum se acționează într-o cercetare a unei spargeri ? Se pare că da.

O mașină sosește în goană, stopează în fața careului. Din ea sar cîțiva ofițeri. O voce anunță cu seriozitate prin port-voce „să nu se pătrundă în zona unde s-a produs infracțiunea, pentru a nu fi distruse urmele". Se marchează „locul faptei", se fac fotografii ale fișetului spart, se începe ridicarea urmelor după toate regulile unei munci științifice de cercetare.

O trusă criminalistică ! O trusă adevărată, cum n-au văzut în nici un film pînă acum ! Li se dau cîteva explicații. Apoi cîinii. O urmărire cu cîini polițiști, cum de văzut au văzut ce-i drept în filme, dar la care nu participaseră niciodată. Totul se desfășoară acum aici, în fața lor !

Prinderea „infractorului" nu încheie însă demonstrația. Au vrut să vadă și ce se face în cazul unui incendiu. Perfect, să vadă ! Un incendiu tocmai „s-a produs" pe terenul din apropiere. Numărul de telefon al pompierilor e cunoscut de toți, nu ? Nu ? ! Ei, acesta este, e bine să fie reținut. Urmează alarmarea, mașinile mari, puternice, moderne, năvălesc tipînd la locul incendiului. Oamenii în uniformă sar din mers, desfășurînd cu mișcări repezi, precise, furtunurile de stingere a flăcărilor.

A doua demonstrație s-a terminat. Dar întîlnirea nu. Urmează concursul. Faza finală a concursului pe școli. Tema : „Cunoașteți legile de circulație ?" Le cunosc. Le cunosc foarte bine și premiile se dau pe loc, celor care s-au dovedit a fi cei mai buni dintre cei buni.

În încheiere, sînt invitați în sala de proiecții. Li se prezintă trei filme de specific, unul pe linie de contraspionaj, al doilea pe linie de miliție, al treilea pe linie de prevenire a incendiilor. Acum însă nimic nu mai pare o poveste, nimic nu mai pare ceva „de cinema", ori „didactic". Ochii urmăresc cu atenție imaginile, fiecare înțelegînd altfel lupta de zi cu zi a celor ce au ridicat cu mîinile lor această bază sportivă, unde au fost invitați...

În după-amiaza aceea, ori a doua zi, ori cînd au început școala, participanții au povestit colegilor, rudelor ce au văzut. Poate în unele familii sau în unele cercuri de prieteni au întîlnit și remarci ironice, zeflemitoare. Poate. Oricum însă, în mintea lor și a majorității celor ce le-au povestit ceva a rămas. Și oricum, din ziua aceea, nici un cadru al Ministerului de Interne nu va mai fi pentru ei nici „nenea milițianu care vine să te ia, dacă nu ești cuminte", nici „omul cu care e bine să nu ai de-a face". Chiar dacă au auzit asemenea expresii. Ori altele. Pentru că pe acei oameni acum îi cunosc, i-au văzut în acțiune, le-au urmărit mișcările precise, care cer desigur mai multă pregătire decît loviturile de pumn ale lui „Sfîntul" — chiar dacă par mai puțin spectaculoase. Și i-au văzut nu o singură dată, pentru că întîlnirea de la baza sportivă nu a fost unica întîlnire cu cadrele inspectoratului județean al Ministerului de Interne.

Scriam acum aproape doi ani despre o inițiativă la Satu-Mare. Ne-a făcut plăcere să scriem din nou, despre o altă inițiativă de data aceasta

întreprinsă în domeniul spiritual. În poate cel mai dificil domeniu spiritual, în cel de cea mai mare răspundere : universul minților tinere...

De aceea realizarea Inspectoratului județean Satu-Mare ni s-a părut că merită să fie consemnată. Pentru că în dificila muncă de propagandă trebuie căutate mereu forme noi. În primul rînd, antrenante. Plăcute. Care să țină seama de valorificarea posibilităților locale, de dorința de cunoaștere directă a tinerilor, de gustul lor pentru extraordinar. Care să creeze o bază permanentă de apropiere, să cucerească, să convingă, **să instruiască fără a părea că și-a propus neapărat să facă aceasta.** Pentru tineret mai ales, este poate aspectul hotărîtor în reușita propagandei noastre.

Căpitan Tudor NEGOIȚĂ

Pornind de la unele acțiuni informative

„Nu trebuie să considerăm că dacă am publicat în presă o lege sau o hotărîre, dacă am precat în presă o lege sau o hotărîre, dacă am prelucrat-o odată cu oamenii, prin aceasta am rezolvat problema pentru totdeauna".

NICOLAE CEAUȘESCU

Din parcurgerea planurilor de activități de propagandă în rîndul populației și din discuțiile purtate cu unii factori de răspundere din inspectoratele județene Brăila și Bacău, pe marginea celor realizate pînă în prezent, ne-am putut da seama că a devenit tot mai largă gama de mijloace de propagandă utilizate de organele ministerului nostru, pentru cunoașterea de către cetățeni a legislației țării, pentru informarea sistematică a maselor cu unele cazuri mai deosebite de infracțiuni.

În rîndurile care urmează nu intenționăm să facem un bilanț al articolelor scrise pe linia popularizării legilor și a altor acte normative, să enumerăm concursurile de enigmistică pe teme de securitate organizate în licee și școli, să cităm filmele realizate de Ministerul de Interne și prezentate maselor de salariați și, în general, populației, sau să evidențiem o serie de rezultate notabile obținute în cadrul unor cercuri, cum ar fi de pildă „Prietenii securității". Nu că astfel de acțiuni ori activități nu ar prezenta importanță sau nu ar fi semnificative. Dimpotrivă, ele și-au dovedit cu prisosință eficiența și ar merita să fie consemnate. Pentru cititorii publicației noastre considerăm însă mai util să transcriem cîteva cazuri, în ideea de a reliefa cum, pornindu-se de la unele acțiuni informative, au fost rezolvate niște sarcini importante ale ministerului pe linia pregătirii contrainformative a populației, cum sursele organelor noastre au fost conspirate nu prin cine știe ce combinații

savante, ci simplu și eficient, cum, în unele situații, rețeaua informativă a contribuit la dezvoltarea spiritului de vigilență al oamenilor și la antrenarea acestora la apărarea secretului de stat, la prevenirea unor acțiuni de încălcare a legislației țării.

La Inspectoratul județean Brăila ne-au fost prezentate, printre altele, cazurile „President" și „Doctorandul". În ambele cazuri nu ne vom opri la descrierea acțiunilor informative, ci vom face doar unele precizări, cerute de susținerea ideilor pe care ne-am propus să le reliefăm în articolul de față.

Pe scurt, în acțiunea „President" este vorba de încălcarea de către salariați ai unei mari întreprinderi brăilene, a unor prevederi ale H.C.M. nr. 18/1972. Cum s-a ajuns la această situație ? Întreprinderea din Brăila avea încheiat un important contract cu o firmă occidentală. Livrarea de produse necorespunzătoare de către firmă, determină unele reclamații din partea conducerii întreprinderii române și chiar posibilitatea rezilierii contractului. În această conjunctură, la Brăila vine reprezentantul firmei, în persoana lui „Rex". Era de așteptat ca „Rex" să uzeze de toate mijloacele pentru a salva contractul. Prin rețeaua informativă și prin mijloace speciale s-a reușit să se documenteze întreaga activitate a străinului. Printre altele, s-a stabilit că „Rex", cu prilejul vizitei efectuate la biroul de protocol al întreprinderii, a făcut cadou numiților G.G., B.E. și D.N. trei aparate de radio portabile marca „President". Discutîndu-se în legătură cu vizita lui „Rex", G.G., care avea obligații precise pe linie de protocol în cadrul întreprinderii, nu a informat despre cadourile făcute de reprezentantul firmei. A recunoscut doar după multe insistențe și în fața probelor materiale.

La sesizarea organului nostru, conducerea întreprinderii a trecut la ridicarea aparatelor de radio „President" și la punerea în discuția salariaților a celor care se făcuseră vinovați de încălcarea prevederilor H.C.M. nr. 18/1972. Discuția a fost pregătită temeinic. Printre cei care au luat cuvîntul s-a aflat și unul dintre informatorii ce contribuise la elucidarea cazului. A luat cuvîntul nu pentru a-i acuza pe cei care încălcaseră prevederile privind relațiile cetățenilor români cu cetățeni străini, ci pentru a diminua din gravitatea faptelor săvîrșite, pentru a le găsi circumstanțe atenuante, că se află la prima lor abatere etc. Și nu întîmplător s-a procedat astfel. S-a realizat, în primul rînd, conspirarea unei surse de a noastră, iar în al doilea rînd, prin poziția adoptată de informator, s-a accentuat și mai mult vinovăția celor care încălcaseră niște reglementări în vigoare, declanșînd o adevărată opinie printre vorbitori, în direcția sporirii spiritului de vigilență și de condamnare a celor care se fac vinovați de încălcarea legislației noastre socialiste.

Punerea în discuția salariaților a celor din cazul „President" nu a constituit decît prologul într-o acțiune cu rezonanțe mai ample. Astfel, în colaborare cu Comitetul sindicatelor, Comitetul oamenilor muncii și Comitetul U.T.C. ale întreprinderii, conducerea Inspectoratului județean

Brăila a inițiat un concurs, pe tema : „Cunoașterea prevederilor legale cu privire la apărarea secretului de stat". Concursul a fost dotat cu premii.

Pentru a atrage cît mai mulți salariați la studierea bibliografiei indicate la tema amintită, a avut loc și un concurs de preselecție. În finală au ajuns cinci echipe, alcătuite atît din cadre ce au acces la documente secrete, cît și din muncitori și tehnicieni care lucrează în sectoare unde se experimentează tehnologii noi. În fața unei asistențe numeroase s-a realizat o cunoaștere mai aprofundată a legislației, popularizarea acesteia în masa de salariați și în rîndul acelora care exercită atribuții pe linia documentelor secrete din unități ale municipiului Brăila.

Epilogul în acțiunea „President" s-a consumat prin inserarea rezultatelor concursului în paginile gazetei întreprinderii, prin difuzarea acestora la stația de radioficare a unității și publicarea lor în presa județeană.

Deși nu de amploarea cazului „President", acțiunea „Doctorandul" a prilejuit conducerii Inspectoratului județean Brăila inițierea unor activități pe linia popularizării Legii nr. 23/1971.

Se cunoștea că inginerul D.P., din cadrul unui obiectiv economic brăilean, își pregătește lucrarea de doctorat, pentru elaborarea acesteia adunînd date, schițe etc. La un moment dat, D.P. a început să se intereseze de invenția unui grup de cercetători din uzină, invenție încă nebrevetată la acea dată, însă din care inginerul dusese acasă cîteva copii după niște schițe și vorbise, în general, despre invenție conducătorului său științific, un profesor universitar din Capitală cu relații suspecte în străinătate. S-a stabilit că interesul lui D.P. pentru invenția colegilor săi de muncă fusese suscitat chiar de profesor. Datorită rețelei informative și măsurilor prompte întreprinse de conducerea inspectoratului lucrurile s-au oprit la timp. În urma discuției organizate la locul de muncă al lui D.P., acesta și-a recunoscut greșelile comise și a adus de la domiciliu toate materialele scoase din uzină. Pornindu-se de la acest caz, s-au putut iniția în cadrul obiectivului economic noi discuții și dezbateri pe marginea implicațiilor ce pot apare în situația în care nu se respectă prevederile Legii nr. 23/1971 sau o serie de obligații de serviciu. Se cuvine să reliefăm și în această acțiune rolul activ al rețelei organelor noastre din cadrul obiectivului, atît în elucidarea cazului, prin obținerea de materiale informative valoroase, procurarea de probe etc., cît și în organizarea și desfășurarea, cu sprijinul informatorilor din întreprindere, a dezbaterilor pe linia păstrării și apărării secretului de stat, grija conducerii inspectoratului în conspirarea surselor informative. Lui D.P. i s-a creat convingerea că despre faptele sale s-a aflat cu totul întîmplător, din discuțiile avute cu unii amici de ai săi din afara obiectivului economic.

Din suita de cazuri relatate la Inspectoratul județean Bacău, majoritatea pe linia încălcării prevederilor H.C.M. nr. 18/1972 și ale Legii nr. 23/1971, cazuri care au permis organelor noastre să desfășoare o intensă activitate de pregătire contrainformativă a unor mase de salariați și cetățeni, nu ne vom opri decît la acțiunea „Vizitatorul".

În urma semnalărilor unor surse informative, S.I., salariat al unei întreprinderi din Bacău, a fost găsit, în mod nejustificat, după orele de program, făcîndu-și anumite schițe și însemnări după unele documente de serviciu. Aflîndu-se că obișnuiește să ducă și documentații tehnice la domiciliu, la sugestia organelor noastre, conducerea întreprinderii i-a atras atenția în mod deosebit asupra acestui lucru. Continuînd însă să nesocotească avertismentul conducerii profesionale, cu respectarea legislației în vigoare, lui S.I. i s-au făcut percheziții la locul de muncă și la domiciliu. Deoarece documentele găsite acasă nu aveau caracter de secret de stat, dar priveau activitatea întreprinderii, S.I. a fost avertizat de organele noastre de securitate ca, în viitor, să respecte normele ce reglementează păstrarea, manipularea și multiplicarea documentelor de serviciu, în care sens și-a luat și angajament în scris. Plecînd în interes de serviciu la București, S.I. este descoperit la intrarea în ambasada unui stat străin, avînd asupra sa diverse documente de serviciu. Fiind reținut și cercetat, salariatul băcăuan a declarat că documentele ce i-au fost găsite îi erau necesare la rezolvarea sarcinilor de serviciu, pentru care fusese trimis în Capitală, lucru confirmat și de conducerea întreprinderii. Avînd în vedere că nu era la prima abatere, că mai vizitase și altă dată ambasada ce îl interesa, dar despre care nu a informat conducerea întreprinderii, așa cum ar fi fost normal și legal, că în documentele găsite asupra sa se vorbește de activitatea obiectivului economic în care lucrează, conducerea inspectoratului a recomandat conducerii obiectivului să-l pună pe S.I. în discuția Consiliului oamenilor muncii. În mare, acesta este cazul din care am ținut să punctăm cîteva etape ce jalonează și intervențiile organelor noastre. Desigur că punerea lui S.I în discuția Consiliului oamenilor muncii nu a fost o simplă trecere în revistă a abaterilor salariatului băcăuan, ci un prilej de a dezbate și aprofunda prevederile Legii nr. 23/1971 și ale H.C.M. nr. 19/1972, de a pregăti contrainformativ un număr însemnat de salariați și prin mobilizarea rețelei informative din cadrul obiectivului economic.

Consemnînd cele trei cazuri putem trage și unele concluzii. Activitatea de pregătire contrainformativă a populației este necesar să se facă în mod sistematic și continuu. Cadrul în care au loc dezbateri pe marginea unor cazuri trebuie să fie corespunzător scopului pe care îl urmărim. Informarea cetățenilor, dacă este temeinic organizată, poate contribui nu numai la dezvoltarea spiritului de vigilență și la antrenarea maselor la apărarea secretului de stat, ci la formarea unei adevărate opinii publice împotriva oricăror acțiuni infracționale. În îndeplinirea importantelor sarcini ce le au organele noastre pe linia educării cetățenilor în spiritul vigilenței și combativității revoluționare, un rol important îl poate avea rețeaua informativă, însă cu condiția ca aceasta să fie temeinic instruită, corect dirijată și bine conspirată.

Căpitan Vasile MIHAILĂ

DEZBATEREA PUBLICĂ

o formă eficientă de prevenire a infracțiunilor de frontieră

În zona orașului Carei și a comunelor din vecinătate — limitrofe cu frontiera R.P. Ungare — se intensificaseră în ultimul timp acțiunile de evaziune. Cei care au încercat (și unii chiar au reușit) să treacă frontiera ilegal erau în special tineri cu concepții aventuriste, care sperau ca, odată ajunși în R. P. Ungară, să treacă apoi, tot ilegal, în Austria, pentru a se stabili în Occident. Astfel, numai în luna august a acestui an au avut loc trei treceri ilegale ale frontierei. Infractorii erau cinci tineri, dintre care trei acționaseră în grup. Din grupul celor trei, doi erau minori. Starea infracțională din oraș mai fusese încurajată și de faptul că în ultimii ani au părăsit țara, tot prin trecerea ilegală a frontierei, un număr de patru persoane, care au ajuns în S.U.A., iar un număr de alte patru persoane, ce plecaseră legal în vizită la rudele din Occident, au refuzat să se mai întoarcă în țară. Ca urmare, aveam în atenție un număr considerabil de tineri semnalați cu intenții de trecere frauduloasă a frontierei. Modalitățile preconizate pentru evaziune erau diferite.

Spre exemplificare redăm cazul numitului „Fogaș Ștefan", în etate de 28 de ani, ajutor de maistru la Întreprinderea de in și cînepă din Carei. Dosarul de urmărire informativă a fost deschis la 14 martie 1974, pe baza unei informații furnizate de informatorul „Sabin", din care rezulta că, fiind coleg de muncă cu „Sabin", „Fogaș Ștefan" i-a cerut să-l ajute în vederea plecării ilegale din țară. Este știut că după încărcarea mărfurilor în vagoanele pentru export — proces la care asistă grănicerii și vameșii — vagoanele sînt sigilate. „Fogaș Ștefan" intenționa să desfacă un sigiliu, să se ascundă într-un vagon cu fuioare de cînepă pentru export, iar „Sabin" să represeze sigiliul după un sistem pe care cel urmărit spunea că l-ar fi „experimentat". „Fogaș Ștefan" a mărturisit sursei că anterior mai ceruse ajutorul încă a două persoane, dar că și acestea voiau să plece ilegal din țară, prin același procedeu, așa că le

trebuia un om care să-i ajute. Pentru a-l intimida pe „Sabin“, „Fogaş Ştefan“ i-a spus că dacă încearcă să-i divulge, ei vor afla, întrucît „în această problemă este amestecat şi un om cu stele“.

Înainte de a intra în aceste discuţii cu sursa noastră, „Fogaş Ştefan“ purtase cîteva discuţii preliminare, în care se interesase dacă „Sabin“ mai doreşte să meargă la şcoala de subofiţeri de miliţie. Numai după ce aflase că sursa renunţase la această idee, i-a cerut să-l ajute. Încrederea pe care a avut-o „Fogaş Ştefan“ în „Sabin“ s-a datorat şi altui fapt : în urmă cu cinci ani, informatorul fusese avertizat de către organele de securitate tot pentru o intenţie de evaziune. Totuşi, „Fogaş“ şi-a continuat cu multă perseverenţă măsurile de verificare a lui „Sabin“, ajungînd pînă la a-l urmări fizic, pentru a vedea cu cine se întîlneşte.

Pentru a nu trezi suspiciuni, sursa a fost instruită să manifeste prudenţă în discuţii, să nu pună întrebări directe sau să se intereseze prea mult despre cei cu care „Fogaş Ştefan“ intenţiona să fugă.

În urma investigaţiilor la locul de muncă am stabilit că „Fogaş Ştefan“ are unele nemulţumiri legate de postul pe care-l ocupă pentru faptul că, deşi absolvise şcoala de maiştri nu i se încredinţase postul scontat. Nu se manifesta însă deschis faţă de colegi şi muncea în general corect, iar în familie ducea o viaţă ordonată.

Pe parcursul urmăririi am mai stabilit că una dintre cele două persoane, cărora „Fogaş Ştefan“ le ceruse ajutor înaintea informatorului, era colaboratorul „Bîrsan“ (din legătura aceluiaşi ofiţer, care avea şi cazul în lucru). Sinceritatea lui „Bîrsan“ a fost pusă astfel sub semnul întrebării, deoarece el nu ne semnalase nimic în legătură cu intenţiile lui „Fogaş Ştefan“.

La întîlnirile următoare, „Sabin“ ne-a informat că „Fogaş Ştefan“ i-a spus că, probabil, plecarea din ţară va trebui să o amîne pentru anul viitor, deoarece securitatea se interesează de vagoanele cu mărfuri pentru export, de modul cum sînt ambalate, cine participă la încărcare, felul în care se aşează marfa etc. În urma acestor noi măsuri, care nu fuseseră prevăzute în planurile sale, se hotărîse să mai aştepte şi să vadă care sînt rezultatele obţinute de organele de securitate şi ce vor face în continuare. „Fogaş Ştefan“ i-a spus sursei că a aflat despre acest lucru „de la o persoană care-i sprijină pe ei“, fără să o nominalizeze. Se dovedea deci că urmăritul făcea pregătiri minuţioase, studiind cu precauţie şi abilitate condiţiile de evaziune, ceea ce impunea din partea ofiţerului foarte mult tact şi prudenţă.

Datele respective, despre interesul real pe care îl manifestau organele de securitate cu privire la vagoanele cu mărfuri pentru export,

urmăritul le obţinuse de la „Varadi Mihai“, şeful serviciului aprovizionare-desfacere din cadrul aceleiaşi întreprinderi, care răspundea şi de export şi cu care un alt ofiţer de-al nostru discutase recent (respectiv asupra posibilităţii ca unele persoane să se strecoare în vagoanele pentru export, cine asistă la încărcare şi cum se încarcă, cum se sigilează etc.). Lipsit de orientare şi vorbăreţ din fire, „Varadi“ i-a destăinuit urmăritului discuţiile purtate cu ofiţerul. De aici rezultă desigur, în primul rînd, lipsa de tact a ofiţerului respectiv în abordarea problemei faţă de „Varadi Mihai“, slaba legendare a discuţiei, prea marea insistenţă privind intenţia unora de a fugi din ţară prin acele vagoane şi în general greşeala de a aborda aceste teme faţă de un funcţionar pe care nu îl verificase în prealabil sub aspectul încrederii. Această lipsă de vigilenţă a îngreunat ulterior urmărirea elementului pe care îl aveam în atenţie.

Prin tactul său, „Sabin“ a reuşit însă să-l determine pe „Fogaş Ştefan“ să-i relateze amănunţit discuţia purtată de ofiţer cu „acea persoană“ (evident, cu şeful serviciului aprovizionare). Dacă nu ar fi redat această discuţie informatorului, ne-am fi făcut desigur multe probleme, bănuind că amînarea tentativei e cauzată de pierderea încrederii în „Sabin“.

Pe parcursul urmăririi informative speciale s-a stabilit în plus că „Fogaş Ştefan“ întreţine relaţii intime cu laboranta „Suciu Olga“ de la aceeaşi întreprindere, semnalată şi ea cu intenţii de evaziune, şi despre care ştiam că întreţinea relaţii prin corespondenţă cu un fugar din S.U.A. Pe plan local, cei doi erau în legătură cu un oarecare „Orosz Sandor“, fost condamnat pentru tentativă de trecere a frontierei, care se lăuda că în penitenciar ar fi învăţat „peste 30 de metode ilegale de a o şterge din ţară“.

Ivindu-se această situaţie, ne-am gîndit că am putea-o exploata pentru scoaterea informatorului din acţiune şi documentarea cazului. Am hotărît deci să stăm de vorbă mai întîi cu „Orosz Sandor“ despre situaţia lui prezentă, prilej cu care să fie întrebat şi dacă are cunoştinţă despre unele persoane ce intenţionează să fugă din ţară. (Fostul condamnat se găsea sub influenţa noastră de la eliberarea din detenţie şi ne informa ocazional despre unele probleme.) Din discuţia neoficială purtată cu „Orosz“ a rezultat într-adevăr intenţia clară a lui „Fogaş Ştefan“ de a pleca fraudulos din ţară. „Orosz Sandor“ ne-a dat în scris toate aceste aspecte. Apoi au fost audiaţi „Varadi Mihai“ şi nesincerul colaborator „Bîrsan“, care, în final, au confirmat cele scrise de „Orosz Sandor“.

Informatorul „Sabin“ a fost și el „audiat“, după care a fost instruit să meargă la „Fogaș Ștefan“ și să-i destăinuie că a fost întrebat la securitate, dar că el a motivat că nu a știut nimic. În cele din urmă, exploatînd datele obținute în scris de la „Varadi Mihai“, „Orosz Sandor“ și „Bîrsan“, „Fogaș Ștefan“ a fost pus în imposibilitatea de a-și nega intențiile și în final a recunoscut caracterul socialmente periculos al faptei pe care a intenționat s-o săvîrșească.

Se punea acum problema celei mai bune modalități de exploatare a acestor date și a altora referitoare la alți tineri din Carei care aveau preocupări similare, în ideea de a realiza o acțiune preventiv-propagandistică în oraș.

S-a ajuns astfel la concluzia că ar fi oportună organizarea unui proces public, unde să fie judecați în primul rînd cei cinci infractori de frontieră aflați cu dosarul pe rol la judecătoria orașului, după care să fie puse în dezbatere publică și alte cazuri de tineri care și-au manifestat intenția de a părăsi țara în mod fraudulos.

După ce s-a obținut avizul organului local de partid, cu ajutorul organelor judecătorești, au fost aduse la proces persoanele implicate și martorii. Paralel cu aceasta, organizația U.T.C. orășenească a mobilizat persoanele ce urmau să fie puse în discuție publică, alte persoane indicate de noi, predispuse la asemenea acțiuni, cît și tineri din diferite întreprinderi și instituții, rude ale celor judecați și alte persoane. Astfel, în sala clubului sindicatelor „9 Mai“ din Carei au fost prezente peste trei sute de persoane, majoritatea tineri. Printre aceste persoane erau desigur și surse ale noastre.

Primii au fost judecați cei trei tineri din Carei, care în data de 10 august 1974 au trecut fraudulos frontiera în R.P. Ungară cu intenția de a se stabili într-o țară capitalistă. Ei fuseseră prinși de organele maghiare de grăniceri și predați grănicerilor din România, care le-au întocmit actele de trimitere în judecată. Grupul fusese condus de către C.M., în etate de 19 ani, tîmplar la o cooperativă meșteșugărească din Carei, membru U.T.C., care în 1972 mai fusese condamnat la șase luni închisoare pentru trecerea ilegală a frontierei, iar în 1973 la opt luni închisoare pentru furt. Ceilalți doi prieteni ai lui erau B.Șt., în etate de 17 ani, zidar la un șantier de construcții, și B.V., în etate tot de 17 ani, membru U.T.C., instalator de apă la I.C.M. Cluj, șantier Carei. Primul a fost condamnat la un an închisoare, iar cei doi minori la cîte 4 luni închisoare.

Au mai fost condamnați infractorii C.E., în etate de 32 ani, absolvent al conservatorului, element aventurier, care în 1972 mai fusese condamnat la un an închisoare pentru trecerea frontierei, și N.I., în etate de 25 ani, care a comis și infracțiunea de furt a unei motorete, cu care intenționa să se deplaseze pînă la frontieră și acolo s-o abandoneze.

Procesul public a fost urmărit cu viu interes de către participanți. Faptul că inițiatorii acțiunilor erau recidiviști, că săvîrșiseră și alte infracțiuni în dauna avutului personal, precum și minoratul celor doi tineri atrași în această aventură au produs o impresie puternică în sală. Cuvîntul acuzării a sunat hotărît, atrăgînd atenția celor prezenți asupra gravității faptelor infracționale judecate și a datoriei fiecăruia, subliniindu-se obligația tuturor membrilor societății noastre de a veghea la respectarea legii, la prevenirea comiterii de infracțiuni și fapte antisociale. Fiecare frază de acuzare a produs o reacție în rîndul participanților, desprinzîndu-se clar dezaprobarea față de faptele elementelor judecate. Se comenta, de asemenea, că în afară de cei condamnați, se mai fac vinovați părinții acestora, dar și colectivele de muncă unde lucrează, care nu au reușit să le dea o educație corespunzătoare.

După această atmosferă deja creată, a urmat dezbaterea publică a elementelor cunoscute de noi cu intenție de evaziune din țară, în care sens primul secretar al Comitetului orășenesc Carei al U.T.C. a prezentat un material întocmit împreună cu noi. Aici a fost inserat cazul lui „Fogaș Ștefan“ și al altor tineri, ale căror fapte similare fuseseră de asemenea probate, subliniindu-se necesitatea ca opinia publică, factorii de răspundere din unitățile socialiste să ia atitudine față de manifestările de acest gen.

Cele șapte persoane care au luat cuvîntul din partea invitaților au înfierat atitudinea și comportarea antisocială a celor numiți, scoțînd în evidență că între faptele tinerilor condamnați și ale celor puși în discuție publică este doar un pas, că este necesar ca toate colectivele să ia atitudine mai fermă împotriva unor fenomene aparent fără mare importanță, dar care pot duce la concepții greșite și, mai devreme ori mai tîrziu, la infracțiuni.

În urma dezbaterii, cetățenii orașului au apreciat ca bună măsura luată, afirmînd că ar trebui să se mai organizeze asemenea procese publice, pentru ca cetățenii să cunoască infractorii și pe cei predispuși la infracțiuni și astfel marea masă de cetățeni să poată contribui la activitatea de prevenire.

Maior Ioan MICLEA

DELIMITAREA ACTIVITĂŢII INFRACŢIONALE DE ACTIVITATEA RELIGIOASĂ ÎN CADRUL SECTEI „MARTORII LUI IEHOVA"

Secta „Martorii lui Iehova" se legalizează prin fraudă

Pentru a facilita înţelegerea problemei abordate, am considerat necesară o prealabilă şi succintă prezentare a manoperelor frauduloase comise de pretinşii martori ai lui Iehova, pentru a obţine şi menţine recunoaşterea quasilegală a sectei lor, apărută ca grupare religioasă în anul 1870 în S.U.A. şi răspîndită ulterior în 127 de ţări.

De facto penetraţia acestei secte în România s-a produs după primul război mondial. De jure, nu s-a putut obţine recunoaşterea ei, deoarece s-a constatat că, odată cu preceptele religioase, confesiunea de credinţă şi practicile rituale, erau propagate idei potrivnice siguranţei statului, ordinii publice şi bunelor moravuri. Or, potrivit dispoziţiilor art. 1 şi art. 22 din Legea nr. 54 pentru regimul general al cultelor, publicată în Monitorul oficial nr. 89 din 22 aprilie 1928, libertatea cultelor era garantată de stat numai dacă exerciţiul lor nu aducea atingere ordinii publice, bunelor moravuri şi legilor sale de organizare. Mai mult decît atît, prin dispoziţiile art. 24 alin. 2 al acestei legi, au fost **„cu desăvîrşire interzise, sub sancţiunea prevăzută în Codul penal, acele asociaţiuni religioase care propagă doctrine de natură a aduce atingere legilor de organizare a statului şi instituţiilor sale şi care prin practicile lor rituale contravin bunelor moravuri şi ordinii publice".**

Interzicerea organizării şi funcţionării asociaţiei „Martorii lui Iehova" a fost menţinută şi în Decizia nr. 31 999, publicată în Monitorul oficial nr. 161, partea I, din 15 iulie 1939, emisă de Ministerul Cultelor şi Artelor, care, în Capitolul I, art. 1, conţinea următoarea dispoziţie : **„Sînt cu desăvîrşire interzise asociaţiile religioase care prin doctrina şi practicile lor rituale aduc atingere legilor de organizare a statului şi instituţiilor sale şi contravin bunelor moravuri, siguranţei statului, ordinii şi liniştei publice".** Cu privire la asociaţia religioasă „Martorii lui Dumnezeu-Iehova", în această decizie se făcea menţiunea că existenţa şi organizarea ei este cu totul interzisă **„sub orice altă denumire religioasă, civilă sau comercială s-ar prezenta".** Tot prin Decizia nr. 31 999/1939 — rămasă în vigoare pînă în anul 1948, cînd a fost abrogată prin Decretul nr. 177 privind regimul cultelor religioase, publicat în Monitorul oficial nr. 178 din 4 august 1948 — s-a dispus ca organele administrative şi poliţieneşti să închidă casele de rugăciuni ale iehoviştilor şi ale celorlalte secte interzise şi să dreseze infractorilor acte de urmărire pentru infracţiuni prevăzute în Codul penal şi în celelalte legi în vigoare.

Cu toată asprimea acestor dispoziţii legale, „Martorii lui Iehova" au continuat să activeze în clandestinătate, recrutînd noi membri şi adoptînd un comportament refractar faţă de activitatea politică, socială şi culturală, izolare faţă de lume, consacrîndu-şi întregul timp liber studiului Bibliei şi răspîndirii concepţiilor lor retrograde despre lume, societate şi viaţă.

După abolirea tuturor dispoziţiilor legale cu caracter fascist şi instaurarea democraţiei populare, conducerea sectei a considerat că a sosit momentul oportun legalizării situaţiei acesteia. În consecinţă, la data de 12 mai 1945 a fost depusă la Ministerul Cultelor o cerere de recunoaştere a „Asociaţiei internaţionale religioase «Martorii lui Iehova» — Grupa pentru România".

Cererea a fost respinsă, deoarece asociaţia era interzisă prin dispoziţiile legale menţionate (care, neavînd caracter fascist, au fost menţinute în vigoare), iar pe de altă parte nu îndeplinea nici cerinţele art. 6 din Legea pentru persoanele juridice care prevedea că : **„nu se poate recunoaşte personalitatea juridică asociaţiilor şi aşezămintelor care au un obiect ilicit, contrar ordinii publice sau bunelor moravuri sau care sînt formate în vederea realizării unui asemenea scop".**

Or, asociaţia a cărei recunoaştere se solicita avea un pronunţat şi făţiş caracter antistatal, fiind ostilă oricărei organizaţii sau instituţii publice.

Şiretlicul la care iehoviştii au recurs în vederea realizării scopului urmărit a constat în întocmirea unui statut al asociaţiei „Martorii lui Iehova", asociaţie de drept privat, fără scop lucrativ, cu sediul în Bucureşti, Aleea Tonola nr. 19.

Pentru escamotarea adevăratului scop al asociaţiei şi în vederea inducerii în eroare, atît a organelor care potrivit dispoziţiilor legii persoanelor juridice trebuiau să-şi dea avizul, cît şi a organelor judiciare, art. 2 al Statutului a fost redactat astfel : „Scopul asociaţiei este apărarea şi dezvoltarea intereselor morale şi sociale ale membrilor săi şi în special desăvîrşirea culturii acestora prin conferinţe, şezători, simpozioane etc., **precum şi prin traducerea, răspîndirea şi tipărirea a diverse opere literare sau scrieri indigene şi străine cu conţinut biblic şi morală creştinească".**

Acest statut a fost anexat la petiţia depusă la Tribunalul Ilfov, prin care se solicita ca asociaţiei „Martorii lui Iehova" să i se recunoască, prin hotărîre judecătorească, conform dispoziţiilor legii persoanelor juridice, calitatea de persoană juridică de drept privat.

După luarea avizelor prevăzute de lege, prin sentinţa nr. 58, din 11 iulie 1945, pronunţată în dosarul nr. 2716/1945, Tribunalul Ilfov, Secţia I, C. Civ. a acordat personalitate juridică asociaţiei „Martorii lui Iehova". După rămînerea definitivă, sentinţa nr. 58/1945, a Tribunalului Ilfov, Secţia I, a fost investită cu formula executorie nr. 407, din 25 iulie 1945, şi înregistrată în registrul persoanelor juridice la nr. 32 din 1945.

Este de reţinut că, pentru a ajunge la soluţia menţionată, Secţia I a fostului Tribunal Ilfov a arătat în considerentele sentinţei că scopul asociaţiei „Martorii lui Iehova" este **„apărarea şi dezvoltarea intereselor morale şi sociale ale membrilor săi"**, omiţînd să examineze tocmai partea finală a art. 2 din statut, unde făcîndu-se vorbire despre **„traducerea, răspîndirea şi tipărirea a diverse opere literare sau scrieri indigene şi străine..."** se deschidea prin aceasta un canal de pătrundere a concepţiilor ostile statului şi ordinii publice.

Întrucît de la data pronunţării sentinţei nr. 58/1945 au trecut aproape 30 de ani, din punct de vedere penal nu prezintă interes stabilirea cauzalităţii omisiunii susmenţionate.

Sub aspectul probităţii însă se poate aprecia cu certitudine, pe baza celor „întîmplate" ulterior, că în numele lui Iehova, martorii săi au reuşit să înşele „buna-credinţă" a autorităţilor administrative şi judiciare.

Bucuroşi de succes, conducătorii sectei au difuzat dispozitivul sentinţei, menţionate mai înainte, tuturor organizaţiilor din ţară.

Sesizînd că sub acoperirea acestei secte se poate desfăşura o intensă activitate antistatală, multe elemente fasciste şi reacţionare au devenit, fără convingere, dar din interes, membri activi ai sectei.

În asemenea condiţii, caracterul antisocial şi antistatal al concepţiilor şi activităţii sectei n-a întîrziat să se manifeste într-un mod deosebit de pregnant.

Cu privire la aceasta, în cuprinsul Rezoluţiei Şedinţei Plenare a Comitetului Central al Partidului Comunist Român, din 10—11 iunie 1948, făcîndu-se analiza desfăşurării alegerilor din primăvara anului respectiv, se arăta că : **„«Martorii lui Iehova» au servit drept instrumente ale elementelor fasciste legionare, care au organizat acţiuni de sabotare a alegerilor".**

Constatînd că acţiunile antisociale ale asociaţiei „Martorii lui Iehova" se perpetuează, Comisia superioară a persoanelor juridice, făcînd uz de prerogativele conferite prin lege pentru controlul persoanelor juridice fără scop lucrativ, publicată în Monitorul oficial nr. 11, din 14 ianuarie 1944, prin Decizia nr. 86310 din 8 august 1949, semnată de ministrul Justiţiei în calitate de preşedinte al Comisiei, a dispus : dizolvarea asociaţiei religioase „Martorii lui Iehova", transmiterea patrimoniului său unităţilor administrativ-teritoriale şi radierea ei din registrul special de persoane juridice al Tribunalului Ilfov.

Măsurile dispuse prin Decizia nr. 86310/1949 erau de natură să înlăture toate efectele negative ale manoperelor frauduloase, cu ajutorul cărora, în anul 1945, „Martorii", sau mai corect spus escrocii lui Iehova, reuşiseră să obţină personalitatea juridică a sectei.

Fenomenul nu s-a produs însă deoarece, prin folosirea unor procedee care, de asemenea, nu prezintă interes din punct de vedere penal, întrucît au expirat termenele de prescripţie a răspunderii penale, pînă în prezent nu s-a operat radierea asociaţiei „Martorii lui Iehova" din registrul special de persoane juridice al fostului Tribunal Ilfov.

Este de reţinut însă că, existenţa sentinţei nr. 58/1945 a fostului Tribunal Ilfov nu are nici o influenţă asupra tragerii la răspundere penală a iehoviştilor care, în cadrul asociaţiei sau sectei lor, comit acţiuni infracţionale.

Problema tragerii lor la răspundere penală s-ar pune în acelaşi mod, chiar dacă s-ar fi obţinut recunoaşterea de cult religios, în condiţiile prevederilor art. 30 alin. 2 din Constituţia R. S. România, potrivit cărora modul de organizare şi funcţionare a cultelor religioase este reglementat prin lege.

Pînă în prezent însă secta religioasă „Martorii lui Iehova" a rămas în afara legii, deoarece modul său de organizare şi funcţionare n-a fost reglementat în condiţiile impuse de citatul text constituţional.

Activităţi mistico-religioase

Cu toate că, privită în ansamblu, secta religioasă „Martorii lui Iehova" este considerată ca avînd un

caracter antistatal, totuşi anumite precepte religioase exprimate în „poruncile" : „să nu furi", „să nu ucizi", „să nu faci fapte rele" etc. nu conţin nimic ilicit sau imoral, ci dimpotrivă.

De asemenea, în situaţiile în care activitatea iehovistă se rezumă exclusiv la acţiuni de natură religioasă, strict legate de activitatea de cult, cum ar fi adunările familiale sau chiar de grup, în care se dau citire textelor biblice şi în cadrul cărora nu se difuzează, nu se citesc sau nu se comentează materiale cu conţinut ostil orînduirii socialiste din ţara noastră, ori nu se interpretează într-un asemenea mod diferite texte biblice cu formulări polisemice, nu pot fi calificate ca acţiuni antistatale care ar prezenta gradul de pericol social al vreunei infracţiuni.

Aşadar, activităţile mistico-religioase care nu generează urmări periculoase pentru societate nu cad sub incidenţa legii penale.

Activităţi infracţionale

Analizînd situaţia sectei „Martorii lui Iehova", ministrul de interne, ministrul justiţiei şi procurorul general al R. S. România au ajuns la concluzia că sub paravanul acestei secte se comit acţiuni care, prin urmările lor, prezintă gradul de pericol social al unor infracţiuni cum ar fi :

1. **Acţiunile cu caracter antistatal :**

a) Răspîndirea de publicaţii prin conţinutul cărora : se propagă ideea necesităţii distrugerii statului, guvernului, instituţiilor şi ordinii existente, valori sociale considerate de iehovişti ca „emanaţii şi instrumente ale dominaţiei lui Satana pe pămînt", precum şi ideea înlocuirii acestora cu „Împărăţia teocratică" a lui Iehova, prezentată ca un organism pămîntean suprastatal, condus de un guvern alcătuit dintre membrii şi şefii organizaţiilor iehoviste din diferite ţări, guvern subordonat la rîndul său centrului organizatoric al împărăţiei care se află la Brooklyn (S.U.A.). Nu este lipsit de semnificaţie şi importanţă faptul că, din anul 1916 şi pînă în anul 1942, acest centru a fost condus de către Rutherford, mare om de afaceri american ; este prezentată ca mijloc de realizare a dezideratului expus la lit. a, nesupunerea faţă de legi şi faţă de unele măsuri întreprinse de autorităţi în vederea realizării politicii partidului în domeniul apărării securităţii statului ; se neagă suveranitatea statului şi se acreditează ideea necesităţii înlocuirii ei cu „suveranitatea universală a împărăţiei lui Iehova" ; se pune, în mod vădit tendenţios, semnul egalităţii între patriotism, naţionalismul şovin şi fascism ; se condamnă politica externă a statului nostru care, vizînd realizarea unei păci durabile între state şi popoare, înlătură producerea „semnelor" care ar prevesti sfîrşitul apropiat al lumii ;

b) Răspîndirea orală sau prin orice alte mijloace a ideilor menţionate la pct. 1 ;

c) Acţiunile de reorganizare a sectei ;

d) Acţiunile de propagandă întreprinse în scopul atragerii de noi membri ;

e) Multiplicarea de materiale iehoviste cu conţinut ostil orînduirii socialiste ;

f) Organizarea de adunări clandestine în care, pe lîngă ideile mistico-religioase, se propagă şi ideile expuse la pct. 1.

Aceste fapte sînt susceptibile de a fi încadrate în dispoziţiile art. 166 C. pen., ca propagandă împotriva orînduirii socialiste, constînd în acţiuni din care ar putea să rezulte un pericol pentru securitatea statului.

2. **Acţiuni care aduc atingere unor relaţii privind convieţuirea socială.**

Din această categorie fac parte faptele de îndemnare a publicului, prin grai, scris sau orice alte mijloace, la nesupunere faţă de legi sau la săvîrşirea de infracţiuni, fapte prevăzute şi pedepsite de art. 324 alin. 1 şi 2 C. pen., sub denumirea de instigare publică.

3. **Acţiuni care aduc atingere capacităţii de apărare a Republicii Socialiste România.**

Sub pretextul că secta nu le permite să pună mîna pe arme şi să satisfacă serviciul militar, mulţi tineri iehovişti se sustrag de la recrutare sau nu se prezintă la încorporare, săvîrşind astfel infracţiunile prevăzute de art. 353 şi art. 354 C. pen.

În concluzie, dintre acţiunile săvîrşite în cadrul sectei „Martorii lui Iehova", angajează răspunderea penală numai acelea care au un grad de pericol social ridicat (ce se apreciază de la caz la caz, în raport cu criteriile stabilite prin art. 18[1], alin. 2 C. pen.), acţiuni săvîrşite cu vinovăţie şi prevăzute de legea penală, fie în mod generic (ca în cazul propagandei împotriva orînduirii socialiste prin acţiuni din care ar putea să rezulte un pericol pentru securitatea statului), fie în mod descriptiv (ca în cazul infracţiunii de instigare publică).

Orice alte acţiuni — care nu prezintă cumulativ cele trei trăsături esenţiale enunţate mai înainte — nu cad sub incidenţa legii penale.

Avînd în vedere că activitatea sectelor religioase este supravegheată informativ de organele securităţii şi că faptele de instigare publică sînt cercetate în prezent de către organele de miliţie, în vederea unei diferenţieri unitare a faptelor comise de iehovişti şi a asigurării unei mai bune administrări a justiţiei, se studiază posibilitatea ca, la o viitoare modificare a legislaţiei procesual-penale, să se aibă în vedere şi dispoziţiile art. 206 C. pr. pen., în sensul trecerii infracţiunii de instigare publică în competenţa organelor de cercetare penală ale securităţii. Dealtfel, aceasta era situaţia şi sub imperiul C. pr. pen. anterior.

DIRECŢIA CERCETĂRI PENALE



SPIONAJUL ECONOMIC ÎN EPOCA COMPUTERELOR

Spionii industriali „sparg" computerele

Industriașii și detectivii lor particulari se înarmează pentru a preîntîmpina o nouă fază a spionajului industrial: **atacul agenților specialiști în computere și centre de calcul.** Industriile americană și britanică pierd de ani de zile sume de milioane prin „spargerea" computerelor.

În epoca computerului un nou actor a intrat pe scena spionajului industrial: agentul digital. El aparține unei noi elite de „criminali" și reprezintă o amenințare mult mai serioasă decît falsificatorii sau spărgătorii de case de bani, căci spionajul asupra computerelor, printr-o singură lovitură, poate ruina o firmă sau o întreagă ramură industrială ori să provoace unei națiuni pagube iremediabile.

Proiectarea și cercetarea în domeniul computerelor este locul în care se concentrează, în special, acțiunile agenților digitali. Importanța economică a acestei ramuri industriale reiese din următoarele cifre: concernul american I.B.M. a atins în 1971 cifra de afaceri de 8,3 miliarde dolari, cifră mai mare decît produsul social brut al Pakistanului sau al Portugaliei.

Conceperea și elaborarea unui program de calcul, care îi dă posibilitate computerului să calculeze de exemplu: cîștigul săptămînal, repartiția încărcăturii în aeronave, rutele de zbor etc., solicită inventivitatea și puterea de muncă a multor matematicieni timp de mai mulți ani. Corespunzător de ridicată va fi evaluată și valoarea rezultatelor.

Înmagazinarea și creșterea continuă a „cunoștințelor" computerului este în mod normal mai valoroasă decît programele și reprezintă pentru „spărgătorul" de computere profesionist o tentație asemănătoare ca și o mare sumă de bani sau hîrtii de valoare pentru un spărgător de case de bani.

Expertul în securitatea computerelor, Philip I.. Schiedermayer, declară: „Catastrofa începe cu cartelele perforate". Firma sa, „Security Engineering Co. of California", se ocupă frecvent cu asigurarea instalațiilor de calcul împotriva spionajului și „exploatării" neautorizate. Schiedermayer spune: „La început a fost destul de greu să punem în funcțiune aceste mașini blestemate, fără însă să ne mai gîndim și la securitatea lor. În momentul de față nu ne mai putem permite luxul să lăsăm la o parte o astfel de problemă".

Pericolul a dat de gîndit numai după ce a fost prinsă urma a cîtorva înșelători. Ei au schimbat pur și simplu programul unui computer, care acorda după aceea ordinele de plată unor negustori fictivi.

Alții au programat computerul în așa fel încît livrările de mărfuri pentru diferite produse se făceau la adrese dorite de ei. Mai departe nu aveau de făcut decît să vîndă respectivele mărfuri la prețuri convenabile. Se întîmpla ca în acest fel să-l concureze chiar pe producător.

Un programator, al cărui nume începea cu litera Z, a constatat că propriul său cont era ultimul dintr-o lungă listă alfabetică. Programatorul a făcut o mică schimbare în programul computerului. Un ajutor al său, fără nici o bănuială, a introdus în mașină, după indicațiile programatorului, o nouă cartelă. Deoarece nu putea citi ce anume prelucrează computerul, nu avea nici o idee că în mod automat, zilnic, situația conturilor tuturor beneficiarilor era rotunjită cu 10 cenți și surplusul total era adăugat la ultimul înregistrat. Nimeni nu a observat lipsa acestei valori, care în decursul unei luni putea însuma maximum 2,70 dolari (27 zile lucrătoare) pentru fiecare cont. Programatorul și-a dat demisia de la banca respectivă. Bineînțeles că nu a lichidat și contul său, care devenise rentabil. Se afla însă aproape de primul său milion de dolari, cînd fără să cunoască, un polonez, al cărui nume începea cu „Zy", a deschis un cont la banca respectivă. A fost trecut pe ultimul loc al listei alfabetice. Prin cinstea ultimului deschizător de cont s-a ajuns cu rapiditate la fostul salariat al băncii.

Un locuitor, cu ochi ageri, din Washington a remarcat că formularele de depunere ce se aflau în holul băncii „Riggs Național" nu aveau tipărite numere de cod. Cei ce voiau să depună bani sau să achite diverse datorii și care nu foloseau cecul personal sau bani lichizi, își scriau numele și numărul de cont ce le aveau la banca respectivă, lăsînd funcționarului de la ghișeu misiunea de a trece numărul de cod pentru computer. (Avînd numele depunătorului, funcționarul de la ghișeu, după liste, găsea numărul de cod.)

Respectivul domn a adunat toate formularele din hol și le-a înlocuit cu formulare falsificate, pe care era însă tipărit numărul de cod al propriului său cont. Funcționarul de la ghișeu bineînțeles că nu mai completa numărul de cod, care era deja scris. Clientul, care folosea aceste formulare „neutre", făcea o depunere în contul respectivului, deschis bineînțeles pe nume fals.

A fost destul de prevăzător, încetînd operația după trei zile. În acest moment, a ridicat de la bancă suma de o sută de mii dolari. Poliția și banca nu știu nici astăzi cum să înceapă urmărirea.

Munca adevăraților agenți digitali este totuși mai complicată. Ca orice agent de informații, agentul digital are nevoie de cît mai multe informații de bază despre obiectiv. Aceasta sună însă mai complicat decît este în practică.

Un tînăr student în inginerie de 21 ani, care avea intenția să „manevreze" un computer, a vizitat de două ori bi-

rourile firmei „The Pacific Telephone and Telegraph Co". Prima dată s-a prezentat ca jurnalist, iar ulterior drept un cumpărător potențial. Ce a descoperit el nu a fost mult, dar suficient pentru a fi in situația ca prin intermediul unui telefon obișnuit cu claviatură (butoane) să falsifice un cod bancar, inteligibil pentru computer. Aflat în posesia cheii codului, a comandat cantități imense de aparate de telefon și telex. Le-a vindut pe toate, iar atunci cind a fost prins, firma lui imaginară avea de primit circa un milion dolari. S-a ales cu 40 de zile inchisoare, iar ulterior s-a angajat ca expert in securitatea computerelor.

Foarte multe instalații de prelucrat date sint inchise in colivii din sticlă, astfel incit operatorul este in permanență sub observație.

Este deci „spărgătorul" de computere un criminal perfect? Răspunsul este un „probabil" nesigur. Căci lupta dintre cei ce atacă și cei ce se apără este aproximativ asemănătoare ca in tehnica rachetelor: după descoperirea rachetelor intercontinentale, au urmat anti-rachetele și apoi anti-anti-rachetele și in mod sigur nu este acesta ultimul cuvint.

Controalele obișnuite pot duce la descoperirea timpurie a manevrelor nepermise sau a „locurilor" de scurgere a informațiilor. Controlind cu regularitate computerul, se poate stabili în ce scop a fost folosit și cum a fost deservit. Un computer poate fi astfel programat incit personalul de securitate să fie prevenit atunci cind este solicitat peste măsură sau cind anumite compartimente ale „memoriei" sale sint „intrebuințate" exagerat.

După cum se poate citi la contoarele aparatelor telefonice dacă postul telefonic este mult folosit, tot astfel se poate regla computerul incit acesta să consemneze toate incercările eșuate in „pătrunderea" secretelor sale.

Agentul „prinde" semnalele centrului de calcul

Delictele asupra computerelor rămin, de regulă, neclarificate, deoarece „tratamentul" aplicat computerelor nu poate fi urmărit, iar dovezile conținute in programe pot fi șterse. Există insă și posibilități relative de salvare. Creierul electronic poate fi in așa măsură dotat, incit orice comandă primită să fie reținută pe o cartelă perforată, care să fie citită intr-un loc inaccesibil operatorului. Dacă această operațiune costă prea mult timp, poate fi incredințată unui computer. In acest fel victima poate remarca dacă este furată, ori dacă nu mai este singura posesoare a unui secret.

Impotriva acestor metode de apărare mărunte, agresorul poate arunca in luptă un aparat care să inregistreze variațiile cimpului electric. **Semnalele electronice pot fi preluate din computer și transmise mai departe și prin aceasta să se realizeze citirea benzii, fără a avea nevoie de textul tipărit.**

Unele computere dispun insă de programe false, care il pot înșela pe agresor. Dacă acesta nu este atent, se poate intimpla, de exemplu, ca el să construiască o fabrică și în final să constate că metoda de fabricație furată este impracticabilă.

Un cimp de luptă ideal pentru spionajul in domeniul computerelor este folosirea in comun a calculatoarelor, care deschide cele mai bune posibilități pentru spărgătorii de computere și dă multă durere de cap oamenilor de la serviciile de securitate.

Inchirierea cu ora a calculatoarelor de către firme diferite a devenit un fapt obișnuit, după ce s-a dovedit neeconomică cumpărarea unui computer.

Numeroase centre de calcul oferă serviciile lor și scutește inainte de toate intreprinderile mijlocii de necesitatea deservirii unui computer, care nu este practic niciodată incărcat la intreaga capacitate, iar avantajele aduse nu sint in concordanță cu imensele cheltuieli de cumpărare și intreținere.

Acest sistem are două dezavantaje. Primul rezultă din faptul că instalația centrală (calculatorul) se află adesea la distanțe de sute de km. Cel care inchiriază dispune de propria instalație finală, care este legată cu Centrul prin cablu telefonic normal. Interceptarea acestor legături nu este cu nimic mai grea decit interceptarea unei convorbiri telefonice.

Uneori se folosește legătura radio între centrul de calcul și instituție. Nu este exclus ca cei interesați să-și acorde aparatele de radio pe lungimea de undă respectivă și să asculte ce „curge" in eter.

Mulți clienți britanici, abonații unui anumit centru de calcul, nu au nici o idee despre faptul că semnalele transmise de ei pentru programarea computerului sint retransmise prin satelit la Phoenix, în statul american Arizona, deoarece acolo este noapte și respectivul centru de calcul american este puțin încărcat. Timpul de retransmisie la o depărtare așa de mare, nu depășește o secundă.

Indiferent că este vorba de informații pentru programarea computerului sau de rezultatele cerute, **nu există protecție impotriva celor ce vor să asculte, căci semnalele pot fi inregistrate pe bandă și ulterior să fie „traduse" in liniște cu un aparat ce poate fi cumpărat oriunde.**

Prin spionajul asupra computerelor, au fost furate date seismice secrete unei societăți petroliere. Se bănuiește că societatea a fost victima unei acțiuni de ascultare. Probabil agenții, care cunoșteau ținutul unde se făceau explorările, s-au „interpus" in transmisia de date dintre geologi și computer.

O firmă vest-germană participantă la cursa pentru cucerirea bogățiilor platformei continentale a capotat prin propriile secrete: situația geologică a zonei marine cercetate. Un abuz de încredere a avut ca urmare, că emisiunile radio între platforma plutitoare și centrul de calcul de pe uscat au fost ascultate și au putut fi descifrate. Rezultatele au fost vindute de spioni unei firme concurente, care a economisit prin aceasta sume imense în cursa pentru cucerirea bogățiilor ascunse în adincimea mărilor.

Un computer își jefuiește semenul

Dacă posesorul unei stații finale are acces autorizat la o celulă precis definită a creierului electronic, se naște o nouă problemă de securitate: cum poate fi impiedicat clientul de a nu exploata computerul in afara limitelor convenite. Acesta este al doilea risc.

Societățile care inchiriază computere, care posedă secretele de afaceri ale unor duzine de agenți de bursă, birouri imobiliare, firme de finanțare și societăți de asigurare, trebuie să posede garanția că respectivul computer va răspunde numai la intrebările autorizate. Centrele de calcul și stațiile finale, despre care se crede că sint greu de interceptat, sint legate direct prin cablu. In fiecare dimineață, in aparatele stațiilor finale se aprinde o lampă: computerul poartă o scurtă convorbire cu operatorul, care este intrebat despre codul zilei și al săptăminii. Comenzile se preiau numai atunci cind computerul este edificat asupra faptului că respectiva stație finală este autorizată să folosească instalația.

O firmă a pus la dispoziția Pentagonului o stație finală, care era in legătură cu centrul de calcul al concernului I.B.M. Printr-un sistem de codificare in-

delung gîndit şi cu ajutorul „capcanelor" electronice, staţia finală a fost protejată împotriva iscoadelor şi aparatelor de ascultare. Pentagonul a prezentat 24 de ore mai tîrziu o lucrare completă cu privire la planul pentru următorii şapte ani — ultrasecret — al Concernului I.B.M., dovadă că şi sistemele de siguranţă se pot „sparge". I.B.M. a plătit cu o monedă asemănătoare, amintind că nişte studenţi ai Institutului Tehnologic din Massachusetts, din pură curiozitate profesională, au reuşit să „intercepteze" acel computer în care se prelucrau date ultrasecrete pentru armata S.U.A., cu privire la construcţia de şosele şi autostrăzi. Isprava s-a realizat cu ajutorul altui computer.

O tehnică asemănătoare s-a folosit în California, unde un computer din Palo Alto a „cercetat" şi jefuit un frate mai mare din Oakland. „Hoţul" a fost „instigat" de către proprietarul său, un inginer electronist, care a creat un cod special în acest scop, obţinînd astfel informaţii pentru firma sa, apreciate la 25 000 dolari. „Victima" aparţinea unui centru de calcul, al cărui client putea intra în legătură cu computerul prin telefon, după ce îşi spunea numărul de cod.

Furtul a rămas neremarcat, pînă cînd programul de securitate al respectivului computer a devenit „conştient" de „spărtură" şi a pus în funcţiune sistemul de alarmă. Proprietarul s-a adresat poliţiei din Oakland, care a început prima cercetare în domeniul „impulsurilor electronice".

Un computer poate fi condus la „sinucidere"

Deşi multe staţii finale au numai autorizaţia de „a citi" pentru a se exclude ştergerea neintenţionată a unor date importante, se poate intimpla ca aceste interdicţii să fie înfrînte şi staţiile finale să poată alimenta cu date computerul. Noile date nu pot fi deosebite de noile programe şi prin aceasta creşte pericolul de sabotaj: informaţii importante pot fi şterse sau falsificate de concurenţi, organizaţii politice sau funcţionari răuvoitori.

Un angajat civil al armatei americane a supus programul unui computer unei schimbări mărunte. Calculatorul practic s-a sinucis, ştergînd datele acumulate în momentul cînd numele clientului a fost şters din creierul electronic.

Împotriva unor astfel de prejudicii, instituţiile se asigură păstrînd o a doua bandă perforată. Din păcate aceste benzi se păstrează adesea în apropierea originalelor. Benzile şi microfilmele sînt depozitate în fortificaţii cu instalaţii de climatizare şi aparatură electromagnetică care asigură umiditatea corespunzătoare şi un cîmp magnetic foarte mic.

O astfel de fortificaţie se găseşte în apropiere de Bath, în Anglia, 30 metri sub colinele din Wiltshire. Pereţii unei cariere de piatră sînt prevăzuţi cu uşi din oţel, încuietori cu cifru, paznici, instalaţii de alarmare, pentru asigurare împotriva hoţilor, focului şi sabotajelor. Casele de fier din acest fort britanic conţin benzi cu documentaţii complete ale unor concerne şi firme cunoscute din numeroase ţări, microfilme pe care se află circa 43 200 desene de execuţie.

Instalaţia subterană este bineînţeles sigură în cazul unui atac atomic, dînd siguranţa că benzile se pot păstra pentru ca fiinţe inteligente din alte planete să devină clienţi ai inteligenţei noastre.

Traducere şi prelucrare din limba germană de **S. MARIA**

STRATEGIA TERORII

În ultimul deceniu, în Italia au luat o amploare fără precedent acţiunile grupurilor teroriste care vizează un singur scop: readucerea fascismului la putere. „Creierul electronic" care dirijează, finanţează şi programează acţiunile teroriste, asasinatele, răpirile şi puciurile este C.I.A. Este suficient să reamintim numai cîteva date statistice şi unele episoade.

În anul 1970 au avut loc peste 176 de atentate dinamitarde şi un puci pus la cale de Valerio Borghese [1].

În anul 1971 au fost aruncate bombe cu explozivi asupra unor demonstranţi, au fost devastate unele sedii ale Partidului Comunist Italian din Reggio Calabria şi au avut loc numeroase ciocniri între forţe armate, grupuri fasciste şi membrii diferitelor partide politice.

În anul 1972 s-a tras cu arme de foc asupra sediului Partidului Comunist din Palmi (Calabria), au fost aruncate bombe cu explozivi în universităţile din Napoli, Roma, Geneva şi Milano, au avut loc explozii la sediul redacţiei „L'Unita", a fost asasinat editorul Feltrinelli şi comisarul Luigi Calabresi, au fost puşi explozivi pe unele căi ferate.

În anul 1973 s-au extins exploziile în locuri publice şi în mijloace de transport în comun: au explodat bombe în faţa chesturii poliţiei din Milano, în piaţa Fontana; a fost provocată deraierea expresului Torino-Roma, în care se aflau peste 500 de călători.

Anul acesta atrocităţile săvîrşite de bandele fasciste grupate în diferite organizaţii teroriste s-au extins în mai multe regiuni ale Italiei. Cele mai violente au avut loc la Brescia. A fost descoperit şi un grup de terorişti conduşi de Giancarlo Esposti. Acest grup avea printre obiective şi răpirea unor magistraţi.

Exemplele ar putea continua. Ele nu fac decît să demonstreze că Italia a devenit un teatru pe scena căruia forţele reacţionare atentează tot mai mult la libertăţile democratice ale poporului.

---

[1] Valerio Borghese, căruia i se mai spune şi „Prinţul Negru", s-a născut la Roma în 1906. Descendent dintr-o familie de prinţi, în timpul războiului civil din Spania, Valerio Borghese comandă submarinul „Iride", care luptă împotriva tinerei republici iberice. În timpul celui de-al doilea război mondial îl găsim înrolat în marina fascistă, comandînd vasul „Scirè". Nu după mult timp devine şef al flotei de asalt pentru scufundarea unor vase de război aliate. Noua „epopee" îi aduce şi o medalie de aur. Se înrolează şi în bandele republicii fasciste din Salò, ucigînd peste 800 de partizani şi civili capturaţi în diferite împrejurări.

Judecat de Curtea militară, Valerio Borghese este învinuit de înaltă trădare şi condamnat la 12 ani închisoare. Fără a-şi ispăşi pedeapsa în întregime, îşi reia „activităţile" ca preşedinte al „Băncii de credit comercial şi industrial". În noua „funcţie" face să dispară fără urme un miliard şi jumătate de lire italiene. Visul lui din totdeauna a fost să aibă bani. Cu bani a finanţat tineri descreieraţi, a format organizaţii paramilitare fasciste, a creat în anul 1967 „Frontul naţional", cu scopul de a readuce fascismul la putere în Italia.

Din cantonul elveţian Ticino, ultimul său domiciliu, Valerio Borghese ajunsese să dirijeze toate acţiunile de amploare din Italia: răpiri de persoane marcante, asasinate etc. În vara acestui an Valerio Borghese moare, ceea ce determină apariţia de disensiuni între urmaşii lui în lupta pentru obţinerea titlului de „mare boss" fascist.

Giulio Andreotti rupe tăcerea

Recentele dezvăluiri ale lui Giulio Andreotti, ministrul apărării Italiei, au pus în mişcare un întreg mecanism. Şi aceasta pentru că Andreotti s-a hotărît, după o lungă şi nejustificată perioadă de tăcere, să încredinţeze magistraturii o serie de materiale în legătură cu tentativele de lovitură de stat în Italia. În aceste materiale figurează multe nume de oameni aflaţi în posturi cheie ale vieţii publice şi economice italiene. Printre acestea, generalul de Lorenzo, ex şef al Serviciului de informaţii al Forţelor Armate (SIFAR), amestecat în tentativa de lovitură de stat pusă la cale împreună cu Valerio Borghese şi cu amiralul Birindelli şi alte personaje „mari", legate de C.I.A.

Lovitura de stat pe care urma să o dea Lorenzo & co era pusă la punct pînă în cele mai mici amănunte. Pe listele celor care trebuiau să fie arestaţi şi închişi la Porto Azzurro, Prociadá, Ponza, figurau aproape 3000 de persoane, în majoritate conducători de partide, deputaţi, ziarişti. Cele mai proeminente personalităţi, vreo 60 la număr, trebuiau să fie arestate în primele 2—3 ore de la declanşarea puciului şi depuse la închisoarea Ceccano, aflată la 70 km de Roma. Fusese pregătită în prealabil şi carcera care să primească cele 60 de personalităţi. Pentru golirea carcerei de deţinuţi, a fost înscenată o provocare, cu concursul unui gardian. În urma înscenării a izbucnit faimosul scandal „baletul roşu" [1]).

Se zice că în carcera de la Ceccano, care devenise liberă, cu puţin timp înainte de ora stabilită pentru declanşarea puciului, s-au întîlnit generalul de Lorenzo, amiralul Birindelli, Servello (deputat al mişcării sociale), un ziarist şi un şef al carabinierilor.

Fişele terorii

Serviciul de informaţii al armatei italiene (S.I.D.) strînge zilnic informaţii, zvonuri, calomnii şi chiar date adevărate despre persoane importante sau despre acelea care urmează să îndeplinească misiuni speciale în armată sau sarcini importante în domeniul afacerilor, în treburile publice sau în organele puterii de stat. Materialele adunate sînt fişate şi catalogate într-o evidenţă specială, fiind întrebuinţate în unele acţiuni de compromitere, în declaraţii, acuzări etc. — practici ale strategiei terorii în Italia.

Traducere şi prelucrare
de **maior Ion SCURTU**

---

[1] Se referă la scandalul care a luat amploare în urma descoperirii adevăratului sens al organizaţiei „Brigăzile roşii". Acestea sînt organizaţii ale unor grupări de genul tupamaroşilor sud-americani (vezi „Securitatea" nr. 1/1974, p. 74). „Brigăzile roşii" s-au constituit la Trento, în cadrul Facultăţii de sociologie. Cîndva acestea s-au numit : „Colectivul politic metropolitan", „Stînga proletară", iar după 1971—1972 „Brigăzile roşii". Sub acest paravan simbolic de „roşu" al comuniştilor, ei organizează răpiri de persoane, provoacă acte teroriste, aruncă bombe cu explozivi etc.

Comanda nr. 062/1974 **Apărut : decembrie 1974**